

OB 26. OBLETNICI JUGOSLOVANSKEGA VOJNEGA LETALSTVA

Pozdrav čuvarem našega neba

Jugoslovansko vojno letalstvo bo 21. maja proslavilo 26. obletnico obstoja z manifestiranjem svoje borbene pripravljenosti, tehnične opremljenosti in oživljanjem slavne preteklosti.

Naša domovina je lahko ponosna, piše na prvi strani Jugoslovanskega letalstva, ker ima slavno preteklost in tako pomembne zasluge za razvoj letalstva. V času, ko so se komaj začele uresničevati sanje človeka o letanju po zraku, so Jugoslovani že dali pomembne prispevke za še eno veliko zmago človekovega duha. Že 1897 se je dvignila v zrak prva »kovinska zračna ladja na svet«, delo Hrvata Davida Svarca. Nekaj let po prvem poletu »stroja s krili«, ki je bil težji od zraka, so poleteli tudi pionirji jugoslovanskega letalstva na letalnih lastnih konstrukcijah: Rusljan, Sario, Penkala in drugi. Stanko Bloudek je že 1910. leta zgradil naše prvo jadralno letalo. Dve leti kasneje je David Ojster sestavil in izdelal naše prvo padalo, eno prvih na svetu.

Leto 1910 je terjalo tudi prvo žrtev letalstva: na bregovih Kalemegdana se je smrtno ponesrečil Slovenec pilot Edvard Rusjan, 1912 pa je prvič v zgodovini padel pilot pri izvrševanju vojne naloge. Bil je to prvi srbski vojaški pilot narednik Mihailo Petrović.

Po več kot polstoletju od rojstva našega letalstva se s ponosom spominjamo teh pogumnih ljudi, ki so z nezlomljivo voljo in navdušenjem ustvarjali temelje jugoslovanskega letalstva. Med NOB sta prva partizanska letalca, narodna heroja Franjo Kluz in Rudi Čajevec, sejala strah med sovražniki in dvigala borbeno moralo partizanov in ljudstva. Od pomladi 1944 sta pod nehom naše domovine že leteli I. in II. lovska eskadrila našega novega vojnega letalstva, pred koncem vojne pa so bile ustanovljene tudi že druge letalske enote. V sodelovanju s kopno vojsko in mornarico je naše letalstvo veliko prispevalo za končno zmago revolucije.

V povojnem času doživlja jugoslovansko vojno letalstvo hiter razvoj in je zdaj naš tehnično sodobno opremljen, strokovno usposobljen in nepopustljiv čuvare našega socialističnega domovine. V času modernizacije naših oboroženih sil doživlja vojno letalstvo ponovno obnovo: v letalskih divizijah in samostojnih polkih imajo najmodernejša letala, opremljena z najmodernejšo tehniko in oborožitvijo. Visoko nad našimi pokrajinami lete vsak dan naša najmodernejša letala, ki zmorejeto leteti tudi nekajkrat hitreje od zvoka.

Čuvarem našega svobodnega neba, ki se bodo zbrali za svoj praznik ali pa ki bodo tudi ta dan na dolžnostih ob svojih borbenih letalih, radarjih in raketah — prisrčne čestitke za praznik!

D. BOJANIĆ

PROSLAVA 25-LETNICE VSTAJE V SL. PRIMORJU

Tovariš Tito bo pokrovitelj proslave

Predsednik republike Tito je 10. maja dopoldne sprejel v Beogradu člane odbora za proslavo 25-letnice ljudske vstaje v Slovenskem Primorju. Člani odbora so predsednika Tita seznanili s pripravami na proslavo in ga prosili, naj sprejme pokroviteljstvo. Predsednik Tito je z zadovoljstvom ugodil tej prošnji.

Pri predsedniku Titu so bili Branko Babič, Jože Borštnar, Valerij Ja-

komin, Miloš Šulina, Milan Vižintin in Cvetka Vodopivec.

Obisk zdravnikov iz Kopra

V soboto, 11. maja, je podružnica Slovenskega zdravniškega društva iz Kopra obiskala novomeške kolege. Po sprejemu v bolnišnici so si gostje v spremstvu domačih zdravnikov ogledali tovarno zdravil KRKO, nato pa je strokovni del sestanka potekal na Otočcu. Gostje iz Kopra so imeli ob tej priložnosti 5 referatov na visoki strokovni ravni, razen tega pa jim je tovarna zdravil KRKA predstavila nov proizvod — zdravilo NEGRAM.

Koprčani so tako obliko sodelovanja med zdravniki uvedli že pred dvema letoma, in ker se je izmenjava izkušenj pokazala izredno koristna, so jo uvedli kot stalno obliko svojega dela. Jeseni bo podružnica zdravniškega društva iz Novega mesta vrnila obisk Koprčanom.

V »Torbici« ni več kruha za delavce

Obrat »Torbica« iz Sodražice je šel v likvidacijo. Lani je imel nad 180.000 din izgube, osebni dohodki pa so bili nizki. Kolektiv »Torbice« je štel 40 ljudi. Zaradi najrazličnejših vzrokov so nekatere delavke raje ostale doma in se nočejo voziti v Ljubljano v službo.

Napotnik v krški galeriji

Jutri ob 18. uri bodo v krški galeriji odprli novo razstavo: tokrat dela znanega slovenskega kiparja in enega največjih domačih izpovedovalcev v lesu, ljudskega umetnika Ivana Napotnika. Razstava bo seznanila obiskovalce z najlepšimi stvaritvami pokojnega kiparja, ki je umrl 19. junija 1960 v Šoštanj.

Kljub temu da smo na pomemben dogodek iz naše zgodovine 9. maj — dan osvoboditve »rahlo« pozabili, se je partizanska Ljubljana spremenila v teh dneh v živo prizorišče manifestiranja dogodkov iz težkih časov okupacije. Več kot 20.000 ljudi je s svojo udeležbo manifestiralo pripadnost in zahvalo številnim junakom, ki so ostali v letih okupacije ob bodeči žici okupirane Ljubljane. (Foto: S. Dokl)

Suša je vzela kos kruha

Kako z agrotehničnimi ukrepi omiliti veliko škodo na travinju in nekaterih posevkih?

Dolgotrajna pomladanska suša ni povzročila samo velikih nepravil z vodo, marveč tudi hude posledice na kmetijskih rastlinah. Ker zemlja še ni bila zaščiten z rastjem, je bil učinek suše še večji. Najbolj je bil prizadet travnat svet na plitvih tleh, kjer lahko vidimo rastje le nakaj vrst visokih trav, ki daje revnejšo krmo in slabši pridelek.

Tudi krompir je vidno zaostal v rasti, za koroza pa še ni prepozno, saj koroze hitreje lahko nadomestijo zamujeno, čeprav so posejane kasneje. V rasti so zaostali tudi žitni posevki, vendar še niso začeli veneti in ne bodo najhujše prizadeti. Od važnejših kmetijskih rastlin suša ni škodovala le vinski trti.

V KZ Novo mesto ocenjujejo, da bo pridelek krme za polovico manjši kot običajno, delno pa lahko izpad nadomesti boljši drugi odkos. Računajo, da bo pridelek žit za 15 do 30 odst. manjši, pride-

lek hmelja pa za 40 odst. v primerjavi z lanskim letom. Prizadeti bodo tudi sadovnjaki, ki so bili deležni po leg tega tudi spomladanske pozebe.

V Trebnjem ocenjujejo, da bo pridelek sena za 40 do 50 odst. manjši, pridelek žita za 10 odst., krompirja pa za 15 odstotkov. Te vrednosti se seveda v posameznih krajih precej razlikujejo.

V Brežicah menijo, da bo krme polovico manj, žita pa bodo imela zaradi suše tretjino manjši pridelek. Kmetovalcem svetujejo, naj po košnji travnike pognojijo z nitromonkalom, nekaj nlijv pa prihranijo za pridelovanje silažne koroze in pitnika, ker bo krme primanjkovalo.

V krški občini so prizadeti zlasti peščeni predeli, kjer so vasi Vihre, Brege, Mrtvice in Libna. Tam bo pridelek sena manjši celo za dve tretjini ali še več. Tudi tu se je pokazalo, da koroza, sejana v praho, ki zadrži zimsko vlago, bolje prenaša su-

šo, to pa je dobra šola za naprej. Če v kratkem ne bo izdatnejšega dežja, bo Agrokombinat Krško začel hmeljišča in travnike ob Krki umetno namakati.

V KGP Kočevje ugotavljajo, da bo pridelek sena za 20 do 30 odst. manjši. Suša jih je tudi zadržala, da niso mogli sejati silažne koroze. Da ne bo treba zmanjšati števila živali, bodo izkoristili tudi slabša zemljišča, nekaj krmil pa dokupili.

Znano je, da je suša najbolj prizadela razen Suhe krajine tudi Belo krajino, kjer so morali z vodo celo bolj varčevati kot z vinom. Tudi v teh krajih lahko ljudje delno omilijo škodo tako, kot smo pokazali v opisanih zgledih.

Inž. M. Legan

V nedeljo spet Babič in Molan

V nedeljo bodo na stadionu Matije Gubca v Krškem prve letošnje mednarodne speedway dirke. Poleg najboljših jugoslovanskih vozačev bodo tu nastopili še tekmovalci iz DR Nemčije, Avstrije, Bolgarije in Italije. AMD Krško je za to prireditve pripravilo stadion kar se da skrbno. Zlasti je temeljito obnovljena dirkalna steza, ki je po svoji kvaliteti poznana v vsej Evropi. Skrbni organizatorji pričakujejo, da se bo te zanimive prireditve udeležilo veliko število gledalcev. Domačim tekmovalcem Francu Babiču in Ivanu Molanu tudi mi želimo čim večji uspeh.

L. H.

Letala, ki dosegajo nadzvočno brzino, na stezi letališča. Piloti dežurajo poleg svojih »srebrnih ptic«, vedno pripravljeni za izpolnitev nalog, ki bi jih terjala od njih obramba domovine.

VREME

OD 16. DO 26. MAJA

Okrog 20. maja močnejše neurje z večjimi padavinami in ohladičijo. V ostalem bo prevladovalo lepo vreme, vendar s pogostimi krajevnimi nevihtami.

Dr. V. M.

vsak mesec
NAGRADNO
ŽREBANJE
mirtu

Zdaj se vsi sprašujejo, kako dolgo bodo trajala pogajanja med ameriškim in vietnamskim predstavnikom v Parizu, ki so se pravkar začela. Eni pravijo tri mesece, drugi šest mesecev, eno leto. Vietnamsko ljudstvo bolj zanima, kako dolgo bo še trajalo klanje v njihovi deželi. Averella Harrimana, ameriškega predstavnika na mirovnih pogajanjih v Parizu, so vprašali, kaj je skrivnost njegovih diplomatskih uspehov. »Pravilna ocena« je odgovoril. Od kod pravilna ocena? »Iz izkušenj.« In izkušnje? »Iz napačnih ocen.« ... Nad koptsko cerkevijo v predmestju Kaira se je začela prikazovati devica Marija. Skof v tej cerkvi je ni videl, a je kljub temu razglasil prikazen kot čudež. Pripomnil je, da je to zanesljivo znamenje, da je božja pomoč na arabski strani v boju proti Izraelu. Z druge strani se niso poročali da se jim je prikazal Mojzes... Demokratiški kandidat za predsednika ZDA McCarthy je pred predhodnimi volitvami v Indiani dejal, da bo tisti, ki bo zmagal na teh volitvah, postal predsedniški kandidat stranke. Ker ni zmagal na volitvah, je McCarthy pojasnil: »Mislim sem, da bom jaz postal predsedniški kandidat, če bom zmagal, ne kdo drug.« ... Zahodnonemški nacisti, združeni v stranki NPD, so spet zabeležili volilni uspeh v Baden-Württembergu. Resno se pripravljajo na splošne parlamentarne volitve prihodnje leto. Tednik »Die Zeits« je objavil sliko množice, ki demonstrira proti NPD, toda s pripombo: »Samo z demonstracijami ne bomo vrgli NPD s tečajev.« ... DR Nemčija je najbolj vznemirjena zaradi demokratizacije na Češkoslovaškem. In ker ima strah velike oči, so vzhodnonemški časopisi pisali o ameriških tankih in vojakih v Pragi. (V resnici je prišlo v Prago nekaj ameriških filmskih igralcev.) Morda pa za takšnimi »novinarskimi racami« ne tiči samo strah... Po osem dnevni srđitih bojih med policijo in študenti v Parizu je opustošenje v Latinski četrti podobno prizorom iz marčne revolucije leta 1848. Politiki si manejo oči in začuden ugotavljajo: »Te študente smo nekoliko podcenjevali.«

Občina in ustava

Občina ni in ne more biti »država v malem«, kajti samoupravljanje sega daleč čez okvire občinske skupščine, njenih organov in raznih občinskih političnih vodstev – Kako združiti samoupravo v občinskem okviru, da bi kar najbolj neposredno zedinila interese občanov in vseh drugih činiteljev v občini?

Ni slučajno, da je v dosedanjih razpravah o ustavnih vprašanjih v javnosti in zvezni skupščini bilo največ pripomb na položaj občine, kakor ga vsebuje sedanja ustava, kakor tudi glede načrta njegovih bodočih sprememb. Družbenopolitični odnosi v občinah so bili v zadnjem času pomaknjeni v ozadje, spričo tako pomembnih in zapletenih vprašanj kot so na primer funkcije zveze, odnosi zveza – republike z vsemi ekonomskimi, nacionalnimi in podobnimi vprašanji.

Vloga delovne organizacije

Vračanje k občini in odnosom v nji, kot temelju, na katerem se razvijajo samoupravni odnosi v naši družbi, začenja dajati drugačen ton tudi pogovorom o »velikih temah«, kot mislijo mnogi, naj razprava ne poteka kot doslej na relaciji »prenašanja oblasti« z zveze na republike, ampak jo je treba usmeriti v iskanje poti za urejevanje pravic, pristojnosti in odnosov med vsemi samoupravnimi strukturami: družbe, od spodaj navzgor.

Tako se delovna organizacija kot osnova združenja dela postavlja v ospredje, z njo pa tudi odnosi v občini kot širši samoupravnih enotah. Značilno je prizadevanje, da bi se vse spremenilo, o katerih razmišljajo, gibale čedalje bolj na področju neposrednega odločanja delovnega človeka o politiki ožjih in širših družbenopolitičnih skupnosti, ne pa same oblasti.

»Država v malem«?

Kaj si glede tega lahko obetamo za občine, njihov položaj, vlogo in funkcijo v družbenem sistemu? Takoj je treba povedati, da je to vprašanje najmanj obdelano, ker je bila glavna pozornost osredotočena na odnose zveza – republike. Sodeč po težnjah v Srbiji, kjer bodo o samoupravljanju v občini razpravljali v kratkem v republiški skupščini, bo glavna pozornost posvečena občini in njeni funkciji.

Kot temeljna družbenopolitična skupnost se mora občina osvoboditi želje, da bi bila »država v malem«. Kajti samoupravljanje se ne izčrpa le z delom občinske skupščine, njenih organov in raznih občinskih političnih forumov. Prav tako je treba odpraviti težnje, da bi se občinske oblasti kot nosilec določene ekonomske moči pojavile kot dejavniki, ki se neposredno vmešavajo v samoupravne procese delovnih organizacij. Tako »državna« politika občine je bila doslej glavna ovira širši ekonomski povezavi delovnih organizacij in je botrovala našemu gospodarstvu in zaostalosti.

Občan v središču pozornosti

Opravičeno je mnenje, da je treba v pogojih obstoja različnih središč samoupravnega odločanja, ki razen občinske skupščine tudi opravljajo določene samoupravne posle, razvijati raznovrstne oblike neposrednega povezo-

BUKARESTA: Francoski predsednik Charles de Gaulle je te dni na obisku v Romuniji, kamor je priletel v torek. Med drugim ga je na sprejemu na letališču pozdravila s častnim mimohodom tudi enota romunske vojske (Telefoto UPI)

vanja delovnih organizacij, družbenih služb, organov oblasti v občini in druge.

Z ustavnim odlokom je treba občinsko skupščino postaviti ne kot »majhno kopijo velikega parlamenta«, kot je doslej v marsičem bila, ampak ji dati možnost, da se konstituirajo v skladu s svojim razmerjem in potrebami. Obenem je treba uresničiti tako združitev samouprave v občinskem okviru, ki bo na najneposrednejši način zedinila vse interese delovnih in političnih organizacij, samoupravnih forumov in družbenih služb. Seveda mora biti v središču pozornosti občan in delovni človek s svojimi pravicami, njegova vloga v razvoju družbenega življenja v tej osnovni skupnosti, na kateri temelji in se dograjuje ves naš družbenopolitični sistem.

M. MAROVIĆ

Zaradi suše skrbi tudi elektrarne

V marcu se je proizvodnja električne energije v Sloveniji zmanjšala za 21 %, v Bosni in Srbiji pa je bila za 27 oz. za 16 % večja kot lani v marcu. Aprila se je nateklo v zbirna jezera hidroelektrarn manj vode kot lani v tem času; če maja ne bo zboljšanja, bodo največje elektrarne v državi morale delati brez rezerv, kar pa lahko pripelje do večjih težav v oskrbovanju z elektriko.

tedenski zunanjepolitični pregled

Vsa znamenja kažejo, da so sovjetski voditelji in voditelji nekaterih socialističnih držav, predvsem Poljske in DR Nemčije, zelo vznemirjeni nad sedanjim procesom demokratizacije v CSSR. Bojijo se predvsem tega, da se ne bi novim partijskim in državnim voditeljem na Češkoslovaškem »položaj izmuznil iz rok« in bi zmagale celo antisocialistične sile.

Tako se glasi ena izmed razlag za nenadni sestanek voditeljev ZSSR, Poljske, DR Nemčije, Madžarske in Bolgarije, ki je bil prejšnji teden v Moskvi. S tega sestanka je »Pravda« objavila običajno delfijsko uradno sporočilo, ki pove tisto, kar je že vsakdo lahko domneval: da so na sestanku »izmenjali mnenja o perečih problemih svetovnega položaja in svetovnega komunističnega gibanja«.

Ob taki »nezgovornosti« uradnega sporočila so seveda prišla do izraza razna ugibanja. Po zahodnih domnevah so sovjetski voditelji zelo vznemirjeni in omenjeni sestanek naj bi bil uvod v razne oblike neposrednega pritiska na CSSR. Kot podpora tej domnevi navajajo premike sovjetskih in poljskih čet v bližini češke meje, do katerih je resnično prišlo.

Toda v Moskvi se je med tujimi opazovalci in dopisniki bolj utrnila domneva, da so moskovski sestanek sklicali zato, da bi ublažili bojazen in skrb predvsem Ulbrichta in Gomulke in da ni bilo govora o kakih »represalijah« ali »pritiske« proti Čehom. To seveda ne pomeni, da so bili udeleženci sestanka srečni ob dogajanju v CSSR. Značilno pa je, da Romunija ni sodelovala na tem sestanku in da je vsaj Madžarska, ki je sodelovala, na pol naklonjena sedanji demokratizaciji na Češkoslovaškem.

Pri vsem tem je zanimiv članek predsednika češkoslovaške vlade Cernika, ki ga

je ob 23. obletnici osvoboditve Češkoslovaške objavil sovjetski list »Izvestija«. Cernik pojasnjuje sovjetskemu bralcu, kaj se pravzaprav dogaja v CSSR, in mu zagotavlja, da si Čehi in Slovaki prizadevajo ustvariti socialistično družbo. Toda kljub temu odkrito govori o napakah in zablodah prejšnjega vodstva in prav nič ne prikriva razločkov, ki jih novi proces prinaša na Češkem v primerjavi s sovjetsko prakso. Z ulice Latinske četrti v Parizu, okrog starosvetne Sor-

Strah pred ČSSR

bone, se je razkidal solzilni plin. Celi kupi kock in starega železja – med njim tudi ostanki avtomobilov, ki so šli v staro železo – označujejo kraje, kjer so se francoski študenti osem dni epsko bojevali s policijo. Najhuje je bilo zadnji dan v soboto ponoči, ko so odpeljali v bolnišnice na stolne študentov – in nemalo policajev, ki so poleg solzilnega plina uporabljali celo klorov plin.

Francija si zdaj mane oči. Mane si jih vlada in manejo si jih politične stranke, ki niso razumele, da se pred njihovimi očmi dogaja nekaj pomembnega, politično pomembnega. Sebe po enem tednu zares divjih spopadov med policijo in študenti so se prebudili tudi drugi sloji prebivalstva, med njimi delavstvo, ki je razglasilo enodnevni protestni štrajk v njihovo podporo. Takrat pa je predsednik vlade Pompidou že sporočil, da se bodo v ponedeljek 13. maja odprla vrata univerze na Sorboni.

Studenti čakajo, ali bo vlada ustregla njihovim zahtevam. Obnovitev predavanj na univerzi je samo eden izmed pogojev. Študenti zahtevajo reforme – kakor so jih zahtevali že pred desetimi leti – in to, da policija izpusti vse njihove tovariše, ki jih je zaprla med demonstracijami.

Politični dejavniki v Franciji so s čudom spoznali, da so študenti tudi politični dejavniki, in bodo zdaj skušali izkoristiti zase njihov boj. Študenti pa niso neumni. Njihovi prvi sestanki po velikih demonstracijah so posvečeni temi: »Kako preprečiti politično, da se ne bodo okoristili s sadovi našega boja?«

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

■ **MANJSI DELEŽ PODJETIJ** — V centralnem svetu sindikatov so ostro kritizirali to, da se delež podjetij v čistem dohodku zmanjšuje. Z reformo smo se namreč izrekli za ravno drugačno delitev narodnega dohodka, da bi z večjimi sredstvi razpolagale delovne organizacije, medtem ko se zdaj povečujejo sredstva federacije. V centralnem svetu sindikatov pravijo, da je ta kršitev reformnega načela močno prispevala h gospodarskim težavam.

■ **SEJA CK ZKS OKROG 25. MAJA** — Na tej seji bo centralni komite razpravljal o tem, kako daleč je že uspelo prenoviti Zvezo komunistov Slovenije. Hkrati se bo začela javna razprava o osnutku statuta ZKS. Od 15. do 30. junija pa bodo seje občinskih konferenc ZKS.

■ **STUDENTI PRI TITU** — Predsednik Tito se je v pogovoru s predstavniki študentov zavzel za to, da bi lahko študiralo več otrok iz delavskih in kmečkih družin. V samoupravljanju na visokih šolah naj bi bolj sodelovali tudi študenti.

■ **SEJEM ALPE-ADRIA** — V Ljubljani so v soboto odprli vsakoletni sejem Alpe-Adria, na katerem sodelujejo razstavljavci iz Jugoslavije, Italije, Avstrije in ZR Nemčije.

■ **SUSA** — V vzhodnih delih Jugoslavije traja suša že skoraj dva meseca. Ponekod je bila prava letna pripeka (do 34 stopinj). Suša bo vsekakor prizadela pridelek, zlasti pšenico in koruzo. Čutimo jo že tudi v Sloveniji, čeprav dosti

Stran od začrtane poti

manj kot, recimo, v Vojvodini. V Dalmaciji zmanjkuje vode tudi termoelektrarnam.

■ **MANJ DRŽAVNIH PRAZNIKOV?** — Pravijo, da v zveznih organih razmišljajo o tem, da bi Novo leto, 1. maj in 29. november praznovali le po 1 dan, češ da imajo zdaj že marsikje prosto skoraj vsako soboto. Mnogim pa se ta predlog ne zdi utemeljen, saj Jugoslavija ni med tistimi državami, ki imajo največ državnih praznikov. Raje se še bolj usmerimo na modernnejše, intenzivnejše gospodarjenje v času, ko delamo, saj je v tem pravi smisel reforme.

■ **POTROŠNIŠKI KREDITI SO ŠE V ZALOGAH** — Na zborovanju

jugoslovanskih bank so povedali, da mnogi občani že zapošajo za večje potrošniške kredite, ki jih omogočajo novi nedavni predpisi. Po teh predpisih lahko potrošniki dobijo do 1 milijona Sdin posojila (doslej do 600.000 Sdin). Toda banke bodo lahko odobravale večje kredite šele potem, ko bodo dobile nazaj sredstva, ki zdaj ležijo v dokajšnjih neprodanih zalogah blaga v podjetjih.

■ **SOLNINA?** — Pristojni odbor republiškega izvršnega sveta je obravnaval predlog, po katerem bi morali ponavljalci v srednjih in visokih šolah delno povrniti stroške šolanja. Mnenja o tem se še razhajajo.

■ **ZDRAVLJENJE »ZAJČJIH« USTNIC** — V svetu in pri nas se povečuje število otrok, ki se rodijo z »zajčjimi ustnicami« in »volčjim žrelom«. Uspešno pa se razvija tudi zdravljenje teh prirojenih hib. O tem bodo govorili na bližnjem kongresu plastične in čeljustne kirurgije v Mariboru. Razen tega bodo izmenjali tudi izkušnje o zdravljenju opeklin, pri čemer so dosegli v zadnjem času zelo lepe uspehe v mariborski bolnišnici.

■ **LANI 128.000 STANOVANJ** — V Jugoslaviji smo lani zgradili 128.000 stanovanj. Narašča število stanovanj, ki jih zgradijo privatniki (že 45 %).

Pota za novo konferenco neuvrščenih

Na koncu svoje druge letošnje misije je predsednik Tito v razgovoru s časnikarji izjavil, da bi bila nova konferenca neuvrščenih in nekaterih drugih dežel lahko že leta 1969. S tem je potrjeno, da je dosedanja aktivnost Jugoslavije in še nekaterih neuvrščenih dežel za poživitev politike neuvrščenj prinesla odlične rezultate.

Motiv za sklicanje nove konference na vrhu je dobro znan: v vrstici mednarodnih dogajanj je že dolgo čutili odsotnost organiziranih akcij, ki bi peljale k pomirjenju strasti in napredku razmer v svetu. Združeni narodi so sprejeli resolucije in priporočila, ki pa se na žalost niso uresničila. Tako je bilo s politiko rasne diskriminacije na jugu Afrike: v Južnoafriški republiki in v Rodeziji. Podobno se je zgodilo z zahtevami, da Izraelci prenehajo z okupacijo arabskega ozemlja. Kar zadeva vojno v Vietnamu, je to vprašanje že dolgo zunaj področja široke aktivnosti OZN. Vse to kaže, da je treba novih naporov, da bi se premagale vse ovire, ki onemogočajo konstruktivno rešitev mednarodnih problemov.

Dežele v razvoju so tako številne kot s istovetnimi željami lahko resen dejavnik miru v mednarodni politiki. Pravimo, da so lahko, ker do danes še niso s svojo vodilno vlogo in enotnostjo uspeli, da bi dosegli odločujočo položaj. Tega so nedvomno krive tudi velike sile, zlasti razviti zahod, ki je svojo ekonomsko pomoč, marsikdaj življenjsko pomembno za majhne in revne dežele Azije, Afrike in Latinske Amerike, povezoval z interesi svoje politične strategije.

Prva konferenca neuvrščenih dežel v Beogradu in druga v Kairu sta bili neke vrste spodbuda za živahnije delo svetovne organizacije glede reševanja življenjskih problemov ne razvitega sveta. Na beograjskem sestanku neuvrščenih se je porodila zamisel o sklicanju konference OZN za trgovino in razvoj.

Problemi nerazvitega sveta so pomembni tudi za razvoj mednarodnega položaja. Znano je, da brez ekonomske svobode tudi politične svobode ni. In bojujoč se za to načelo, se svet v razvoju skuša iztrgati iz teme in zaostalo sti.

Vsa ta spoznanja jasno pričajo, da je nastopil čas, ko se morajo angažirati širši mednarodni forumi, da bi ustavili sedanjí tok pretežitih dogodkov, kakršne imamo v Jugovzhodni Aziji in na Blíznem vzhodu. V takem ozračju znova stopajo na prizorišče neuvrščene dežele. Poskusile bodo tudi v tem odločilnem času na prehodu iz sedmega v osmo desetletje tega stoletja dati svoj prispevek napredku mednarodnega sodelovanja in pomagale odpreti svetlejši razgled v prihodnost.

M. GAVRILOVIĆ

OB DNEVU LETALCEV

Po končani nalogi v »zračni bitki« na reaktivnih letalih razpravlja pilota o trenutkih pod belimi oblaki, kar jima spet pomeni nov doživljaj. — Za 21. maj, dan jugoslovanskega vojnega letalstva, priskrbo čestitamo junakom svobodnega neba

KAJ MENJATI V ZAKONU O DELOVNIH ODNOSIH?

Poslej denarne disciplinske kazni?

Kaj je strokovna in kaj delovna sposobnost? — Odgovorni ljudje v podjetjih: »Opomini in ukori niso dovolj, disciplinska odgovornost naj pozna tudi denarne kazni! — Delavci so proti, toda roko na srce: ali opomini in ukori res dosežejo vedno svoj namen?

Delavec, ki je postal invalid zaradi poškodbe na delu ali zaradi poklicne obolenosti, v nobenem primeru ne more biti odpuščen. Tako je natanko določeno v predlogu za spremembe in dopolnitve temeljnega zakona o delovnih odnosih. Celo v primeru, da za invalida dela ni ustreznega delovnega mesta, ne more prenehati njegov delovni odnos in se mu mora vsaj priskrbeti delo v drugi delovni organizaciji.

V načrtu spremembe in dopolnitev tega zakona je tudi predlagano, da delavcu lahko preneha delovni odnos proti njegovi volji, če je ob sprejemu na delo dal netočne podatke, ki se nanašajo na najvažnejše pogoje sprejema v službo. Nekateri pripominjajo, da bi ta dopolnitev bila še boljša, če bi upoštevala tu-

di odgovornost strokovnih služb, ki so dolžne ob sprejemu delavca prispevati in preveriti vse podatke, važne za odločanje glede delovnega odnosa.

Med razpravami o načrtu so bili tudi predlogi, da se v temeljni zakon o delovnih odnosih vnesejo še nekatere druge spremembe, ki jih še ni v načrtu. Tako je na primer predlagano, da bi se vpejlale denarne kazni, češ da opomini in ukori niso dovolj, da bi se zagotovila potrebna delovna disciplina. Ali bo ta predlog sprejet, ni znano. Zagovarjajo ga predvsem odgovorni ljudje v delovnih organizacijah, delavci pa denarni kazni nasprotujejo.

Prav tako nekateri menijo, da mora zakon natančneje določiti, kaj je strokovna usposobljenost in delovna

sposobnost. V normativnih aktih delovnih organizacij se ta dva pojma zelo različno tolmačita. Saj se marsikdaj zgodi, da organi samoupravljanja na osnovi obstoječe kvalifikacijske strukture za posamezno delovno mesto samo formalno zahtevajo višjo ali visoko strokovno usposobljenost, ker z drugimi akti »podelijo« fakultetske diplome tistim zaposlenim, ki imajo daljšo delovno dobo.

Kam z neizvoljenimi direktorji?

Precej različna so mnenja o tem, ali je treba direktorju in drugim vodilnim osebam, ki niso bile ponovno izvoljene, kakor tudi funkcionarjem, ko jim poteče mandat, zagotoviti razporeditev na drugo delovno mesto, od-

Naš aluminij bo šel na svetovni trg

Industrija aluminija v Titogradu, Mostarju in Šibeniku bo proizvajala letno 400.000 ton glinice in 100.000 ton aluminija — Dve novi elektrarni bosta dajali nalašč za to industrijo po 2 milijardi kwh električne energije na leto

V zvezni skupščini je bil nedavno izglasovan odlok o jamstvu zveze za inozemske kredite, namenjene zgraditvi aluminijske industrije v Titogradu, Mostarju in Šibeniku. Najrazličnejše analize, od tistih, ki so jih izdelale banke, do tistih, ki so jih posredovali geološki zavodi kažejo, da bo kombinat v Titogradu in objekti, ki se gradijo v okvirju združene Jugala, rentabilen in se bo lahko vključil v svetovni trg.

Skoraj ni treba dvomiti, da nova jugoslovanska aluminijaska industrija ne bi imela uspeha. Ta industrija že 30 let doživlja na vsem svetu stalno rast. V zadnjih desetih letih se je svetovna proizvodnja aluminija podvojila. Leta 1966 je bila svetovna proizvodnja aluminija 7,2 milijona ton. Po oceni strokovnjakov OZN bo proizvodnja aluminija na svetu dosegla leta 1980 24 milijonov ton.

Ugodni pogoji

Na proizvodnjo aluminija se usmerjajo celo take dežele, ki nimajo velikih zalog boksita, ne ugodnih pogojev za razvoj električne energije. Jugoslavija ima zelo bogato surovinsko bazo in izredne pogoje za pridobivanje cene električne energije. Od 18 evropskih dežel, ki prodajajo aluminij, jih ima samo 5 pomembne zaloge bok-

sita: Jugoslavija, Sovjetska zveza, Francija, Grčija in Madžarska.

Titografski kombinat naj bi v prvem razdobju proizvajal 200.000 ton glinice in 50.000 ton aluminija na leto. Prav tolikšna bo proizvodnja v objektih JUGALA. Za potrebe teh objektov se gradijo dve hidroelektrarni, vsaka z milijardo KWH električne energije letno.

Za zgraditev novih kapacitet bo vloženi 230 milijonov dolarjev in skoraj 3 milijarde novih dinarjev. Tehnologija v teh objektih bo v skladu z najmodernejšimi dosežki svetovne znanosti in tehnike.

B. L.

Kmetijski proizvajalci vprašujejo

Zdaj, ko je okrog 4.400.000 hektarov polj posejanih s spomladno setvijo, je iz zvezne gospodarske zbornice prišlo opozorilo, da dogovori glede pridelka zasejanih površin močno zaostajajo v primeri z zadnjimi leti. Proizvajalci, kar pomeni okrog 50 odstotkov Jugoslovancev, še ne vedo, kako bodo letošnji pridelek prodali!

Industriji sladkorja in tobaka se sprašujeta, kako naj sklepata dogovore za letošnji odkup, ko imata polna skladišča neprodanega blaga. Strokovnjaki pravijo, da je sadje dobro cvetelo, ali pa bo »cvetela« tudi prodaja sadja doma in na tuje tržišče? Zivnorejci prav tako še nimajo zanesljive vize za svetovna tržišča s čvrsto valuto.

Skratka, kmetijstvo, ki je v prvih letih gospodarske reforme doživljalo pravi razcvet, se je nenadoma znašlo na zaprtem tiru. Zato so zvezni poslanci iz svojih volilnih okrajev in delovnih organizacij prinesli vrsto predlogov proizvajalcev o tem, kako bi ujeli korak z drugimi področji gospodarstva. Ti predlogi v glavnem nasvetujejo administrativne in ekonomske intervencije zvezne skupščine in zveznega izvršnega sveta.

Prizadevanje za izvoz

Splošno mnenje je, da je treba strogo kontrolirati uvoz poljedelskih in živilno-

rejskih proizvodov in ne dovoliti, da domači uvozniki dušijo proizvodnjo na domačem tržišču. Kmetijski proizvajalci tudi pozivajo pristojne organe, da bi bolj spretno in vztrajno krčili pot proizvodov našega kmetijstva tako na Zahod kot na Vzhod. Nedvomno bo letos »boj« za izvoza najtežji prav na tem področju, pa naj gre za izvoz živine, mesa in mesnih izdelkov v deleže zahodne Ev-

Zlata vrtnica iz Maribora!

Mariborsko hortikulturno društvo razpiše vsako leto posebno tekmovanje za oplešanje mesta. S tem spodbuja meščane Maribora, organizacije in podjetja, da kar najlepše okrasijo okna, balkone in pročelja stavb s cvetjem. Tisti, ki naredijo največ za lepo zunanjo podobo mesta, dobe od društva kot posebno priznanje zlato vrtnico. Lani so koristno tekmovanje močno podprle tudi krajevne skupnosti.

rope, ali pa tobaka in drugega v vzhodnoevropske dežele.

Kmetijska gospodarstva, z druge in njihovi kooperanti prav tako obveščajo, da s praznimi blagajnam in s pičilimi skladi sploh ne morejo misliti na modernizacijo in napredek proizvodnje. Poslovnim bankam, ki so po mnenju kmetovalcev »zaprle pipe«, so poslale zahteve, da spremenijo svoje mnenje o kreditiranju kmetijstva.

Marsikatero teh težav je mogoče rešiti, kar kaže tudi vrsta odlokov in ukrepov zveznega izvršnega sveta za boljše pogoje gospodarjenja v kmetijstvu. Nastaja pa vprašanje, ali ti ukrepi lahko odgovorijo na preprosto vprašanje kmetov in drugih kmetijskih proizvajalcev:

- »Kaj naj sejemo, kakšno vrsto živine naj gojimo?«
- Na to vprašanje še ni odgovora, vsaj doslej ne.

Zadnja ura

Kot vse kaže, je rešitev teh težav v tem, da se vsaj za dobo nekaj let odgovori na to vprašanje kmetom in kolektivom kmetijskih posestev in zadrug. Torej je treba začeti s prvo črko reforme: preučiti in zvedeti, koliko in kakšnih poljedelskih proizvodov lahko sprejme domače tržišče in koliko se jih lahko proda v tujino.

nošno vrnitev na delo v drugo delovno organizacijo.

Načrt sprememb in dopolnitev temeljnega zakona o delovnih odnosih na to vprašanje ne daje določenega odgovora, ampak samo navaja zahtevo, da se ta jamstva dajo le tedaj, če je delovno mesto na razpolago, in ugotavlja, da je to odprto vprašanje. Vsekakor bo ta predlog oziroma mnenje o tem prelogu še resno obravnavano, saj bi bile posledice nedosledne rešitve lahko zelo resne.

S. V.

S. MIJALKOVIĆ

Kmetijski nasveti

Čistoča pri molži

Zdaj je že tako, da zaradi večje ponudbe ni več vsako mleko dobro za prodajo. Mlekarnе zahtevajo kvaliteto mleka, čim manj nesnage, čim manj škodljivih drobnosti, živk in čim manjšo kislost. Toda kako ravnati pri molži, da ne bo trpela kakovost mleka?

■ Mleko je edino hranilo, ki zadovolji vse potrebe mladega organizma; toda hkrati je tudi eno najbolj pokvarljivih. Pod drobnogledom opazimo v njem ogromno množico različnih drobnosti, med njimi tudi tiste, ki v poletnih mesecih kisajo mleko. Imenujemo jih mlečno-kislinske bakterije; v mleku se nahajajo, četudi še tako skrbno ravnamo pri molži.

Če se mleko pri kuhanju sesiri, imenujemo to sladko sirjenje, ki ga povzročajo klice iz okolice, če molzač pri delu ni bil dovolj skrben. Podoben vzrok ima tudi napihovanje sirov, ki ga povzročajo maslenokislinske bakterije.

■ Neumito vime krave je pogosten vir okužbe, zato je treba vime pred molžo umiti s toplo vodo in obrisati s čisto krpo. Še bolje je uporabljati natrijev hipoklorit, ki je blago razkuževalno sredstvo. Velikokrat nastanejo okužbe tudi zaradi slabo očiščene in malomarno vzdrževane posode.

Najhujši vir okužbe je mleko, ki se nahaja v sesnih kanalih vime. Skozí odprtine prihajajo do njega kužne klice iz gnoja in ga okužijo. Obvezno je zato prve curke mleka prestreči v posebno posodo in zavreči. Skrbeti je treba tudi za čistočo hleva in za zdravo krmo.

■ Po molži je treba večjo nesnago odstraniti s precejanjem skozí kovinsko sito, množenje drobnosti pa zaustavimo tako, da mleko takoj ohladimo, da ima čim manjšo kislinsko stopnjo. To naredimo tako, da vrče z mlekom postavimo pod tekočo vodo.

Pri molži se velja potruditi, saj je znano, kako hitro znajo mlečni kontrolorji zavrniti mleko, za katerega z različnimi metodami ugotovijo, da ne usreza za ljudsko prehrano.

Inž. M. L.

Raduha je dovolj močna...

ste študiral tudi na Dunaju pa v Varšavi in Parizu...

Domovina je kakor zdravje...

— Na študij, ki sem ga nadaljeval na Dunaju imam težke spomine, — je vpadel v besedo profesor in nadaljeval: »V tujino sem šel brez sredstev. Šele pozneje sem dobil podporo, vendar je za doščalo komaj za skromno življenje. Tik pred drugo diplomom, prvo sem opravil v Ljubljani, sem začel zdravstveno hirati. Bolelo me je v prsih in od časa do časa sem kašljal celo kri. Pa sem se zatekel k zdravniku, rojaku iz Gornjega grada, ki je delal na Dunaju, in reči moram, da se je močno zavzel zame. Ko sem okrevljal, mi je svetoval, naj grem domov, kjer bom v domačem okolju, v gorah in svežem zraku našel največ zdravja in moči. Ubogal sem ga in se tako rešil najhujšega.

— Po vojni živite v Ljubljani, vem pa, da se radi vračate v svoj rojstni kraj. Bi mi hoteli povedati, zakaj?

— Ze mlad sem ljubil naravo. Z njo sem tudi živel. In tako je se zdaj. Četudi se staram, mi je domača zemlja čedalje bolj draga in ljubša. Zato mi je rodna gruda od vsega začetka tudi vir mojega ustvarjanja. O tem govorijo moja dela, ki se po vsebini naslanjajo na rodno zemljo.

— In ker sva vsaj v mislih v Zgornji Savinjski dolini, pojdva za hip, prav tako v mislih, na obisk k Veri Stermecki. Zdej je pokojna. Povejte nam kaj o njej.

Spomin na Vero

Beseda je zastala. Čez življen in veder obraz je legla senca. Oglasila se je bolečina, zaživeli so spomini...

— Vere se rad spominjam, je začel počasi pripovedovati tovariš Arnič. Moram reči, da jo pogrešam. Vera je bila močno povezana z mojo ustvarjalnostjo. Ko je nekoč pisala intervju, je izrekla nekaj besed, za katere še danes

ne vem, odkod jih je vzela. Ugotovila in vprašala je hkrati: Kaj se ni morda Beethoven presečil v naše gore, na Raduho? Bilo je to v zvezi s kantato Z vlakom, bilo je v zvezi z violinskim koncertom, ki ga je poslušala, in bilo je v zvezi s simfonijo Vojna in mir.

Vera je bila moja oboževalka tudi zaradi globoke ustvarjalnosti, saj je tudi sama čutila, da bi govorila in pisala o tistem, kar je spoznala v glasbi.

Pogovarjala sva se tudi o tem, da bi pisala moj življenjepis. Prepričan sem, da bi po zaslugi njenega daru za pripovedovanje nastalo veliko delo.

Spominjam se, kako me je nekoč sredi poletja obiskala in me pripravila, da sva odšla na izlet na Raduho. To je bila zanjo težka in utrudljiva pot. Pa se je dobro držala in prišla sva na vrh gore. Pot se je končala tako, da naju je zajela noč. Vračala sva se počasi, kajti bila je močno utrujena. Potem sem jo naložil na smrekove veje in jo vlekli po neki drči. To je bilo smešno! Ugotovila sva, da te poti ne bova nikoli pozabila. Zal je bila to najina zad-

Ko sem pred srečanjem proučeval njegovo življenje in glasbeno ustvarjalnost, sem neke zasledil približno naslednje besede: njegova glasba je sveža, vedra in povezana s slovensko naravo. Če za koga, potem te misli držijo zlasti za Blaža Arniča, profesorja za kompozicijo na akademiji za glasbo v Ljubljani, sicer pa zgornjesavinjskega rojaka, doma blizu Luč, kjer se je rodil 31. januarja 1901.

Da, Blaž Arnič je močno navezan na slovensko zemljo, na močno Raduho ter pašnike in travnike pod njo. Tu je našel sam sebe, tu je vzljudil glasbo in se ji posvetil. Pa čeprav se že dolgo vrsto let vrača v te kraje samo od časa do časa, je ostal zvest svoji rodni grudi tudi v govorici. Njegov jezik je še vedno zgornjesavinjski; v njem ni naglasa okolja, v katerem živi že dolga leta. Tudi v tem kot v svojih delih ni nikoli zatajil mogočne Raduhe, ki je zanj več kot gora, v katero je večkrat zašel. Raduhi in svojim rojakom je ostal zvest; na vse to je ponosen, saj mu je prav to okolje dalo nič koliko pobud za glasbeno ustvarjanje.

Arnič je večji del svojega glasbenega ustvarjanja posvetil simfoniji. To so dela, ki nosijo konkretna imena in se nanašajo na določene teme. Izredno pomembne so tudi njegove simfonične pesmi; zadnja leta pa je nekaj del posvetil ljudski revoluciji.

Arnič je glasnik našega človeka, naše zemlje in naše revolucije.

na Raduho in v njej čutil toliko moči, da drugih nisem potreboval niti jih iskal. Naslonil sem se na domačo zemljo. To je bil moj jezik, tu sem čutil hrepenenje, tu sem dobil moč in sposobnost,

vsak po svoje in sleherni človek bi lahko o njej pripovedoval svoje doživljanje, katastrofe.

Ta simfonija ima štiri dele. Prvi je »izbruha«, ki ponazarja katastrofo, požig. Drugi,

gel po stopnicah v moje stanovanje, me je poklical. Tako sva se srečala na cesti in se objela. To je bilo trpko srečanje. Pogovarjala sva se brez besed. Čustva so nama enako vrela in v njih so bili znaki grenkih solz. To je bilo najino zadnje srečanje. In prav v spomin na to sem dal drugemu stavku naslov Spomin na Prežihna.

Na domači grudi

— Kaj bi nam lahko povedali o osmi simfoniji, ki ste ji dali naslov Na domači grudi?

— Osmo simfonijo se po vsebini naslanja na domačo grudo. Za vzor mi je bil Groharjev Sejalec. Nekoč sem to sliko gledal v galeriji in takrat sem se spomnil svojega očeta, ki je prav tako z jersbasom v roki korakal po njivi in sejal. Ta Sejalec mi je dal navdih, da sem ga karakteriziral v drugem stavku. Osmo simfonijo je tesno povezana z domačo grudo. Četrty stavek ima himnični spev. To je spev naši rodni zemlji, to je spev samozvesti, ljubezni do domače grude.

— V svoja dela ste uvrstili tudi znane skladbe, ki se nanašajo na ljudsko revolucijo. — Tu bi rad opozoril predvsem na kantato na Kajuhov tekst Moja pesem ni le moja pesem. Kantata je bila prvič izvajana na slavnostni akademiji, ki jo je pripravil sekretariat za notranje zadeve v Ljubljani v počastitev dvasete obletnice osvoboditve. Ta kantata je zajela Kajuha v tisti okvir, kamor sodi. Menim, da si Kajuh to zaslužil in njegove pesmi bi morali bolj obnavljati in jih prav zaradi njihove vsebine in umetniške vrednosti v večji meri posredovati naši mladi generaciji.

— Ali snujete zdaj kaj novega?

— Imam še veliko v naročju, seveda pa je o tem težko govoriti. Saj veste, lahko pride kaj vmes in potem se vse skupaj zaplete. Če bom zdrav, bom napisal še nekaj del...

Naj za konec tega srečanja z Blažem Arničem zapišem samo še to: da bi bil zdrav in še veliko napisal, da bi bil tudi v prihodnje v svojih delih tako zvest domači zemlji, kot ji je bil doslej. Raduha je v resnici mogočna in velika so Arničeva dela, ki se naslanjajo na ta prelepi kotiček naše zemlje.

MILAN BOŽIČ

Blaž Arnič za svojo »delovno mizo« — klavirjem

nja skupna pot, najino zadnje srečanje.

Tu sem dobil moč!

Spet je utihnil in se globoko zamislil. Sredi te zamaknenosti sem ga zmotil z naslednjim vprašanjem:

— Če dovolite, pojdva sedaj na vaše glasbeno področje. Navdih za delo v glavnem dobivate v domačem okolju, na naši zemlji in med svojimi ljudmi. Sicer pa so glasbeni teoretiki zapisali, da ste vsaj na začetku delali pod Brucknerjevim vplivom in vplivom ruske petorice. Kaj pravite o tem?

— Naj bo teoretikom odpuščen, se je skoraj razhudil tovariš Arnič in dejal: Pri nas smo navajeni, da se mora človek, ki ustvarja, vedno nekam nasloniti. Jaz pa nisem čutil nobene potrebe, da bi se nanje naslanjal, ko sem začel pisati. Tedaj ruske petorice nisem poznal in nisem vedel, kdo so in kaj hočejo. Res pa je, da me je prevzel simfonični jezik in da so me osvojili Beethoven, Bach, klasični in pozneje romantiki. Toda jaz sem bil pri pisanju samostojen. Naslonil sem se

da povem po svoje isto, kar sem občutil.

— Vaš opus obsega med drugim osem simfonij. Povejte nam kaj o peti, ki nosi naslov Vojna in mir?

O simfoniji »Vojna in mir«

— Vojno in mir sem pisal dvakrat. Ko sem jo pisal v prvi varianti na začetku okupacije, doma, smo bili optimistično razpoloženi glede konca vojne vihrice. Zato je v vsebini prevladovala romantika, skoraj bi rekel lirika. Ko pa sem se po osvoboditvi vrnil iz koncentracijskega taborišča v Dachau, kjer sem z drugimi vred doživljal strahotne dogodke, sem prvi koncept zavrgel in skušal dati novemu delu tisti utrip, ki smo ga doživljali v taboriščih in kakor ga je slovenski narod doživljal doma, v gozdovih, v pregnanstvu. Ko pa sem pisal prvo varianto, nisem poznal vseh vojnih grozodejstev niti nisem mislil, da je kaj takega sploh mogoče. Zato sem se tega dela lotil še enkrat in mu skušal glasbene dati tisto vsebino, ki smo jo vsi skupaj doživljali v času borbe za svobodo. Seveda pa je to dobo občutil

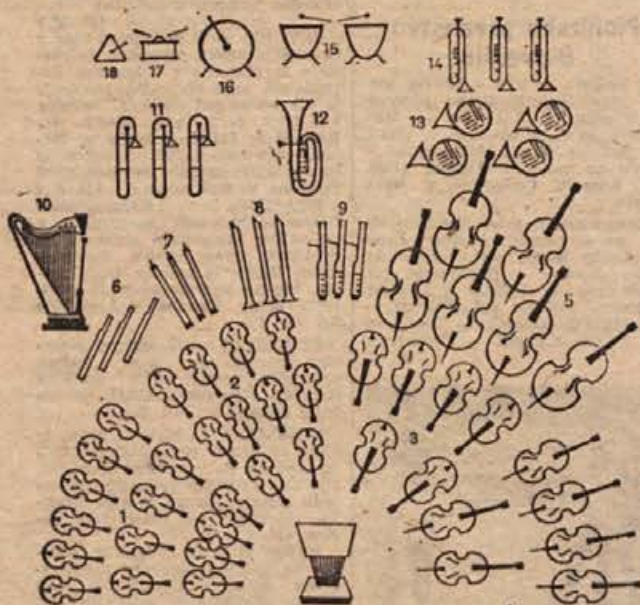
»Spomni se,« nas opozarja na padle borce in talce. Tu se spominjam osvoboditve v Dachau, ko so nas iz tega suženjskega obroča prepeljali med ljudi in smo se od veselja valjali po travi kot otroci. Za četrti stavek mi je tekst napisal Jože Tiran; prikazuje pa svobodo, mir in sproščenoost.

In še o Vorancu

— Zelo znana je šesta simfonija, ki je pravzaprav vaš avtobiografski zapis. Mar ne?

— Da, v šesti simfoniji je nekaj moje biografije. Značilno je, kako je nastala. Ko sem pisal to simfonijo, sem pred pošto v Ljubljani srečal Lovra Kuharja-Prežihna. Bil je moj velik prijatelj. Pa me je vprašal, kaj pišem. Odgovoril sem mu, da šesto simfonijo, v kateri skušam prikazati svoje življenje. »Pojd no,« je rekel, »si potem tudi samorastnik.« Zaradi teh besed sem dal tej simfoniji ime Samorastnik. V njej sem skušal ponazoriti svojo življenjsko pot, v drugem stavku pa spomin na Prežihna, na zadnje srečanje z njim. Tako je bilo.

Nekoč je prišel k meni. Toda ker zaradi bolezni ni mo-

Komponiranje simfonije ni preprosta stvar, saj je treba napisati note kar za 18 instrumentov, ki se morajo seveda lepo ujemati. Kateri instrumenti sestavljajo simfonični orkester, si lahko ogledate na zgornjem razporedu instrumentov v takem orkestru: 1) prve violine, 2) druge violine, 3) viole, 4) violončela, 5) kontrabasi, 6) flavte, 7) oboe, 8) klarineti, 9) fagoti, 10) harfa, 11) tromboni, 12) tuba, 13) rogovi, 14) trobente, 15) timpani, 16) veliki boben, 17) mali boben in 18) triangel.

Stalni stiki krepijo sodelovanje

Področno posvetovanje v Novem mestu in še nekaterih drugih krajih je bilo nekako nadaljevanje posveta med republiško skupščino in predsedniki občinskih skupščin, ki je bil februarja letos. Ker so nekatere težave predvsem področnega značaja, bo taka oblika posvetovanja najprimernejša oblika tesnejšega sodelovanja med republiško skupščino in občinskimi skupščinami. Ko so govorili o vlogi in pomenu občinske skupščine, so menili, da si bo treba v prihodnje posebno prizadevati, da bodo občinske skupščine lahko razvijale in uveljavljale svojo samoupravo. Doslej so imele skorajda dvojno vlogo. Medtem ko so morale na eni strani izpolnjevati naloge, ki jih je predpisal republiški ali zvezni zakon, so na drugi strani na nekaterih področjih že uveljavljale svojo samoupravo. Odnos med republiško skupščino in občinskimi skupščinami je v zadnjih letih močno napredoval in tesnejše sodelovanje je že rodilo prve uspehe. Res pa je, da priporočila občinskih skupščin še vedno niso imela doslej take veljave, kot bi jo morala, in jih niso vedno upoštevali.

Na posvetovanju so dalj časa govorili o sprejemanju nekaterih skupščinskih aktov po hitrem postopku. Opozorili so, da pride nemalokrat do zapletov in težav prav zato, ker se poslanci ne utegnejo posvetovati o posameznih predlogih z drugimi organi v občini.

Posebno živahna je bila razprava o finansiranju občin. Ker je to finansiranje največkrat etatistično, dobivajo občinske skupščine še vedno naloge, sredstev, ki so potrebna za njihovo izpolnjevanje, pa ne. V zvezi s finansiranjem so govorili tudi o vprašanju strokovnega sodelovanja šolstva na Dolenjskem

Posebno živahna je bila razprava o finansiranju občin. Ker je to finansiranje največkrat etatiistično, dobivajo občinske skupščine še vedno naloge, sredstev, ki so potrebna za njihovo izpolnjevanje, pa ne. V zvezi s finansiranjem so govorili tudi o vprašanju strokovnega sredstva šolstva na Dolenjskem.

DOLENJSKI LIST 5

Kako smo delali v lanskem letu

Na podlagi 33. člena zakona o tisku in drugih oblikah informacij in v zvezi z 49. členom temeljnega zakona o časopisnih podjetjih in časopisnih zavodih objavljamo **LETNO POROČILO DOLENJSKEGA LISTA ZA LETO 1967.**

Tudi lani je DOLENJSKI LIST izhajal kot medobčinsko glasilo 9 občin: konference SZDL, izdajale so ga Obk SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje, pravni položaj pokrajinskega tednika Dolenjske pa je bil tak kot prejšnjega leta: poddelek za tisk in propagando pri Obk SZDL v Novem mestu s tem, da je imelo vseh 9 občin enake soustanovitelske pravice in dolžnosti do lista.

Lani: 1.460.810 izvodov Dol. lista!

Lani je izšlo 51 števk Dolenjskega lista, od teh ena dvojna številka. Tiskali smo 1.460.810 izvodov časnika, ki je imel lani 1266 strani (v dveh pokrajinskih izdajah, s katerima smo začeli 11. maja 1967). Povprečna tedenska naklada Dol. lista je bila lani 28.643 izvodov; najmanjša tedenska naklada je bila 27.850, najvišja pa 32.300 izvodov. Med letom se je na Dolenjski list na novo naročilo 4.766 naročnikov, odpovedalo pa ga je 2.309 naročnikov, tako da znaša čisti skupni prirastek 2.457 naročnikov.

Stalni naročniki so prejeli 1.407.284 izvodov ali 96,34%

tiskane naklade, v kolportaži pa je bilo prodanih 53.526 izvodov ali 3,66% od naklade. Za tisk lista je bilo porabljenih 138.712 kg roto papirja. — Naklada lista se je lani v pokrajini povečala za 9% v primerjavi z 1966 oz. za 2.067 izvodov. 31. decembra 1967 je prišel 1 izvod Dolenjskega lista na 7,42 prebivalca v 9 občinah. Najbolj je list razširjen v občini Novo mesto, kjer pride 1 izvod časnika že na 6,09 prebivalca. Sledijo ji: občina Metlika — 6,24, Črnomelj — 7,15, Trebnje — 7,15, Krško — 7,84, Sevnica — 8,20, Kočevje — 8,46, Ribnica — 9,05 in Brežice — 9,49 prebivalcev na 1 izvod pokrajinskega glasila SZDL.

Koliko je bilo dohodkov?

Vseh dohodkov je imel lani Dolenjski list 1.616.269,00 din, od česar odpade na naročnino 666.058,14 din. Za kolportažo je uprava lista iztržila 23.392,65 din, za oglase vseh vrst 464.898,03 din, za naročene reportaže 69.729,75 din, za Skupščinski DL 66.570,64 din in od skupnih strani (sodelovanje z drugimi pokrajinskimi listi) 9.287,74 din. Devet občin je pogodbeno sofinanciralo svoje stalne komunske strani z zneskom 313.792,80 din, medtem ko je bilo drugih in izrednih dohodkov 2.539,25 din.

In izdatkov?

Vseh izdatkov je bilo lani 1.526.345,66 din. Za tisk lista je bilo izdatih 622.953,81 din, za kliseje in fotografije 47.408,16 din in za odpremo lista iz Ljubljane (tiskarni DELO in PTT) skupno 97.707,61 din; skupno nas je stal lani TISK LISTA: 768.069,58 din.

Drugi izdatki: odpisi drobnega inventarja 794,89 din, pisarniški material 13.698,80 din, naročnina časopisov in knjig 1.299,50 din, redni PTT stroški 18.329,40 din, izterjava naročnine prek PTT 9.147,00 din, stroškov denarnega prometa pa je bilo 1.757,81 din. Stroški poslovnih prostorov so znašali 17.859,88 din, za dnevnice je bilo izplačanih 19.693,90 din in za povrnitev potnih ter prevoznih stroškov 43.554,11 din.

Za izobraževanje kadrov smo izdali 5.420,51 din, za reklamo in nagrade za nove naročnike 51.395,63 din, medtem ko je bilo zavarovalnih premij 2.586,65 din in drugih stroškov 12.623,99 din.

Avtorskih honorarjev smo lani izplačali 101.387,59 din, za osebne dohodke delavcev pri DL (s prispevki vred) pa smo izdali 397.334,45 din. Za osebne dohodke honorarnih sodelavcev je bilo izdatih 29.227,30 din, prispevka za Skopje pa smo plačali 19.233,02 din. V amortizacijski sklad je bilo vplačanih 7.915,86 din, obresti za kratkoročni bančni kredit za obratna sredstva pa je bilo treba plačati 1.173,33 din. Izrednih izdatkov je bilo 3.842,66 din.

Plan dohodkov je bil presežen lani za 4,36%, plan izdatkov pa za 2,54%. POZITIVNA RAZLIKA v lanskem poslovanju znaša potemtakem 89.923,34 din, ki je bila razdeljena takole: v sklad skupne porabe, namenjen za posojila delavcem Dol. lista za stanovanjsko izgradnjo, je bilo izločenih 40.285,00 din, za poslovni sklad (za lastna obratna sredstva) pa 49.638,34 din.

Delitev celotnega dohodka

Celotni dohodek Dol. lista je znašal lani 1.616.269,00 din, vseh poslovnih stroškov pa je bilo 1.099.783,91 din. Dohodek znaša potemtakem 516.485,09 din in je bil razdeljen takole: za osebne dohodke stalnih in honorarnih sodelavcev DL je bilo izplačanih 426.561,75 din, za sklad skupne porabe je bilo izločenih 40.285,00 din in za poslovni sklad 49.638,34 din.

Povprečni osebni dohodek delavcev Dol. lista je znašal lani 1.564 din; povprečni mesečni dohodek novinarjev je bil 1.874 din, povprečni dohodek delavcev v upravi lista pa je znašal 1.135 din.

Koliko je prispeval naročnik za svoj list?

Režijski stroški (tiskarna, papir, več zaposlenih v upravi lista in pod.) so se lani povečali v primerjavi z 1966 za 9,66 din pri celoletnih stroških na 1 izvod Dolenjskega lista: od predlanih 94,82 S din na 104,48 S din v 1967. — Z letno naročnino 2.450 S din je naročnik lani prispeval za vsak izvod 47,12 S din (oz. 45%), uprava lista pa je morala zbrati (z oglasi, reklamo, s sodelovanjem občin in z drugo propagandno dejavnostjo) za vsak izvod še 57,36 S din (ali 55%).

Naročnina se je lani v septembru povečala od 2.000 na 2.450 S din; v decembru pa zaradi dražjega papirja in poštne na 3.200 S din.

SDL — brezplačna priloga za vse naročnike

Lani so naročniki lista dobili kot brezplačno prilogo, ki so jo financirale vse občinske skupščine, tudi 32 števk »Skupščinskega Dolenjskega lista«, ki je objavil 406 občin in drugih odlokov, odredb, sklepov, pravilnikov in drugih samoupravnih aktov. SDL je imel lani 208 strani, kar predstavlja 8,21% obsega kompletnega letnika Dol. lista.

Zaključni račun z vsemi podatki je kolektiv Dolenjskega lista hkrati s širšim pregledom celotnega dosedanjega dela medtem pripravil za vseh 9 občin konferenco SZDL in vseh 9 občinških skupščin našega področja.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

Bilanca Dolenjskega lista za poslovno leto 1967

AKTIVA:	din
Osnovna sredstva	80.719,81
Popravek vrednosti osn. sredstev	32.193,76
Sedanja vrednost osn. sredstev	48.526,05
Stanovanja	182.343,33
Popravek vrednosti stanovanj	2.689,32
Sedanja vrednost stanovanj	179.654,01
Banka	25.101,00
Denarna sredstva sklada iz stan. prisp.	9.853,30
Blagajna in porto blagajna	1.237,22
Kupci	136.989,53
Dvomišljive in sporne terjatve	1.704,00
Drobni inventar	4.136,42
Deleži	20.000,00
Dana posojila za stanov. izgradnjo	35.857,78
Plačane zavarovalnine in časopisi za 1968	642,97
SKUPAJ:	463.682,28

PASIVA:	din
Predplačila	2.666,83
Popravek vred. dvomišlj. terjatev	1.704,00
Dobavitelji	75.965,34
Popravek vredn. drob. inventarja	2.063,21
Ostale obveznosti (Skopje)	2.016,46
Odstopljeni del soc. zavarovanja	3.786,01
Razne druge obveznosti (za trojčke)	5.887,57
Razne druge obveznosti (I. DNP)	3.931,20
Sklad skupne porabe	41.796,38
Sklad skupne porabe — stan. prisp.	17.895,04
Poslovni sklad	123.621,91
Sklad stanovanj, last DL	166.371,21
Dolgoročni kredit za gradnjo stanovanj	15.972,12
SKUPAJ:	463.682,28

Knjigovodja: METOD BELTRAM, l.r. Glavni urednik: TONE GOSNIK, l.r.

Za naše

Pozdrav in dolarji iz Kanade

V zadnjem tednu so prispevali za trojčke: Ines Bačar iz Novega mesta 2.000 Sdin; Minka Karo iz Ljubljane, Ilirska 4, je poslala po pošti 20.000 Sdin, medtem ko je Branko Sotelišek iz Montreala v Canadi poslal 3 dolarje oz. 3.750 Sdin. Skupno zbrano v zadnjem tednu: 25.750 starih dinarjev. — Vsem darovalcem: pri srčna hvala!

Do 14. maja smo zbrali za trojčke 1.182.777 Sdin.

Hkrati popravljamo podatek, da smo lani decembra porabili za nakup obleke, obutve, perila in hrane za trojčke približno 340.000 starih dinarjev, kakor smo to poročali zadnji četrtlet. Ko smo sestavljali poročilo, smo pozabili posebej omeniti, da so lani posamezni darovalci, n. pr. tovarna LISCA iz Sevnice in nekateri posamezniki, sami poslali Korenetovim na dom denarne prispevke. Tega denarja je pri Korenetovih približno 130.000 Sdin in ga bomo zdaj porabili za popravilo hišice, medtem ko smo iz pri nas plačanih prispevkov zares kupili trojčkom oblek, obu-

tve, perila in hrane za približno 210.000 starih dinarjev.

Branko Sotelišek, ki je doma iz Zg. Obreča pri Brežicah, nam je pisal te dni takole: »... predvsem vas lepo pozdravljam! Dolenjski list sprejemam sicer z majhno zamudo, ga pa z veseljem prečitam. Hvala tudi za koledar, oprostite pa mi, ker nisem že prej poslal denarja. — Prilagam vam 4 dolarje za celoletno naročnino našega lista, kolikor je več, pa naj ostane za Korenetove trojčke v Segonjah nad Škocjanom...«

Sotelišek nam je iz Kanade poslal tudi krajšo pesmico o »Bracu v tujini«, s katero pozdravlja vse naročnike Dolenjskega lista, v njej pa tudi poje o domotožju in pozdravlja naše trojčke. Lepa hvala za 3 dolarje, poslane našim trojčkom.

Vodstva sindikalnih podružnic ponovno vljudo prosimo, da bi se spomnili naše prošnje in kaj prispevala za dograditev hiše trojčkov v Segonjah.

DOLENJSKI LIST

NOVO
Gateške
Toplice
MINI GOLF
vstopnina 3 din

POROČILO

O ZREBANJU BLAGOVNO-DENARNE LOTERIJE ODBORA ZA POHOD »PO POTEH PARTIZANSKE LJUBLJANE«, KI JE BIL DNE 12. MAJA 1968.

- 1000 dobitkov po 50 ND so zadele srečke na končico: 98
- 500 dobitkov po 100 ND so zadele srečke na končice: 343, 388, 712, 837, 997
- 60 dobitkov po 200 ND so zadele srečke na končice: 1461, 5611, 5740, 6148, 8102, 8157
- 40 dobitkov po 250 ND so zadele srečke na končice 1306, 6369, 7114, 7726
- 30 dobitkov po 300 ND so zadele srečke na končice: 2746, 5430, 5663
- 10 dobitkov po 400 ND so zadele srečke na končico 2858
- 10 dobitkov po 500 ND so zadele srečke na končico 4262
- 10 dobitkov po 1000 ND so zadele srečke na končico 8380
- 4 dobitke po 3000 ND so zadele srečke številka: 23557, 25448, 29761, 37399
- osebni avto »Fiat« 850 je zadel srečka številka 18728
- osebni avto »Prinz« NSU-1000 je zadel srečka številka 63836
- osebni avto »Audi« 72 KS je zadel srečka številka 43829

Dobitke izplačujejo le na podlagi uradnega poročila o izidu zrebanja.

Za izplačilo dobitkov jamči odbor za pohod »Po poteh partizanske Ljubljane«.

Izplačilo dobitkov zapade v 60 dneh od dneva objave izidov zrebanja.

Dobitniki zunaj Ljubljane lahko pošljejo zadete srečke v izplačilo v vrednostnem pismu na naslov: Odbor za pohod »Po poteh partizanske Ljubljane«, Ljubljana, Komenskega 7.

MIZARSKA
PRODUKTIVNA
ZADRUGA
SEVNICA

IZDELUJE
PRVORAZREDNO
STILSKO POHISTVO

AVTOPROMET IN TUZEMSKA ŠPEDICIJA

Gotjanci

NOVO MESTO - STRAŽA

priporoča svoje usluge za prevoz potnikov in blaga.

INDUSTRIJA OBUTVE — NOVO MESTO

PRIPOROČA SVOJE KVALITETNE IZDELKE!

Podrimo zid mrzlih src preteklosti!

Iz vrste pisem, ki jih dobiva naše uredništvo zadnje dni zaradi objavljanja poučno-vzgojnega spisa »MATJAŽ IN ALENKA«, objavljamo danes nekaj prispevkov. Mnoga izmed teh pisem nas grajajo; mnoga hvalijo Dol. list, češ da se tudi pred spolno vzgojo ne moremo skrivati, saj živimo v 20. stoletju. Razveseljivo pa je, da mnogi starši pozdravljajo vzgojni kotic v domačem listu, saj nam hkrati sporočajo, da jim vzgojne knjige ali brošure s tako vsebino le redkokdaj pridejo v roke. Ko uresničujemo enega izmed sklepov lanskega posvetovanja s predstavniki naših bralcev, sporočamo hkrati naš namen, da bo uredništvo ta vzgojni kotic nadaljevalo tudi po zaključku sedanjega spisa o spolni vzgoji, o kateri tako prepričljivo in po domače lepo govori zdaj že pokojna pisateljica in zaslužna vzgojiteljica, tovarišica Helena Puharjeva.

Tovariš urednik!
Malokaj objavljenega v vašem časopisu je zbudilo tako razpravo, toliko hude krivi, grajačih in spoštljivih besed kot Helena Puharjeva oz. vi z »Matjažem in Alenko«. Svoja mnenja k temu spisu dajejo predvsem preprosti ljudje, dobro misleči in zlonamerni, po svojem nagibu ali poučen od drugih, ki se zaradi različnih razlogov boje priti na dan. Ne morem si kaj, da ne bi — zlasti zaradi zadnjih prispevkov v Dol. listu — še jaz povedal svoje mnenje.

Po poklicu sem učitelj, resda še mlad, pa vendarle že z lepo zbirko najrazličnejših

izkušenj. Zato toliko bolj prizadeto spremljam to živahno, včasih tudi krivično razpravljanje.

Vzgoja otrok je družbeno zelo pomembna, pa tudi zahtevna naloga. Družbi ni vseeno, kakšen mladi rod — naše naslednike — si bo vzgojila. Družba pa smo mi vsi! To pomeni, da smo vsi odgovorni za vzgojo: tisti, ki kot starši ali kot prijatelji mladine izžarevajo v ljubezni in razumevanju do naših mladih, kakor tudi vsi oni, ki za vsako figo kažejo v »pokvarjenosti« mladino ter sebe postavljajo kot vzor poštenosti in moralnosti nasploh. Prav ti zadnji pa za vzgojo niti s prstom ne mignejo! In — prav teh je na žalost pri nas še vse preveč. Ti ljudje znajo le govoriti, kako kaj ne sme biti, ničesar pa ne povedo, kako bi vendarle delali. Predvsem zaradi njih tudi pišem to pismo.

Uboga Matjaž in Alenka, kar smilita se mi, ko nista pravzaprav ničesar kriva, pa vaju vendar tako napadajo, da celo sovražijo. Le zakaj? Zato, ker »pohujšujeta« mladino? Kaj še sama ne vesta, kaj je to! Vajin največji zločin je v tem, da sta iskrena, zaupljiva, pristrana, kakršna sta tudi vajina mati in oče. Blagrujem vaju, da imata take starše. To sta čudovita starša! (Ko bi le vsi naši otroci imeli take starše!) In vesta, Matjaž in Alenka, zakaj sta vajina starša čudovita? Zato, ker gledata v vaju CLOVEKA, ne pa nekaj odvečnega, kar povzroča same skrbi. Oba govorita kot CLOVEKA s CLOVEKOMA, katerima je življenje postavilo na pot vse polno vprašanj, da ne moreta preko njih niti jih nočeta obiti. Seveda, kdo drug

jima bo pri tem pomagal, če ne oče in mati! Saj gre vendar za njuna otroka.

Poglejmo: kako malo staršev je zmožno česa takega! Kakor da je v njih sama puščoba in črna praznota. Včasih tudi grdobija... Saj vidijo v življenju vse grdo, umazano. Matjaž in Alenka se jim zelo čudita, celo bojita se takih ljudi. Slutita, da so to tisti, ki ju bodo umazali! Zakaj taki ljudje ne trpijo izjem: vse v življenju mora biti umazano, celo nastanek novega življenja, rojstvo — to čudo narave — mora nositi pečat njihove umazanosti. Prav ste zapisali pred tedni v vašem listu: umazane mu je vse umazano. Tudi otrok, njegova duša, njegov svet — vse je umazano res umazano.

Zakaj noče mlada mamica povedati radovednemu otroku, kako je prišel na svet, čeprav bi bilo mogoče, da bi tudi umrla zanj. Mar se boji, da bo takoj začutil nekaj grdega, če mu bo povedala, da mu je ona sama dala življenje? Ne, le še bolj jo bo vznemirilo. Ampak mama ga odpravi s štorjko, morda z jeznim zmigom glave: »ne bodi no preveč radoveden!« ali pa še s slabšim: »Uh, si pa lečen!« Ali je mar pozabila na svojo veliko željo po malem bitju, na svetlo pričakovanje, ko je to bitje v njej raslo in je ona tako nežno in vznemirjeno prisluškovala njegovemu življenju? Ali je res pozabila na neizmerno srečo, ko ga je lahko prvič poljubila? Ne, saj ni mogla pozabiti — saj bi s tem svojega otroka ZATAJILA!

Koliko je teh stvari, o katerih človek takole premišljuje. Zdi se mi, da ne samo jaz. Tu je na primer bralka,

ki pravi, da je preprosta gospodinja. Res, človek z veseljem prebere njene misli. Seveda, če jih bere z dobrim namenom. Vsi berite tako! Preprosta glava in roka, pa koliko življenja! Milijonkrat več kot pri tistem učitelju, ki je bil svojemu sinu tuje in mu ni znal odgovoriti. Namesto da bi Tonček dobil odgovor od svojega šolnega in »inteligentnega« očeta, ga je verjetno kje drugje, toda — kakšnega? Nerodno mi je zaradi takega učitelja (o njem piše bralec A. C.). Sam sem že večkrat govoril učencem o teh stvareh, toda vedno so to razumeli tako, kot je treba — življenjsko. Morda celo boljše kot njihovi starši, ki kaj takega v stari šoli niso nikoli slišali. Kaj se ve...

Ozkostranežem pa še tole: če se bojite za ugled, pridobite si brž naklonjenost in zaupanje svojih otrok, da jim boste kaj več kot samo skrbniki! Ne sodite drugih, zlasti otrok, po sebi! In bodite odločni: prepoveste otrokom, da bi gledali, kako čebela praši cvetove, kako lastovka valji mladice, kako petelin dvori kokoši, kako mačka doji svoje mladice... Vse to je vendar spolnost!

Skoda, spoštovana tovarišica Helena Puharjeva, da si tako zgodaj umrla. Mnogim nam je hudo zaradi tega. Se veliko veliko ljudi tvoje vrste bi bilo treba, da bi podrl zid krivice in nezaujanja, ki so ga zgradila mrzla srca prejšnjih stoletij v odnosu do otrok. Toda to bitko moramo dobiti, ker gre za človeka. Naj stane, kar hoče. Če bo pri nas to dosegel Dol. list, ali pa pri tem vsaj bistveno pomagal, mu čestitam! BRANKO LIPAR

Artiče

ODGOVOR NA ČLANEK O ŠENTLOVRENŠKEM MLADINSKEM KLUBU

Dajte nam vzgojitelja, policaja pa ne maramo!

Razburilo me je, ko je bil članek že dvakrat omenjen celo v cerkvi

Sprva nisem nameraval odgovoriti na sestavek Emilije Grablovec: Tema ima svojo moč..., objavljen na trebanjski strani ene izmed prejšnjih števil našega glasila, toda odkar je bil že dvakrat omenjen tudi v šentlovrenski cerkvi, sem sklenil, da še sam napišem nekaj o kajenju, »popivanju in pohujšanju« mladine iz šentlovrenca in okolice.

Avtorica omenjenega sestavka je neobjektivno pisala o delu mladinskega kluba v šentlovrencu; zdi se mi tudi, da razmer ne pozna. Pri tem je imela tudi osebne razloge. Njen brat je namreč pripeljal iz Ljubljane dva dolgolasca. Nekaj starejših mladincev, med njimi tudi iz Velike Loke, je enega ostriglo, to pa je pripeljalo do zame-re.

E. G. je kot študentka, ki ima malo časa, obiskala šentlovrenski mladinski klub vsega nekajkrat, zato ne pozna razmer in žali naš aktiv in vso mladinsko organizacijo. Res je, da v klubu večina redno kadi, toda proti temu ne moremo ukrepati, saj kajdi tudi na drugih mestih. To je pač stvar vsakega posameznika.

V članku omenja tudi popivanje. Aktiv je organiziral vrsto prireditev, na katerih so odraslim točili tudi alkoholne pijače, kot je to povsod. Nekaj malega je tega po prireditvi ostalo, to pa so med nedeljskim plesom popili najbolj pridni mladinci, ki so pripravljali prireditve. Priznam, da ni lepo, če mlad

človek pije alkoholne pijače, toda odločno zavračam, da bi to bilo popivanje, kakršnega lahko vidimo v gostilnah. Trdim, da z mladinskega plesa doslej še nihče ni šel pijan.

Glede teme in pohujševanja pa trdim, da je to izmišljotina. Mislim, da je ples kulturna prireditev in da to ni nikakršno pohujševanje, če se mladi ljudje sestajajo na plesu.

Kvartanje v klubu ne zagovarjam, proti njemu pa tudi nič nimam. Velikokrat sem bil že priča, da so se mladinci med partijo taroka pogovarjali o pomembnih in resnih zadevah. Sicer pa lahko vsem vržem v obraz: Kdo pa nas je naučil tega?

Ob vseh teh klevetah o mladinski organizaciji bi na koncu še rad vprašal, zakaj nas nihče ne vidi, kadar naredimo kaj dobrega; tudi kaj takega, kar je lahko za zgled. Zakaj se starejši ne zavzamejo za mladinski aktiv, zakaj nam ne preskrbijo mentorja in ne policaja...

Tone Oven
Mačji dol 8
p. Velika Loka

Komu je veljal tisti naslov?

Uredništvu Dol. lista!

Članek, objavljen 18. aprila v Dol. listu z naslovom »Umazancu je vse umazano«, me nekoliko moti, da ne morem biti tiho. Najprej bi rada vedela: kdo, komu v tem primeru lahko postreže s takim naslovom?

Da prihajajo v uredništvo protestna pisma vaših bralcev zaradi spisa »Matjaž in Alenka« pa res ni čudno, prav gotovo ima pretežna večina staršev svoje pomisleke. Tudi jaz mislim, da je zelo potrebno otroke poučiti o spolni vzgoji, a o pravem času in na pravem mestu.

Kar se pa tiče lista Družine in Ognjišča ter njihovega urednika, bi bilo pa za vaše uredništvo veliko lepše, da bi bil isti članek za štirinajst vrstic krajši. Bralci bi vas vseeno prav gotovo razumeli, kaj ste hoteli povedati. SLAVICA MOSKON
Novo mesto

Ali res še kje živi tak učitelj?

Uredništvu!

Brali smo, kar vam je za sedmi teden pisal Alojz Cerjak iz Zgor. Obrežja — in lasje so nam vstajali na glavi! Je kaj takega v 20. stoletju, ko človek osvaja že Luno in pošilja rakete proti Veneri in drugim vesoljskim planetom, sploh še mogoče? Za časa cesarja Franca Jožefa so otroke res tako vzgajali, kot piše Cerjak: vse so skrivali pred njimi, tudi preprosto, pa seveda tako vzvišeno resnico o nastanku in rojstvu človeka. Danes pa so drugačni časi in ne vemo, kje naj bi živel tak učitelj, kot ga opisuje A. Cerjak, če pa vendarle kje tiči — ne bi smel biti učitelj. Morda se je A. Cerjak spomnil svojih mladih let, morda so njega tako v šoli učili — toda danes so zares drugačni časi. Otroka držati v nevednosti in ga pustiti, da sam tava v temi in neznanju, ko si odpira vrata v svet, je po našem mnenju vzgojni zločin. Dosti takih zločinov pa še danes dogaja! Delajo jih nepoučeni starši, ki o vsem tem molče; kriva je šola, ki miži pred splono vzgojo in pri higieni ali znanju o člo-

veku nekatera poglavja o človeku kar obide. Krivi pa smo tudi vsi skupaj, ker radi capljamo za sodobno znanostjo in skrivamo glavo v pesek, češ saj bo otrok že kako to reč zvedel... »Zvedel« smo jo tudi mi — na cesti, dostikrat v slabi družbi, od pokvarjenih starejših mladostnikov.

Čemu silimo naše otroke na isto pot? Nam manjka poguma?

VASO BANOVIC IN
SE 8 PODPISOV
iz Brežic

Dekle si je knjigo kupilo samo!

Tov. urednik!

Bilo je v petek proti večeru v »spodnji zelenjavi« v Novem mestu; kupovala sem, pa pri tem nehoti slišala tale pomenek:

»Veste, da sem bila vsa iz sebe: iz Maribora je prišlo pismo na hčerkin naslov, v njem pa račun za knjigo o spolni vzgoji. Dekle ima 15 let, pa se zanima že za vse stvari okoli sebe. Seveda je niti jaz, niti mož nisva nič kregala — toda bilo mi je hu-

do, da sem zamudila priložnost, da bi ji sama že prej od srca in lepo po domače povedala še kaj več od tega, kar sva se menili predlansko, ko je dobila prvo perilo...«

Poznam družino in dekle in vem, da je pridno v šoli, pošteno in družabno in da je takega otroka lahko vsak vesel. Toda vedno na novo lahko vidimo: otroci dozorevajo dandanes veliko prej kot smo mi nekoč. In če jim sami ne povemo tega, kar jih ob vstopanju v življenje zanima, si bodo odgovore iskali drugje.

Zato ponavljam, kot so vam povedali že drugi: tako branje je nujno potrebno! Da ni za male otroke, bo vsak odrasel človek presodil sam. Če pa starše tudi majhen otrok že kaj vprašuje, mu je treba, kot tako lepo piše zdaj že pokojna tovarišica Puharjeva, pošteno in seveda njemu primerno odgovoriti! Zato smo vam bralci za tiskanje takih člankov hvaležni! So v pomoč staršem, nevarnosti pred »pohujšanjem«, kot nekateri namigujejo v svojih odgovorih, pa res ne vidim!

Vera B., gospodinja
iz Novega mesta

Razmišljanja ob politični polemiki

Spoštovano uredništvo!

V zadnjih številkah vašega tednika sem med drugim zasledil tudi pisanje, ki poskuša vihleti svoje polemično kopje, pa se ne povzame višje kot na raven osebnega obračunavanja. Čudim se, da niti eden od sogovornikov Marjana Moškona ni odgovoril na temeljno vprašanje, ki ga je ta zastavil v svojem »odpadniškem« prispevku: ali oziroma zakaj pada zaupanje v nekatere politične delavce? Je mar razpravljanje o tem tabu? Kaj naj novinar dela drugega kot to, da piše? Kaj zato, če je njegovo pisanje kritično! Se mar bojimo, da nam bo kritika skvarila socializem? Prav nasprotno: kritika naredi socializem neuničljiv.

Res je, da smo v trindvajsetih letih marsikaj zgradili, ustvarili in dosegli. Res pa je tudi tole:

Podatki kažejo, da obstaja očitna težnja po upadanju celotne družbene in podjetniške akumulacije na račun širjenja osebne in drugih vrst potrošnje. To dokazuje tudi gibanje stopnje akumulacije za čas 1964—1967, razvidno iz sledeče tabele:

	1964	1965	1966	1967
SFRJ	14,5	9,4	9,1	7,4
SRS	12,0	7,1	6,4	4,5

Mar iz tega ne grozi nevarnost za uspeh reforme in bojazen, da naše gospodarstvo za daljši čas ostane nizke rasti? Kaj delajo politični delavci v samoupravnih organih gospodarskih organizacij, da je tako?

Politično delo je vsekar tudi delo z ljudmi, pred-

vsem z njimi. Prepričevanje, dokazovanje, poučevanje, vzgajanje in razlaganje so menda bistveni elementi dejavnosti vsakega političnega delavca. Torej je JAVNO MNENJE vsakega kazalec uspehov političnega dela z ljudmi. Kako so torej DELALI nekateri politični delavci, nam jasno kažejo rezultati ankete, ki jo je izvedel Center za raziskovanje javnega mnenja pri republiškem svetu sindikatov za Slovenijo.

Da je z reformo prišlo naše gospodarstvo v boljši položaj, meni naslednji odstotek delavcev:

julija 1965: 26 %
avgusta 1966: 52 %
novembra 1967: 45 %
(čemu padec?)

Pa še odgovori na vprašanje: »Ali se bo reforma uresničila?« Anketaanci odgovarjajo:

se bo uresničila:	avgusta 1966:	novembra 1967:
v celoti	19 %	16 %
deloma	62 %	56 %
ne bo se uresničila	4 %	6 %
brez opredelitve	15 %	22 %

Vsakomur je na prvi pogled jasno, kam je usmerjeno javno mnenje. Kaj so torej DELALI ali STORILI politični delavci, da bi bilo to mnenje drugačno, da bi javnost vse bolj zaupala uspehom reforme, ne pa manj?

V delavskih svetih, krajevnih organizacijah SZDL, dela baje 509 članov odborov SZDL, 665 članov delavskih svetov itd. (citirano prosto po tov. Zupanču). Vsi ti delajo in še več GOVORE. Skoraj netipično pa je dejstvo, da se tam, KJER SE VELIKO GOVORI, MALO

DELA (Črna Jiri, visoka ekonomska šola v Pragi, na minulem blejskem simpoziju). Pa še izrek po spominu: UCINKOVITOST nekega samoupravnega organa je OB-RATNO SORAZMERNNA s kvadratom števila njegovih članov.

Kljub vsem prizadevanjem skozi trindvajset let nismo mogli rešiti vprašanja socialnega in zdravstvenega varovanja; z zakoni »po hitrem postopku« delamo poskuse, ukvarjamo se s problemi zaposlovanja in naraščajoče brezposelnosti, ugibamo, kje in kako bi rešili kulturo in šolstvo. Kaj pa tako imenovane »politične tovarne«, ki se dandanašnji ubadajo z vprašanji nadaljnje obstoja? Da, delamo in DELAJO, toda kako? Mar ni prav tu treba iskati ODGOVORNOSTI nekaterih političnih delavcev? Zakaj so nam potrebni sim-

poziji o odgovornosti? Smo pozabili, da je odgovornost etika socializma, neodgovornost pa protirevolucionarno dejanje?

Razmišljanja o navedenih rečeh človek skoraj ne ve, za katero stran bi se odločil: za tisto, na kateri stoji Marjan Moškon, ali za drugo, nasprotno. Ne glede na eno ali drugo pa bi si morali biti edni v enem: vsak ima pravico javno povedati svoje mnenje, pa četudi svetovati!

Vladimir Bajo
Novo mesto

Z odejami v kino

V Velikih Laščah imajo že več let za edino kulturno razvedrilo kino, katerega dvorana pa pozimi ni ogrevana — že dvajset let ni nihče nič vložil za kulturno delo »Svobode« v tem kraju, čeprav je v njegovi okolici tekla zibelka nekaterim največjim slovenskim kulturnim možem

Kulturno življenje v Velikih Laščah je že pred leti skoraj popolnoma zamrlo. Trenutno dela samo kino, vendar se ta z izgubo, ker je centralna kurjava dotrajala in so obiskovalci kina prisiljeni, da v mrzlih zimskih dneh jemljejo s seboj na predstave tudi — odeje.

»V tej edini kulturni dvorani, ki je v združenem domu, bi bilo potrebno popraviti še razsvetljavo na odru in v dvorani, ki je požarno nevarna; zamenjati aparaturo za predvajanje filmov, ki je še iz leta 1935 in zahteva med predstavo tudi po 5 do 6 odmorov; prenoviti centralno kurjavo in opraviti več drugih del (beljenje, zasteklitev itd.),« je povedal predsednik »Svobode« Viktor Ščukovt in nadaljeval:

»Vse kaže, da bomo kupili dva rabijska kinoprojektorja, ki bosta vzdržala vsaj še 20 let. Veljala bosta okoli 15 do 20.000 din. Denar zanj bo dal predvidoma občinski svet Svobod. Potem v kinu ne bo več toliko prekinitve...»

Ureditev električne napeljevalne bi nas veljala okoli 7000 din; centralna kurjava pa še ne vem koliko, vendar verjetno okoli 15.000 din... Obnoviti in urediti bi morali tudi garderobe, kolesarnico, oder, pododirje, okna, vrata, klubske prostore, knjižnico...»

»To bo precej veljalo. Kje boste dobili denar?«

»Veljalo bo res precej, upoštevati pa moramo, da v obnovi in popravilu teh prostorov že 20 let ni nihče nič vlagal. Vsaj zdaj bi morali dobiti denar, da nam prostori ne propadejo in kulturno življenje popolnoma ne zamre. Pritisnili bomo na razne republiške in občinske klube, pa tudi občane bomo zaprosili za pomoč.

Na nedavnem našem občnem zboru, ki je bil sklican po nekaj letih popolnega kulturnega mrtvila, smo

sklenili, da bomo skušali urediti vse, kar sem že naštel, razen tega pa spet odpreti knjižnico, ki je bila včasih zelo obiskana, poživiti domačo kulturno dejavnost (dramska sekcija in morda še kaj), organizirati gostovanja ljubljanskih kulturnih skupin (gledališki nastopi, koncerti) in drugo.«

J. PRIMC

Viktor Ščukovt, predsednik DPD Svoboda Velike Lašče (Foto: Primc)

Ivan Lacković: PODRAVSKI SVATI (olje na steklu, 1967). — Več sto ljudi obišče vsak teden najnovejšo razstavo v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici ob Krki, kjer razstavlja 46 naivnih slikarjev iz raznih jugoslovanskih pokrajin. Obiščite zanimiv »SVET NAIVNIH« in njihove 103 slike z najrazličnejšimi motivi — zadovoljni boste z obiskom razstave in Kostanjevice na Krki!

Novomeški slikarski trg

Pred kratkim v manjših slovenskih mestih ni bilo moč kupovati umetniških slikarskih del, v zadnjem času pa so zlasti poslovalnice Mladinske knjige poskrbele za to, da lahko tisti, ki se za taka dela zanimajo, pridejo do originalnih slikarskih del. V Novem mestu imamo tri »trge« s slikami. Slike prodajajo obrtniki — steklarji, ki se ukvarjajo tudi z okvirjenjem slik; ta trg temelji na iznajdljivosti posameznih obrtnikov, pogosto pa na njihovem ne preveč izostrenem okusu. Pravo umetniško delo je pri njih le teže dobiti. Drugi trg so trgovine, kamor nekateri »slikarji« prinašajo svoja dela. Tako razgledničarsko slikarstvo ima kaj slab sloves. Kvari okus ljudi, ki se sicer na slikarska dela slabo razumejo. Da se socialistična trgovina ukvarja s tako prodajo, je težko razumljivo. Tretji trg je poslovalnica Mladinske knjige v Novem mestu. Ta je v zadnjem času zbrala večje število del znanih slovenskih ustvarjalcev. Med njimi najdemo dela Bogdana Borčiča (grafike, akvarele in olja), Rudija Simčiča (nonotipije), Pirnatove

risbe, Gasparijeva dela ter slike Zdenke Golob-Borčičeve. V Mladinski knjigi so povedali, da žal do sedaj še niso imeli kupcev, čeprav je izbira kar precejšnja in cene nizke. Cena grafik se giblje od 180 do 400 dinarjev, akvarelov od 300 do 400, umetniške reprodukcije, ki so jih dobili v zadnjih dneh, pa so po 20 do 80 dinarjev.

Cene vsekakor niso pretirane, če jih primerjamo s cenami na ljubljanskem slikarskem trgu (v Mestni galeriji ali pri Kosu v pasazi nebotičnika).

Če bo zanimanje za nakup pri Mladinski knjigi poraslo, nameravajo razstaviti v oddelku za knjige še nekaj del znanih slovenskih slikarjev. (pb)

Mali kulturni barometer

GOSTOVANJE MESTNEGA GLEDALIŠČA LJUBLJANSKEGA. 23. maja bo v novomeškem Domu kulture gostovalo Mestno gledališče ljubljansko s komedijo Petra Ustinova Komaj do srednjih vej. Upriporitev tega gledališkega dela je že deveta premiera MGL v gledališki sezoni 1967/68. Delo je režiral Igor Pretnar, prevedel pa pisatelj Ciril Kosmač. Predstava bo ob 20. uri.

LEPA ČEVILJARKA ODRA Mladinske knjige. 22. maja bo ob šestih zvečer uprizoritev Lepe čevljarke (G. F. Lorca). Upriporitev tega dela je Odr mladim pripravila dijakinja novomeških srednjih šol. Odr mladim pričakuje, da se bo predstava udeležilo čimveč srednješolcev in druge mladine.

RAZSTAVA OB DNEVU MLADOSTI NA KRKI. Razstava del naivnih slikarjev Jugoslavije v Kostanjevici na Krki je vzbudila med obiskovalci prireditev Dolenjskega kulturnega festivala izredno veliko zanimanje in sodi prav gotovo med najzanimivejše kulturne

dogodke letošnjega leta na našem območju. Razstava, ki so jo pripravili skoraj leto dni, je zelo dobro obiskana. V Kostanjevici pričakujejo, da si jo bo do zaključka ogledalo še nekaj tisoč ljudi. Ob sami otvoritvi, 28. aprila, je bilo več kot tisoč obiskovalcev.

PRIREDITVE LJUBLJANSKEGA FESTIVALA. Na ljubljanskem festivalu se bo v letošnjem poletju zvrstilo večje število koncertov, baletnih nastopov, dram, operet in satirčnih večerov, folklornih nastopov ter filmskih predstav v letnem gledališču.

SODOBNOST št. 5. Letošnja peta številka Sodobnosti, osrednje slovenske literarne revije, je v celoti posvečena Vietnamu ter prinaša vrsto razprav o tej deželi, ki preživlja že več let boj za obstoj. Peta številka Sodobnosti prinaša izbor iz vietnamske lirike, Sartrov prispevek Genocid, pesmi Mateja Bora, Toneta Kunterja, Cveta Prežljaja, Frančka Rudolfja, Francija Zagorčiča, Cirila Zlobca ter prozna prispevka Mitje Mejaka in Antona Ingoliča. Zanimiv je tudi prispevek o umetniškem in literarnem življenju na osvobojenem ozemlju Južnega Vietnama ter kronologija dela mednarodnega sodišča za vojne zločine v Vietnamu. P. B.

V slogi je moč, v sodelovanju uspeh

V Stezicah, glasilo novomeških srednješolcev, bi morali sodelovati vsi

Stezice, glasilo novomeških srednješolcev, izhajajo že šestnajsto leto. Njihov prvotni namen je bil, da bi dijaki vseh novomeških srednjih šol imeli svoje glasilo, v katerega bi pisali o uspehih, težavah, doživljajih, o nekaterih zanimivostih v svetu in doma.

V letošnjem šolskem letu so izšle tri številke. Urednik je v prvi številki v uvodu povedal, da bo glasilo izhajalo vsak mesec. Vmes pa so prišle nekatere tehnične težave, pa tudi prispevkov za objavo je bilo bolj malo.

Stezice ureja 15-članski uredniški odbor, ki ga sestavljajo samo gimnazijci. Ti tudi ocenjujejo posamezne prispevke, če so primerni ali neprimerni za objavo. Urednik je gimnazijec Milovan Dimitrić.

Muzej tudi v Kostanjevici?

Upravni odbor za restavriranje in ureditev gradu v Kostanjevici se je v torek, 14. maja, spet sestel. Člani so se pogovorili o nadaljnjem razporedju najnujnejših del na gradu ter o določitvi prostorov za točilnico in kmetijski muzej, ki bi ga uredili tam na pobudo Slovenskega tehničnega muzeja.

O delu šolskih organov

Svet za prosveto in kulturo pri občinski skupščini v Novem mestu je na zadnji seji 16. aprila razpravljala o analizi dela samoupravnih organov v osnovnih šolah ter drugih vzgojnih zavodih, o urejanju arhivske službe in o razširitev območja za podeljevanje Trdinove nagrade.

Prispevki za dijaško glasilo prihajajo po pošti. Kljub temu da so anonimni, ni težko ugotoviti, da pišejo predvsem gimnazijci in da se dijaki iz drugih novomeških srednjih šol redko oglašajo. Stezice bi morale biti glasilo novomeških srednješolcev, pa niso. Dijaki iz drugih šol niso posebno navdušeni nad njimi.

Kostja Virant, predsednik mladinske organizacije na ekonomski srednji šoli:

»V uredniškem odboru so sami gimnazijci, kar po našem seveda ni prav. Res je, da smo malo krivi tudi mi, da sodelovanje z uredniškim odborom ni tako, kot bi moralo biti, res pa je tudi, da se še nikoli nihče ni potrudil, da bi nam svetoval, kako in kaj naj pišemo, kje vse lahko sodelujemo s prispevki. Do prepada med nami je najbrž prišlo tudi zato, ker je uredniški odbor včasih zavrnil naše prispevke, češ da niso dovolj dobri, in našim dijakom ni več do tega, da bi pisali za Stezice. Krivi smo, ker si nismo posebno prizadevali, da bi oživili stik z uredniškim odborom. To bi odlošile tudi naša prva naloga, ki jo bo treba uresničiti. Na prvi mladinski konferenci bomo govorili tudi o tem sodelovanju. Stezice so po mojem dobro glasilo. Moramo pa se v njem preveč pesmi, res pa je, da so preveč gimnazijsko glasilo.«

Lojze Ratajc, predsednik mladinske organizacije na kmetijski srednji šoli:

»Ni prav, ker v uredniškem odboru sodelujejo samo gimnazijci. Stezice bi bile naše glasilo, če bi sodelovali dijaki iz vseh šol. Pripravljen sem, da je tudi na naši šoli nekaj takih, ki jim je pisanje posebno pri srcu in znajo tudi kaj napisati. Prav tako kot gimnazijci imamo tudi mi svoja stališča do nekaterih dogajanj v svetu, prav tako kot oni doživljamo uspehe in neuspehe. Če večkrat sem iskal stik z uredniškim odborom, da bi oživil naše sodelovanje, toda zaman. Tako sodelovanje ne more biti živo.«

MARIJA PADOVAN

Med slovenskimi bralci je še mnogo takih, ki jim ni uspelo dobiti romana

T. SVETINE

UKANA

I. in II. del.

Zato razpisujemo prednaročilo:

za I. del — knjiga, vezana v platno, 569 strani, cena 55 din;

za II. del — knjiga, vezana v platno, 904 strani, cena 86 din.

Roman UKANA je prvo delo, ki opisuje špijonsko dejavnost gestapa in obveščevalno službo partizanov na Slovenskem med drugo svetovno vojno. Knjigi sta v ponatisu in izideta v septembru 1968. Avtor že pripravlja tudi zaključni, to je III. del.

NAROČILNICA

Podpisani _____

kraj, ulica _____

pošta _____

naročam roman UKANA

a) I. del, cena 55 din
plačljiva v dveh obrokih;

b) II. del, cena 86 din,
plačljiva v treh obrokih

Informativno naročam tudi UKANO III. del
(izide v letu 1969)

(neustrezno prečrtaj)

(Podpis naročnika)

ZAVOD BOREC,
knjigotrški oddelek,
Ljubljana, Beethovnova 10-II

Na Prevolah urejajo dvorani

Prebivalstvo šolskega okoliša Prevole je s prostovoljnimi delom uredilo šolsko igrišča, šola pa si je uredila lepo dvorano. Za dokončno ureditev manjka še nekaj denarja, čeprav je dala krajevna skupnost 180.000 SD. Prav bi bilo, da bi tej akciji pomagal svet krajevnih skupnosti, ki bo imel na voljo 1.500.000 SD za ureditev in vzdrževanje dvorane. Če bi dobile Prevole od te vsote 150.000 SD, bi lahko dvorano dokončno uredili. Dvorano v Hinjah gradijo s prostovoljnimi delom gasilec. Tudi ta dvorana bo namenjena kulturno-prosvetnemu delu. Za ljudsko knjižnico je na Prevolah že določen prostor in za nekaj časa bo, čeprav ni velik, zadovolj. Če bodo denarna sredstva takoj na voljo, bodo na Prevolah dobili lepo ljudsko knjižnico, za katero so knjige že zbrane, hrani jih študijska knjižnica v Novem mestu.

Za vsako kulturno-prosvetno dejavnost, tudi za knjižničarstvo, so prostori eden najvažnejših pogojev za delo. Upamo, da si jih bodo na Prevolah in v Hinjah kaj kmalu zagotovili, saj jim za njihovo ureditev ni žal časa in dela. (pb)

O amaterski dejavnosti

V rubriki Delavske enotnosti Pogovori 68 je februarja izšla razprava Razvoj kulture kot integralne sestavine družbenega dela. Iz nje povzamemo nekaj misli o amaterski kulturni dejavnosti.

Amaterska dejavnost služi v prihodnje večjo pozornost, ker neposredno vpliva na to, da delovni ljudje izražajo svoja notranja nagnjenja in ustvarjalnost, da se uveljavijo. Za razvoj amaterske je velikega pomena preseganje ožine tako v pogledu števila amaterjev kot v pogledu oblik delovanja. Pri sedanjih pogovih življenja in kulturnega razvoja, zlasti pa še spričo raznih TV mrež in radia, se ne more obdržati taka vrsta ljubiteljske dejavnosti, ki se omejuje le na ozke skupine nastopajočih. Amaterska dejavnost mora prerasti v množično gibanje delavskega razreda, skozi katero se bodo izrazile težnje amaterjev, da negujejo in razvijajo svoje potencialne ustvarjalne sposobnosti. S tega vidika je zavzemanje za močnejši razvoj amaterizma tudi zavzemanje za sodobno revolucionarno kulturno vsebino, toda istočasno tudi zoperstavljanje nekaterim primitivnim programskim konceptom amaterizma.

Organja sela prosijo republiko

Na Drganjih selih so se pred leti odločili, da bodo zidali šolo. Napravili so temelje, pri tem pa je tudi ostalo. Ljudje se s tem niso zadovoljili, marveč so zahtevali, da bi na te temelje postavili vsaj dvorano oziroma prostor za družbeno-politične organizacije. Pred kratkim je spet močnejše zažvela želja, da bi dvorano že skoraj postavili. Za pomoč so prosili krajevno skupnost v Straži, za večje denarje pa prosijo tudi republiko.

Pohod — spominov, hvaležnosti in spoštovanja

Sportno-politična prireditev »Po poteh partizanske Ljubljane« je letos priležnost tudi večje zastopstvo iz krajev, sodelujočih na tradicionalnih »Zlatih bratstva in enotnosti«: sportnike, mladino, borce, telesnovzgojne delavce iz Banjaluke, Prijedora, Modrova, Bihaca, Siska in Novega mesta. Ti so s svojo udeležbo poleg vseh ostalih položili k spomeniku vseh tistih, ki so žrtvovali življenja ob okupatorjevi bodeči žici, svoj skromni prispevek in zahvalo.

Nosilka »partizanske spomence 1941« Anica Bukić je bila aktivna udeleženka pohoda. »Vesela sem, da sem se lahko udeležila te veličastne manifestacije. Spominja me na številne pohode med revolucijo. Prav je, da se tradicija ohrani. Mislim, da je takšna prireditev zelo koristna. Pri vas mi je zelo všeč.« To nam je povedala simpatična participantka Anica.

Kot pred 23 leti je to nedeljo po Ljubljani odmeval partizanski korak. Takšen kot na dan osvoboditve. Tedaj, ko je bodečo žico, solze, strah in trpljenje zamenjala vesela pesem osvoboditeljev in veselje vseh, ki so hrepeneči po svobodi. Nasmejani, ponosni in vedri so partizanski borci ob spremljavi harmonike in pesmi odzdravljali mladino, ki jih je navdušeno pozdravljala.

Predstavniki stalnega sekretariata X. zeta »bratstva in enotnosti« so korakali na čelu kolone. Za njimi se je vila dolga vrsta pionirjev, mladine, delavcev, inteligence in vseh tistih, ki so se odzvali pozivu, da skupaj korakajo boljši bodočnosti naproti. Verjemi, bilo nas je veliko... S. DOKL

KEGLJANJE

Železničar prvak Dolenjske

Na prvenstvu Dolenjske v borbenih igrah je sodelovalo pet ekip. Prvo mesto in naslov prvaka je osvojil Železničar (Novo mesto), ki je v dveh nastopih poril 1377 kegljev. Sledijo: Luknja 1339, Pionir 1276, Vseh devet 1159 in Krka 1128. Železničar in Luknja sta se uvrstila za tekmovalje na republiškem prvenstvu, ki bo prihodnji mesec v Ljubljani. J. M.

Kočevje četrto

Končano je tekmovalje v ljubljanski coni v borbenih partijah za uvrstitve na republiško prvenstvo. Nastopilo je 12 ekip, izmed katerih je s 3040 podrtimi keglji zasedel KK Kočevje četrto mesto za ekipami Bresta iz Cerklje, Slovana ter Gradisa iz Ljubljane. A. A.

Mrzlake zmagovalec

V finalnem delu tekmovalja posameznikov v borbenih igrah, v katerega so se uvrstili Vencelj in Mrzlake (Luknja) ter Pešič (Železničar), so bili doseženi naslednji izidi: Mrzlake: Pešič 2:0, Mrzlake: Vencelj 1:1, Vencelj: Pešič 1:1. Prvo mesto je osvojil Mrzlake, sledila Vencelj in Pešič. J. M.

Pričetek tekmovalni v občinski ligi

Te dni je pričelo s tekmovaljem 12 klubov, ki so razdeljeni v dve skupini. Po prvih doseženih rezultatih je pričakovati zaigrano borbo za prvo mesto med Železničarjem in Pionirjem in prvi skupini ter Iskro in ekipo »Starh deveta« v drugi skupini. J. M.

Srečanje VVI v Kočevju

12. maja so se srečali na prijateljskem tekmovalju v kegljanju vojaški vojni invalidi iz Zagorja

„Celulozarju“ gre po načrtih

Nogometaši Celulozarja so s svojo prodorno igro navdušili vse spremljevalce sportnih dosežkov. Za takšen uspeh nogometašev ima precej zaslug tudi njihov trener Franjo Laci. Z njim smo s spustili v kratek pogovor.

Kako ste zadovoljni z nogometaši Celulozarja?

Sama uvrstitve na prvem mestu prvenstvene lestvice celjske nogometne podzveze in štiri točke prednosti pred drugouvrščenim Osankarico dokazujejo, da smo delali uspešno. Osnova uspeha je v disciplini, ki sem jo uvedel na treningih in tekmah. Seveda pa je važen tudi sistem igre in taktike, ki je bila do mojega prihoda še prava neznanica. Z igralci sem zelo zadovoljen in upam, da me ne bodo razočarali.

Ima vaše moštvo smisel za kolektivno igro?

Uspešno mi je, da so vsi igralci spoznali prednosti kolektivne igre v moštvi, in nimam igralca, ki bi se hotel sam izživljati z žogo ter tako zanemarjati kolektivno igro.

Kako je s sistemom igre in taktiko v vašem moštvi?

Uvedli smo sistem 4 — 2 — 4, ki nam najbolj ustreza prav zaradi odlične kondicijske pripravljenosti. Taktiko pa uporabljamo različno, seveda jo prilagajamo igri nasprotnega moštva. Moštvo Celulozarja igra vedno odprto in se nikdar ne zapira v »bunkerske« kar se je pokazalo za pravilno.

Boste v jeseni prišli v višje tekmovalje?

Prepričan sem, odvisno pa je od igralcev. Kondicijsko, tehnično in taktično so dobro pripravljeni za nadaljnja srečanja. Upam, da jim zmaga nad Osankarico ne bo stopila v glavo.

Ali imate dovolj naraščaja?

Imamo ga dovolj, saj trenirajo tudi mladi, ki jih je toliko, da bi lahko uvedli še dve nogometni šoli. Vseh je več kot 50. Med njimi

mi je precej nadarjenih posameznikov. Vam vodstvo kluba pomaga pri delu?

Z vodstvom sem zelo zadovoljen, člani so poštvovalni in prizadevni. Hvaležen sem vsem, kakor tudi igralcem za vse uspehe, ki smo jih dosegli.

L. HARTMAN

Novomeščanom gre na bolje

Nogometni srečanja v drugi slovenski nogometni ligi sta presneli precejšnje razočaranje. Nogometaši Bele krajine, ki sedijo že na zeleni veji, si dovoljujejo, da jih nekatere povprečne ekipe imajo za »poskusne zajčke«. S tako igro prav gotovo ne bodo osvojili simpatij. Novomeščani, ki od nedelje do nedelje igrajo bolje, so tokrat zaigrali dobro in bi morali proti Litiji zmagati. Žal pa se je na tej tekmi spet zgodil incident, kakršne največkrat »zakuhajo« domači vratar Košir, ki se nikakor ne more sprizgneti z moško nogometno igro. V celjski konjski ligi Celulozar krepko drži vodilno pozicijo, ki mu jo pomagajo držati še Brežičani in Rudarji s Senovega. Kot kaže, bo Celulozar jeseni le igral v kvalitetnejši ligi. Brežičani in Senovčani bodo lahko veliko pomagali Celulozarju pri osvojitvi prvega mesta.

Boč : Rudar 1:2

V Poljčanah je bila prvenstvena nogometna tekma celjske nogometne podzveze med domačim Bočem in senovskim Rudarjem. Rudarji so presenetili domače moštvo in ga premagali v tehnično dovršeni igri. Zmago so si zagotovili že v prvem delu igre, po zaslugi najboljših Rudarjevih strelcev Gaserja in Jevšnika. V 75. minuti je uspešno domačinom rezultat zmanjšati. Po tem zadetku so Rudarji zopet prevzeli igro v svoje roke in niso dovolili, da bi jim domači vzeli pol izkupitka.

J. KODELJA

Nanos : Bela krajina 7:0

Črnomalci so v nedeljo gostovali v Postojni, kjer so igrali proti predzadnji ekipi na tabeli Nanosu. Doživeli so pravo katastrofo, saj so prejeli kar sedem zadetkov. V prvem delu tekme so domači vodili z 2:0, v nadaljevanju pa so še petkrat potresli mrežo gostov. Bela krajina sicer ni igrala tako slabo, kot kaže rezultat, vendar ni mogla ustaviti razpoloženih domačinov.

A. L.

Brežice : Radeče 3:1

V nedeljskem srečanju so nogometaši Brežice premagali Radeče s 3:1. Glede na dogodke, ki so se odvijali na igrišču, rezultat ne ustreza.

V. P.

Novo mesto : Litija 1:1

Novomeščani so po dolgem času prikazali lepo igro. Litija pa toliko bolj surovo in ostro. Posledica takega obračuna je bil incident, ki ga je povzročil novomeški vratar Košir. Le-ta je hotel napasti sodnika, tako da se je moral zateči v pisarno. Na pomoč so klicali tudi milico, vendar posredovanje ni bilo potrebno. Početje novomeškega vratarja ni športno.

Rezultat srečanja ni realen, saj bi domači nogometaši zaslužili zmago.

M. D.

ATLETIKA

10 dolenjskih atletov bo v finalu

Na finalno atletsko tekmovalje za mladince in mladinke, ki bo to nedeljo v Ljubljani osiroma Velenju, se je na podlagi predtekmovalni uvrstilo 10 atletov iz Dolenjske. Nekoliko bolj uspešni so bili Novomeščani, saj jih je v finalu kar osem, ostali dve mesti pa sta za atlete iz Kočevja.

V finale so se uvrstili pri dekletih Jurčić, Bratkovič, Zagorac in Primorac, pri fantih pa Hribnik, Suhaj, Virant, Možina, Hočvar in Halas.

Po dosežkih sodeč, bosta za prvaka konkurirala Borut Hočvar in Metka Zagorac. Solidno uvrstitev pa pričakujemo od Hribnika, Suhaja, Viranta in Možine. Presenečenja niso nemogoča. Mladim atletom želimo dobro uvrstitev. SD

naziva — Novo mesto (Janežič, Praznik, Martinčič), 9. ESS — Novo mesto (Kozoglav, Vencelj, Zupančič), 10. ESS — Novo mesto (Zagar, Papež, Stekljačič).

Štafeta »Zmaga« 3 x 1000 m: za osnovne telesnovzgojne organizacije — 12. ŽAK Maribor, 15. SD Sentjerne (Hrovat, Ruden, Kucelj).

Štafeta »Zmaga« 3 x 1000 m: za dijake srednjih šol — 1. Gimnazija Škofja Loka, 5. TSS Krško

(Avguštn, Levičar, Medvešek), 8. Gimnazija Novo mesto (Košir, Bučar, Marn), 14. ESS Novo mesto (Murgelj, Virant, Vencelj), 18. ESS Novo mesto (Piro, Šobar, Kuzma), 19. TSS (Bučar, Mausar, Fritz), 20. TSS (Bučar, Mausar, Čanjšek, Kolar), 21. TSS (Dular, Jurčič, Turk), 23. TSS (Križnik, Kranjc, Benčič), 24. TSS (Bošičnik, Kvenderc, Pogačar). V tej kategoriji teka je nastopilo 41 ekip.

S. DOKL

ODBOJKA

Trebanjci zasluženo zmagali

V nedeljskem dolenjskem derbiju so odbojkarji Trebnjega zasluženo premagali odlične goste iz Kočevja. S to zmago so odbojkarji Trebnjega poleg odbojkarjev Kočevja, ki jim ta poraz prav gotovo ne bo vzel volje, edini dve ekipi, ki se bosta po tečaju za vstop v republiško odbojgarsko ligo. Odbojkarice Brestanice, ki nastopajo v republiški ligi, so uspešno preskočile prvo viro in pokazale, da znajo igrati. V Novem mestu je blo pionirsko republiško prvenstvo, ki pa ni zadovoljilo. Kaže, da je odbojka v zastoju in da bo počasi postala osamljena športna panoga.

Brestanica : Izola 3:1

V prvi tekmi spomladanskega dela republiške odbojgarske lige za ženske so igralce Brestanice za beležile lep uspeh: premagale so solidno ekipo Izole s 3:1.

Prva letošnja tekma je pokazala, da domačin igralcem manjka tekmovalne rutine, česar pa jim tekmovalno zameriti, saj so igralce mlade. Pozna se jim zimski trening v novi telovadnici osnovne šole.

Za Brestanico so nastopile: Fila, Zupane, Fila, Mozer, Bajc I, Bajc II, Batič, Sinkovič in Kuselj. Z. S.

Pionirsko prvenstvo Slovenije

V nedeljo je bilo v Novem mestu republiško pionirsko prvenstvo v odbojki. Nastopila so štiri moštva, ki so se plasirala v finale na podlagi zbirnih tekmoval. V finalu so nastopili: Fužinar (Ravne), Kamnik, Črešnjevce in Novo mesto.

Zmagovalec je ekipa Kamnika. Za njo so se zvrstili: Fužinar, Črešnjevce in Novo mesto. Rezultati: Novo mesto — Črešnjevce 1:2, Črešnjevce — Fužinar 0:2, Novo mesto — Fužinar 0:2, Fužinar — Kamnik 1:2, Kamnik — Novo mesto 2:0 in Kamnik — Črešnjevce 2:0.

M. D.

Trebnje : Kočevje 3:1

Odbojkarji Trebnjega so v nedeljo slavili pomembno zmago nad najresnejšim kandidatom za prvo mesto v drugi slovenski odbojgarski ligi — ekipo Kočevja, ki že tri leta ni zmagala na trebanjskih tleh. Srečanje se je končalo z rezultatom 3:1 (15:13, 15:12, 11:15, 15:8).

Kočevje: Figar, Pogorelec, Čokorič, Arko, Poje, Koruzar, Murovič, in D. Bižal.

Trebnje: Slak, Mišmaš, Opara, Štor, Smuc, Mrvar, Pavlin, Babnik in Legan.

Na nedeljskem republiškem odbojgarskem prvenstvu so se pomerile štiri ekipe: Kamnik, Fužinar (Ravne), Črešnjevce in Novo mesto. Na sliki: mladi odbojkarji pred startom. Kaj udeležba samo štirih ekip ne priča, da zanimanje za odbojko pri nas pojenjuje? (Foto: M. Dimitrič)

Šport

Od tu in tam

NOVO MESTO — Dijaki gimnazije so imeli športni dan. Pomerili so se v atletiki. Najboljši rezultat je dosegel Jože Slajkovec, ki je skočil v daljino 6,93 m. Slak se je izkazal v višini z 1,80 m in Jazbec s 38,4 na 300 m. Po atletskem tekmovalju je reprezentanca gimnazije premagala reprezentanco poklicne šole v rokometu z rezultatom 17:2. (M. D.)

NOVO MESTO — V soboto in nedeljo bo v Ljubljani državno prvenstvo v kegljanju v kategoriji 6 x 200 lučajev. Na tekmovalju bo nastopil tudi Pionir iz Novega mesta. (J. M.)

RIBNICA — Tu je bilo področno tekmovalje v rokometu. Nastopile so tri ekipe. Pri pionirskih je Kočevje premagalo s 13:11 Ribnico. V kategoriji pionirjev so Kočevjarji tesno porazili Ribnico 17:14, izgubili pa s Šmarjem z 9:8. Ribničani so v nadaljevanju močno premagali Šmarje (20:7). Zaradi boljše razlike v golih so bili prvi pionirji osnovne šole Ribnica, pri dekletih pa zasluženo pionirke iz Kočevja. (A. A.)

KOČEVJE — Na tekmovalju pionirjev in pionirk v igri med dvema ognjenima so pionirke Kočevja premagale Sedražico z 2:0, enak rezultat pa so dosegli tudi pionirji Kočevja, ki so premagali Ribnico. (A. A.)

BREŽICE — Tu je bilo občinsko rokometno prvenstvo pionirjev in pionirk, ki je ob enem veljalo kot kvalifikacija za zasavsko ligo. Pri pionirjih so zmagali Brežičani, pri pionirkah pa Pišce. Nastopile so vrste iz Brežic, Pišec, Cerklje, Glubokega in Velike Doline. (V. P.)

METLIKA — Učenci in učenke črnomeljske osnovne šole, ki so pripravljajo za rokometno prvenstvo v Novem mestu, so odigrali prijateljski tekmi v Metliki. Pri fantih so domači zmagali z 18 gol razlike, pri dekletih pa so Metličanke gladko zmagale z 12:0. (A. L.)

DOLENJSKE TOPLICE — Na športni prireditvi v atletiki in rokometu so poleg tekmovalcev iz Dol. Toplice nastopili tudi športniki s Prevol, iz Vavte vasi in Žužemberka. V atletiki so bili zmagovalci: 10 m: 1. Simunič (Dol. Toplice); 400 m: 1. Povše (D. T.); 4 x 60 m: 1. Dol. Toplice, 2. Žužemberk, Krogla; 1. Avguštn (D. T.); daljina: 1. Simunič (D. T.). Pri pionirskih so zmagale: 60 m: 1. Jakše (Vavta vas); 300 m: 1. Zupane (D. T.); 4 x 60 m: 1. Vavta vas, 2. Dol. Toplice; krogla: 1. Kump (D. T.); višina: 1. in 2. Murn (D. T.) in Jakše (Vavta vas); daljina: 1. Faleškin (Vavta vas).

V rokometu so bili doseženi naslednji izidi: pionirji — Dol. Toplice — Žužemberk 25:0, 2. Dol. Toplice — Vavta vas 24:3 in Žužemberk — Vavta vas 7:3. Pri pionirkah so Dol. Toplice premagale Vavto vas s 13:2. (I. K.)

ČRNOMELJ — V nadaljevanju mladinskega tekmovalja v malem nogometu v počastitev 25. maja je »Zora« premagala »BELT« z rezultatom 11:5, gimnazija B pa Iskro iz Semiča z 2:1. Tako so se v polfinalu uvrstile ekipe: osnovne šole, gimnazija A, »Zora« in gimnazija B.

NOVO MESTO — Na ženskem šahovskem prvenstvu Novega mesta je zmagala Kehrava in se s tem uvrstila na republiško prvenstvo. Med desetimi udeleženci so si najboljša mesta razdelile naslednje: 1. Keber (gimnazija) 8 točk, 2. Metelko (gimnazija) 7,5, 3. Istenič (splošna bolnica) 7 točk itd. (D. M.)

SEVNICA — V nedeljo je bilo v Sevnici občinsko prvenstvo za pionirje in pionirke v rokometu. Prjavilo se je 8 ekip. Pri pionirjih je bil vrstni red takle: 1. Sevnica I 8 točk, 2. 3. in 4. Sevnica II, Boštanj in Tržišče 4 točke, 5. Krmelj brez točk. Pri pionirkah je ravno tako zmagala Sevnica pred Tržiščem in Boštanjem. (B. K.)

HRASTNIK — Rokometašice Brežice so nastopile na turnirju v počastitev krajevnega praznika in otvorile novega igrišča. Rokometašice Brežice so zasedle drugo mesto, ker so izgubile srečanje z odlično ekipo Slovana iz Ljubljane 7:6. (V. P.)

ČRNOMELJ — V okviru delavskih športnih iger sta se v malem nogometu srečali ekipi Rudnika Kanizarica in Iskro Semič. Tekma se je končala 1:1. (A. L.)

LJUBLJANA — Pretekli petek je bilo v Ljubljani republiško prvenstvo srednjih šol v orodni telovadbi. Mladinci brežiške gimnazije so zasedli odlično drugo mesto. Brežiške telovadke vodi prof. Jože Senica. (V. P.)

BREŽICE — V soboto in nedeljo bo športno srečanje predstavnikov garnizije Cerklje in ekip članov sindikata v petih disciplinah. Srečanje bo v počastitev 21. maja, dneva jugoslovanskega vojnega letalstva. (V. P.)

BREŽICE — Otvoritev novega športnega igrišča bo v Brežicah 25. maja. Tedaj se bodo tu pomerile rokometne reprezentance vseh slovenskih gimnazij. (V. P.)

KANIZARICA — V nogometnem srečanju so domači nogometaši premagali Dobličko goro s 8:1. Za domače so dosegli zadetke: Kobe 4, Kure 2, in Jože Kure avtogol. Za goste pa je bil uspešen Škulc (M. S.)

Zadnji opomin Brusničanom

Brusniška krajevna skupnost je na zadnji seji sklenila, da bo dala na svoje stroške očistiti Brusničco. Hkrati je izdala ostro opozorilo prebivalstvu, naj neha metati pločevinaste skatle in druge odpadke v potok. »To je zadnji opomin prebivalstvu,« je povedal tajnik krajevne skupnosti Tone Vovko, »sicer bo imel s kršilci javnega krajevnega reda opraviti sodnik za prekrške.« Podobno opozorilo velja tudi za tiste občane, ki »pozabijo« plačati pesek iz »Deklice«, kot imenujejo peskokop krajevne skupnosti. Kubični meter peska iz tega kamnoloma velja za domačine 5, za druge občane pa 10 din (1000 Sdin). Krajevna skupnost zahteva, naj vsi, ki so namenjeni v peskokop, plačajo pesek na krajevnem uradu.

Vse več majhnih tatvin

Odkar je v kazenskem zakoniku zvišana vrednost ukradene stvari pri kaznivih dejanjih majhne tatvine od 50 na 250 dinarjev, se je število takih tatvin občutno povečalo, ugotavlja občinsko javno tožilstvo v Novem mestu v poročilu za leto 1967. Veliko takih tatvin zagrešijo Oigani, predvsem na območju novomeške občine.

V nasprotju s tem porastom pa občinsko javno tožilstvo, ki deluje za območje štirih dolenskih občin, ugotavlja, da se je zadnje dve leti zmanjšalo število neodkritih storitev kaznivih dejanj od 24 odstotkov v letu 1965 na 17 odstotkov v lanskem letu. Pri tem več pripomorejo tudi delovne organizacije, predvsem GG Novo mesto, ki dosledno prijavlja gozdne tatvine.

Zanemarjena zelenica Šentjernejčanom ni v ponos

Na šentjernejškem trgu stoji lep spomenik padlih borcev, ki bi moral biti Šentjernejčanom še posebno v ponos. Ko gre človek mimo, pa se ne more znebiti občutka, da so Šentjernejci nanj kar pozabili. Nihče se ne zmeči za celo goro papirja, odvržene vrečke in za najrazličnejšo navlačo, ki leži v travi pred spomenikom. Nihče ne prepove otrokom, ki si v sosednji slaščičarni kupujejo lučke, da vrečke ne smejo odmetavati pred spomenik. Prazni ovetlični lončki pred spomenikom zamažajo čakajo na skrbno roko, ki bi posadila cvetje, čeprav je bila letošnja pomlad dovolj zgodnja in topla. Samo malo skrbi in le malo občutka bi bilo treba, pa bi bil šentjernejški trg lepši in prijetnejši.

Ljubljanski arhivarji tudi za Novo mesto

Občinska skupščina v Novem mestu je 23. aprila pooblastila Mestni arhiv v Ljubljani za opravljanje arhivskih nalog v novomeški občini. Sklep je začel in bo do ljubljanske arhivarji prihajali v novomeško občino samo dotlej, dokler ne bo ustanovljen dolenski arhiv.

Gradnja vodovoda v Senterneju razmeroma hitro napreduje. Jarek za glavni vod je izkopen že do središča Senterneja. Z bagrom napravijo jarek, prebivalci ga poglobijo še z lopatami (Foto: Polde Miklič)

SUHOKRANJSKA SAHARA

Namesto vode davčni izterjevalec?

Pogovori s suhokranjskimi prebivalci 9. maja v Lopati in na Hinjah

Je dobila prostrana, vroča, peščena, do zadnje kaplje vode izpita Sahara v Suhi krajini dvojnico?

Se začena pri Dvoru, niti ne 20 km od Novega mesta proti zahodu, pokrajina, v kateri bo poslej vedro vode odločalo o življenju ljudi in živali, o sosedskem tovarstvu, o prijateljstvu, zaupanju in nezaupanju v občinsko skupščino, Socialistično zvezo, Rdeči križ, poslance... v družbeno skupnost?

Kaj res ni mogoče dati zadostne pomoči ljudem, ki jih je prizadela ena najhujših elementarnih neizgod — suša?

Vode v Suhi krajini ni. Niti toliko, da bi se ljudje odžejali, skušali kosilo, umili mrliča. Suša, kot je nekateri ne pomnijo od leta 1911, ko smo vodo nosili in vozili po več ur daleč, je požgala posevke, izpraznila kapnice in ožgala usta. Zemlja je postala jalova, rodovitna edinole še za kamen.

Na Hinjah, Selih, Vrhju, v Lopati in drugih suhokranjskih vaseh že mesec dni ni pogovora, v katerem ne bi

omenjali vode. Pri vodi se vse začne, pri vodi se vse konča. Pomanjkanje vode razburja kri, če vode sploh ni, kri tudi zavre.

In kri je zavrela...

»Naj brez vode pocrkamo?«

»Preživljali smo partizane, prispevali za Skopje, za žrtve na Siciliji. Davke plačujemo. Vedno smo samo dajali. Zdaj pa, ko mi potrebujemo pomoč, zdaj pa nas nihče ne vidi. Naj pocrkamo?« je vzklikala gospodinja v Lopati.

»Že tri dni dobivamo vodo na posodo.« je pričel kmet Jože Novak. »Nimam denarja niti za vodo niti za davke. Trije otroci so mi zboleli, ker ni vode. Živina hira, posevke bo hudič vzel. Predvčerajšnjim je izterjevalec terjel davke. Vprašam, kaj bi morala občina napraviti: ali poslati vodo ali izterjevalca?«

»Vode pri nas vsako leto zmanjkalo, tako hudo pa že dolgo dolgo ni bilo.« je razlagal Lopatčan pred svojo hišo. »Najbližjo vodo imamo v Krki pri Dvoru, ampak ta ni pitna. Pet ali šest cistern pitne vode so pripeljali k nam iz Kočevja. Tuka ni izvirov, uživamo vodo iz kapnic.«

»Bomo pa Kočevju plačevali davke! Plačevali jih bomo tistemu, ki bo za nas skrbel!« je spet povzela gospodinja.

Premajhna skrb za prizadete

»Najbolj trpijo zaradi suše v Lopati, na Selih in na Vrhju,« sta povedala odbornik Anton Papež in Tone Škufca iz krajevnega urada na Hinjah.

»Imel sem veliko potov zaradi vode,« je nadaljeval Papež. »Kaj je bilo najbolj kri-

Pred odvzemom krvi

Odbor krajevne organizacije Rdečega križa v Dolenskih Toplicah je na nedavni seji določil članice, ki bodo obiskale delovne organizacije in zaposlene občane pozvale na prostovoljno oddajo krvi.

D. G.

tično, sem šel v Novo mesto. Tam so uredili, da je spet pritekla voda na Prevolah in v Zvirčah in da so v naše kraje pripeljali nekaj polnih cistern.«

»Na našo zahtevo so pripeljali tri cisterne vode v Lopato, dve na Sela in eno na Hinje,« je razložil Škufca. »V nekaterih vaseh so ljudje sami naročili in plačevali vodo. Kljub vsemu pa menim, da za prizadete občane ni bilo dovolj skrbi.«

Za eno samo vedro...

Za cisterno vode so ljudje plačevali po 14.000 do 16.000 S din. To je toliko kot davčna akontacija manjšega posesta v Suhi krajini. Kdor ni imel denarja, vode ni dobil. Voda je postala v Suhi krajini bolj dragocena kot življenje živali. Prenekatro živinčje so zaklali, da bi prihranili nekaj veder... Zgodilo se je celo, da je nekdo ponudil žival za vodo. Kdor je imel kaj, je v najbolj sušnih dneh ponudil za vodo, večasih za eno samo vedro! Voda je ljudem vse. V Suhi krajini še celo. V suhi, izžgani, nemočni Suhi krajini. V suhokranjski Sahari.

IVAN ZORAN

IZ ŽIVLJENJA KRAJEVNIH ORGANIZACIJ ZK

Neupravičenih izostankov ne poznamo

Pomenek z Dušanom Zupancem, sekretarjem krajevne organizacije ZK II. terena v Novem mestu — Program je zato, da ga uresničujemo, red in disciplina pa sta zato, da ju dosledno spoštujemo

— Kaj je v vaši krajevni organizaciji ZK glavni problem ob reorganizaciji?

— Največji problem je, kaj je prava prava glavni problem reorganizacije ZK. Kot komunist menim, da je glavni problem, kako usposobiti našo organizacijo, predvsem pa vsakega komunista, da bo dejansko tak, kot bi moral biti po naših načelih. Ne bo odveč, če spomnim na besede, ki jih je o komunistih zapisal Marx: »Komunisti so tisti del proletariata, ki žene gibanje vedno dalje, pred ostalimi pa imajo to prednost, da POZNAJO pogoje, potek in splošne rezultate proletarskega gibanja.«

— Kakšne metode dela ste osvojili in kakšen je program vaše organizacije?

— Ker se naša organizacija po ukinitvi in združevanju nekaterih osnovnih organiza-

cij številčno ni bistveno povečala, smo probleme oblike in načina organiziranosti pustili ob strani. Vodilo naše ustanovne konference je bilo, kako izboljšati vsebino dela. Zato smo sprejeli kvaliteten program dela, ki ga, kolikor se najbolj da, uresničujemo. Temeljna vodila našega programa so: kolektivno delo, odgovornost, obveščenost, disciplina, sestanki pa morajo biti dobro pripravljene in kratke.

V program dela smo zapisali nekatera družbeno-politična vprašanja, ki nas komuniste zanimajo. Vsak mesec obdelamo eno vprašanje, zanj pa dobe vsi člani že prej osnove in pregled literature, da se na razpravo pripravijo. Razen tega proti obravnavam gradivo, ki ga dobimo od organov ZK, ter delo posameznih članov.

— Kako je z disciplino? — O disciplini samo tole: v disciplini velja hierarhični odnos. Najbolj mora biti discipliniran sekretar, nato sekretariat in šel nato člani. V naši krajevni organizaciji je disciplina dobra: najnižja udeležba je bila dozdaj 80 odst., neupravičenih izostankov ne poznamo.

Največ spornih premoženj

Dne 11. maja je poravnalni svet v Brusnicah obravnaval 9 zadev: osem s področja spornega lastništva in eno osebno. Nerešene so ostale štiri premoženjske zadeve. Lani je poravnalni svet sklical razprave za 40 zadev: za 18 premoženjskih in 22 osebnih. Sporazuma ni bilo v petih premoženjskih in enajstih osebnih sporih.

V spomin Angelci Pretnarjevi

Velika je urzel, ki jo je pustila med nami prerana smrt Angelce Pretnarjeve. Dobrih 20 let po vojni je nesebično in zelo požrvalno sodelovala v družbeno-političnem življenju Novega mesta, posebno aktivna pa je bila pri ženskih društvih, v Društvu prijateljev mladine in pri Rdečem križu. Bila je dolgaletna predsednica mestnega odbora AFŽ, članica okrajnega odbora zveze ženskih društev, več let pa je predsedovala tudi Centru za napredek gospodinjstva.

Vselej je bila pripravljena pomagati pri javnem delu, kjer je bilo potrebno, s svojo vedro naravo pa je znala ustvarjati zelo prijetno delovno vzdušje.

Vsaakega doseženega napredka v prid delovni ženi se je iskreno veselila, in še potem, ko jo je bo-

lezen dokončno odtrgala od ustvarjalnega dela v organizacijah, je vneto zasledovala njihovo delo.

Vsi, ki smo Angelco Pretnarjevo poznali — in teh ni malo, jo bomo za vedno ohranili v spominu kot eno najbolj požrvalnih žena, ki si je s svojim delom pridobila ugled v širši družbeni sredini.

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Anton Lužar, Adolf Kraševc, Franc Pavlenič, Janez Mislaj in Franc Četelič. Člani kolektiva IMV Novo mesto: dr. Leopold Morela, Marija Gorenc, dr. Jozef Cepuder, dr. Erna Primožič, dr. Nada Cimenčan, dr. France Zupančič, Tončka Sinkovec, Robert Klenovšek, Ciril Hudoklin, Slavko Paderšič, Anica Kresc in Vida Potočar, člani kolektiva splošne bolnice Novo mesto: Martin Plantan, Alojz Zupančič, člani kolektiva Novotek, Novo mesto: Milka Papež, Marija Šivak, Belka Kuplenik, Stefka Četelič, Ivanka Brulc, Darja Perc in Ivan Radež, člani kolektiva Krka, tovarna zdravil, Novo mesto: Jože Zagar, član kolektiva Pionir, Novo mesto; Olga Vidrih, Pepca Jerman in Milena Segina, gospodinjke iz Ločne; Draga Rome, Tone Gabrijel in Drago Sattler, člani kolektiva PTT Novo mesto; Marija Dragan, gospodinja z Golobnjaka; Marija Čelič, gospodinja z Uršnih sel; prof. Milan Smerdu, član kolektiva gimnazija Novo mesto; Milka Turk, Lojzka Jerman in Tone Hočevar, člani kolektiva Standard, Novo mesto; Franc Avguštin, Stane Tekavec, Janez Lukman in Alojz Novak, člani kolektiva VP 1394, Novo mesto; Alojz Fabjan, Alojz Suklje in Janez Kuplen, člani kolektiva Kermika, Novo mesto; Zdenka Krstina, članica kolektiva Novoles, Straža; Dragica Klenovšek, gospodinja iz Novega mesta; Stanislav Hribar, Zdenka Logar, Janez Pavlin, Jože Novinc, Marija Prime, Marija Lenart, Valerija Vidmar, Izlok Perozi, Ilona Kranjc, Drago Rustja in Franc Rožanc, dijaki novomeške gimnazije; Ivan Kovačič, član kolektiva IMV Novo mesto.

Požari povzročajo vsako leto več škode

Število požarov je v občini Novo mesto v zadnjih letih spet v porastu. Lani je povzročil v družbenem sektorju za 126.800 ND škode, v zasebnem pa kar za 389.240 ND. Zaradi nepazljivosti, malomarnosti, slabe električne napeljave in zaradi otroške igre z ognjem.

Disciplinsko sodišče za miličnike

Novo mesto bo v kratkem dobilo medobčinsko višje disciplinsko sodišče za delavce splošnih postaj milice. Sklep o ustanovitvi je občinska skupščina sprejela 23. aprila in imenovala člane sodišča. Za predsednika višjega disciplinskega sodišča je bil imenovan Valentin Dobnikar.

NOVOMEŠKA KOMUNA

6. maja je v Novem mestu umrl po dolgotrajni bolezni Tone Cvelbar iz Zaloga pri Skocjanu, star 52 let.

Zibelka mu je stekla v napredni kmečki družini, zato je tudi mladost večinoma preživel kot kmečki delavec.

Marca 1942 je odšel Tone v partizane. Bil je borec Gorjanskega bataljona. V partizanih je ostal do konca vojne. Uniforme ni slekel, postal je oficir. Težka vojna leta so mu hudo raztrgala zdravje.

je. Ko se ga je lotila še jetika, je 1948 stopil iz JLA s činom poročnika. Dobil je več vojaških odlikovanj.

Ko je odločil uniformo, je Tone enajst let delal kot upravnik in delovodja na obratu Skočjanske kmetijske zadruge na Vrhu. Ves čas je bil tudi marljiv član političnih organizacij (ZKS, ZB itd.) in aktivist. Nobena stvar, pa tudi bolezen, ga ni zadrževala, da bi ne opravil naloge, ki so mu jo zaupali. Sodelavci so ga poznali kot redkobenednega, a delavnega in vestnega moža. Spregovoril je le tedaj, kadar je čutil, da bo nekaj novega povedal. Morda je bil prav zaradi te odlične lastnosti med ljudmi tako priljubljen.

V treh dneh očist, oblačila neprekinjeno odprta kemična čistilnica nasproti rodnemu BOROVU

GALEB
ANTON OBERČ

Novomeška kronika

KLOPI V RAGOVEM LOGU so neznani objestnejši prejšnji teden porušili in jih zmetali proti Krki, več klopi na Zupančičevem sprehajališču pa so poškodovali. Krajevna skupnost in komunalno podjetje sta lani porabila težke stotisočake za popravilo in namestitev novih klopi v mestnih parkih, ob Krki in drugod, letos pa je v načrtu nova ureditev. Vprašali smo: doklej bo tako, da bodo eni podirali, kar bodo drugi s trudom napravili?

PROCEJE RIBJE RESTAVRACIJE v Dilančevi ulici, ki je za promet zaprta, so začeli urejati zadnje dni minule tedna. Pred kratkim so bila podobna dela v Vrhovčevi ulici. Te dni so uredili tudi stavbo za MARGATORJEVO blaginico na Glavnem trgu, medtem ko prodajalno ELEKTROTEHNO, ki bo imela arhivni vhod, dokončujejo.

ENAJST PODPORNH CLANOV je pridobil Rdeči križ do ponedeljka. Večji vpis v podporno članstvo pričakujejo v prihodnjih dneh, ko bodo odšli na teren aktivisti krajevnih organizacij RK.

OBLIKE, OBUTEV IN DRUGE prispevke so začeli zbirati nekateri krajevne organizacije RK te dni od občanov. Večja nabiralna akcija v mestu se bo pričela ob koncu tega tedna po sestanku z zbiralci. Občani bodo dobili te dni tudi pismo GO RKS, ki občan obvešča o namenu nabiralne akcije.

15.000 DIN (1.500.000 SDIN) se je zbralo za letovanje otrok do 13. maja na posebnem žiro računu OBO RK. V delovnih organizacijah razpravljajo te dni o svojih prispevkih za letovanje, v krajevnih organizacijah RK, šolah in zdravstvenih zavodih pa te dni presojajo, kateri otroci bodo šli na letovanje oziroma počitniško okrevanje.

ODBOR ZA OLEPSAVO Novega mesta bo imel prihodnji teden sestanek, na katerem se bodo pogovorili o programu del za lepšo zunanjo podobo naselja. Na sestanku bodo povabili predstavnike krajevnih skupnosti, stanovskega podjetja, komunalnega

V počastitev mednarodnega dneva Rdečega križa je bila v novomeškem Domu kulture 8. maja zvečer slavnostna akademija, na kateri so podelili odlikovanja 39 aktivistov in aktivistkam Rdečega križa v novomeški občini.

Najvišje odlikovanje Rdečega križa — zlati znak in diplomu je dobil primarij dr. Ivo Smrečnik iz novomeške bolnišnice.

S srebrnim znakom so bili odlikovani: Viktor Bartolj, Pepca Bele, Vinko Bevc, Irena Gostiša, Slavka Janežič, dr. Leopold Kocutar, Pepca Miklič, dr. Leopold Morela, Martina Oprešnik, Slavka Pehani, Martina Petrič, Lojzka Plavec, Franja Počrvina, Filip Rihar, Marija Rotar, Boris Savnik, Vida Skobe, Pavel Turk, Angelica Vovko in Marija Zupančič.

Diplomo sta dobili Anica

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Ših iz Krškega — Mojca, Ana Ralič iz Loke — Sandro, Cvetka Bogovič iz Krškega — Nataša, Tereziya Gregorič iz Skrljevega — Marico, Ivanka Bukovec iz Črnomilja — Suzano, Marija Klobučar z Uršnih sel — Janeza, Ida Skedelj iz Velikih Brunic — Danila, Nada Plavec iz Vrhovca — Jožeta, Katica Rajaković iz Kašta — Zorico, Jožefa Kovačič iz Glinke — Jožeta, Marija Jordan iz Kostanjevice — Marijo, Katarina Bajuk iz Primostka — Zeljka, Jožica Sirmec iz Črnomilja — Matjaž, Jožeta Turk iz Zvirč — Jožico, Stefka Maznik iz Gornje Straže — Barbaro, Anica Djurašević iz Kašče — Nevenko, Stefanija Stefančič iz Kočarije — Vido, Majda Barborič iz Dolnjega Suhadola — Martina Justič Mirič iz Velike Bučine vasi — Srečka, Fani Hraštar iz Poljan — Jožeta, Karolina Jenič iz Gotne vasi — dečka, Dragica Bojane iz Sela pri Jugorju — dečko, Ana Bležina iz Durlincev — dečka, Fani Pucelj iz Dobavice — dečka

podjetja, turističnega društva, inšpekcijskih služb in drugih organizacij.

KOMEDIJO V TREH DEJANJH »Komaj do srednjih veš« Petra Ustinova bo ljubljansko Mestno gledališče uprizorilo prihodnji četrtek, 23. maja, ob 20. uri v Domu kulture. To bo redna abonmajska predstava na novomeškem odru.

NOVOMEŠKA TRZNICA je bila v ponedeljek izredno dobro založena. Kljub temu da je zjutraj padel dež — prvič po daljšem razdobju je bilo na trgu precej prodajal in kupcev. Solato so prodajali po 3 din kg, češnjo iz Bosne po 4 do 4,60 din, jaje po 0,45 do 0,50 din, suhe alve po 3 din kg, solato berivko na merico po 0,50 din. Največ zanimanja je bilo za sadike paradiznika, ki so jih prodajali po 0,40 din.

GIBANJE PREBIVALSTVA — rodilo se: Stefka Jurečič iz Adamčeve 5a — Majo, Angela Dragan z Ljubljanske ceste — dečka, Ljerkja Saje z Mestnih njiv, bl. 1 — Darjo, Marija Hudelja iz Padaršičeve 21 — Alenka, Zdenka Poljšak iz Kosove 2 — Boštjana in Angela Bolšak iz Partizanske — Roberta.

»Ena gospa je rekla, da je to en čudež: če gre ona k NOVO-TEHNIKI po lonce, jih nimajo, če gre njena prijateljica, jih pa imajo.«

Bukovec in Poldka Tratar, priznanje pa: Vida Avbar, Jezdimir Gajič, Marija Grdešič, Anica Hrovat, August Kopina, Marija Petrov, Matvež Robar, Alojzija Sekula, Marija Skof, Anica Stangelj, Vinko Sušteršič, Ivanka Ude, dr. Zvonimir Vidic, Ana Zajc, Kristina Zupančič in Pavla Avbar.

O pomenu Rdečega križa je spregovoril predsednik občinskega odbora RK Boris Sevnik. Za kulturni spored so poskrbeli pionirji iz osnovne šole »Katja Rupenav«, ki so izvedli recital »Pomladi«, in pevski zbor DPD Svoboda »Dušan Jereba« pod vodstvom Toneta Marklija.

Zasebne sobe v treh kategorijah

Turistično društvo v Dolenjskih toplicah je pooblastilo tričlansko komisijo, naj pregleda naselje in predlaga, kaj je treba urediti. Gospodarje, ki oddajajo v najem sobe, bodo pozvali, naj uredijo hišna okolja in z očiščeni ter primerno opremljenimi prostori pričakajo turisti. Zasebne turistične sobe so razdeljene na tri kategorije, cene pa so: za II. kategorijo 1200, za III. 920 in za IV. kategorijo 820 Sdin v sezoni, sicer pa zmanjšujejo za 100 Sdin. Turistično društvo bo za goste prirejalo izlete na Bazo 20. Osnovni šoli bodo priporočili, naj učenci pišejo naloge o turizmu.

Tri vprašanja sekretarju ZK

Odgovarja Miroslav Vutč, sekretar občinskega komiteja ZK Novo mesto — Tretje in zadnje vprašanje: mladina in kadrovska politika

— Na seji občinske konference ZK v marcu je bilo veliko govora o mladini in kadrovske politiki. Če bi misli iz razprave in sprejeta stališča združili v praktični napotek, kako bi ga formulirali?

— Konferenca ZK je poudarila, da se morajo krajevne organizacije ZK posebej zanimati za delo mladine. Pri tem ne gre zložit za to, da dobimo del mladine v naše vrste, marveč sploh za skrb, za zdrav in napreden razvoj mladih ljudi. Če ne bomo delali z mladino, se nam bo odtujila in mogoče prišla tudi pod vpliv antisocialističnih in drugih našemu razvoju nasprotnih elementov ali pa bo vsaj premalo pripravljena za hitrejši družbeni razvoj, kakor smo ga začrtali in ga osvajamo.

V ZK bomo sprejeli vse mlade ljudi, ki to žele in ki imajo voljo postati dobri komunisti. Dolžnost osnovnih organizacij ZK in občinskega komiteja je, da pospešijo sprejem mladine v ZK. Akcijski program sprejemanja ZK je kadrovska komisija že posredovala sekretarjem osnovnih organizacij ZK.

Prireditve so se poleg odlikovanih in drugih delavcev Rdečega križa, predstavnikov oblasti in družbeno-političnih organizacij udeležili učenci in dijaki ter drugi Novomeščani in okolišni prebivalci.

Topličani veliko zidajo

V Dolenjskih Toplicah zidajo trenutno 27 hiš, 6 graditeljev pa je pred kratkim dobilo lokacije. V zadnjih dveh letih so domačini zgradili okoli 30 novih hiš. Gradbenih parcel imajo še zelo malo. Dolenjske Toplice so se zadnja leta tako povečale, da imajo že 141 hišnih števil. Ljudje se doseljujejo tudi iz drugih krajev.

Nov vodovod v vasi Strelac

Vsakoletna suša skoraj vedno izsuši vaše kopnice, zato so se v vasi Strelac odločili, da bodo gradili vodovod. Ob pomoči krajevne skupnosti Smarjeta so vasčani začeli s prostovoljnim delom kopati jarke. Doslej so izkopali glavni vod, izkopati pa bo treba še devet priključnih vodov. Strokovna dela bo opravil novomeški Vodovod. Vasčani so pri gradnji sodelovali s prostovoljnim delom in z denarjem. Prispevali bodo več kot 700 din, ostala sredstva pa bo dala krajevna skupnost Smarjeta.

TO NE KNEZ: IZ NOVOMEŠKE PRADAVNINE

9. nadaljevanje

Drugo, največje in najpomembnejše gomilno grobišče, kjer je bil pokopan tudi novomeški ilirski knez, je bilo v Kandiji, na desnem bregu Krke. Le-to je zavzemalo po površini ves prostor zahodno od Trdinove ceste, ob obeh straneh Kristanove ulice in področje Znančevih njiv ter Kastelčevih travnikov. Tu je vse do poletja 1967 izvežbano okoli 1000 m² površine, toda že močno sploščene in znižane gomile. Dve med njimi ležita na travniku zahodno od vile Vandotove onstran Kristanove ulice, ki tam ostro zavije proti jugu. Drugi dve pa sta sedaj sredi Pionirjevega gradbišča, na položnih travnikih, zadaj za otroškim vrtoem v Kandiji. Vse štiri gomile pa bodo po neizprosnih logiki urbanističnega načrtovanja postale plen gradbenih strojev, kajti na doslej nezazidanih Znančevih njivah in travnikih Nad

Dunaj. Leta 1905 je Walter Smid za ljubljanski muzej prekopal dve gomili v ragovski hosti in v eni od njih, znani pod imenom Malenskovala gomila, odkril grob ilirskega odličnika, ki je bil pokopan skupaj s svojim konjem. V grobu je našel lepo izdelano bronasto konjsko opremo, ob okostju moža pa lepo okrašeno bronasto situlo in valovito narebreno bronasto cisto. Najdragocenejše izkopanine pa izvirajo iz gomile ob sedanjki Kristanovi ulici v Kandiji. Tam so 1939 ravnali zemljišče za ureditev športnega stadiona in pri tem našli tudi znameniti bronasti oklep. Nedvomno je tam bil grob ilirskega kneza, ki so ga pokopali skupaj s konjem in v bojni opremi okrog leta 600 pred našim štetjem. Poudariti moram, da so najdbe tako starih prazgodovinskih oklepov velika redkost, saj so bili v Jugoslaviji odkriti samo trije taki oklepi: dva v gomilah

Slavni bronasti oklep ilirskega kneza, ki ga je izkopala prof. Janko Jarc 1939 v Kandiji, ko so gradili in urejevali športni stadion (ob severni strani sedanje Kristanove ceste). Ta dragocena najdba je razstavljena v arheološki zbirki Dolenjskega muzeja.

mlini bo v nekaj letih zrasla nova stanovanjska soseska s starim ledinskim imenom »Znančeve njive«. S tem dejanjem bodo uničene še zadnje ilirske gomile na novomeškem področju. To je edinstven primer, da imamo opravka s prazgodovinskimi gomilami sredi stanovanjskega naselja. Na podlagi najdb in konfiguracije terena domnevamo, da je halštatsko gomilno grobišče v Kandiji nekoč štelo šest velikih gomil. Poleg štirih, danes še vidnih gomil, je bila stala peta, že uničena, neke na območju vile Vandot, šesta pa (s knežjim oklepom in trinožnikom) severno ob Kristanovi ulici, tam, kjer stoji sedaj dolga vrsta povsem neustrezno postavljenih garaž. Tretje, manjše gomilno grobišče je bilo v Smolovi hosti v Ragovem, z neznanim številom gomil. Ena gomila pa je bila v mestnem gozdu, imenovanem tudi Portovald.

Dve gomili na Marofu je 1894 prekopala znani starinopisec Jernej Pečnik, izkopanine pa poslal v muzej na

pri Stični in tretji v Novem mestu. Na istem grobišču, po najdbiščnih podatkih sodeč, verjetno tudi v isti gomili so dve leti kasneje, poleti 1941, našli še trinožni bronasti daritveni kotliček, ki je doslej še vedno edinstvena najdba v Jugoslaviji.

Sredi avgusta 1967 smo zaradi forsiranih gradbenih del pričeli s sistematičnim odkopavanjem najbolj severno ležeče gomile I na Znančevih njivah. Gomila je bila široka 30 metrov, visoka pa komaj 1,60 m, ker je bila v teku časa že precej uničena z oranjem in zaradi erozije. V letu 1967 smo zaradi pomanjkanja denarja odkopali samo vzhodno polovico gomile in odkrili 20 grobov. Vsi grobovi so bili skeletni vendar se zaradi močnih kislin in kemičnih procesov v glini, ki tvorijo gomilo, kosti niso ohranile. Pač pa smo obliko in velikost grobov lahko točno ugotovili zaradi njihove temne barve, ki so jo zapustile preperle organske snovi sredi rumeno rjave, popolnoma sterilne ilovice.

Prihodnjo nedeljo za „nagrado Loke“

Najprivlačnejša športna prireditve v Sloveniji

Ze devetnajstič po vojni se bodo v nedeljo, 26. maja spet srečali svetovni asi na motorjih za »Nagrado Loke« — 5000 novih din na asfaltni tekmovalni stezi v Škofji Loki. Tudi letos vlada med ljubitelji moto športa veliko zanimanje za to najboljšo slovensko cestnohitrostno dirko, saj pričakujejo prireditelji blizu 50.000 gledalcev. Tekmovanje je vneseno tudi v mednarodni koledar »FIM«.

Nastopilo bo več kot sto-

šestdeset dirkačev iz 17 držav, med njimi H. Denzler, Svica (Kreidler, 500cm), John Dadds, Avstralija (Bultaco TSS 125), Siegfried Lohmann, ZR Nemčija (MZ-RE, 125), Lewis Young, Anglija (Bultaco, 125), Frank Mumford, Vel. Britanija (Yamaha, 250), Brian Smith, Avstralija (Aermacchi, 250), Stan Adams, Irska (Aermacchi, 250), Marty Cyrus Lunde, Vel. Britanija (Aermacchi, 350), Gilberto Milani, Ital. (Aermacchi, 350).

Errol Cowan, Južna Afrika (Matchless-Lynon, 500), Walter Scheiman, ZR Nemčija (Norton-Mann, 500). Med njimi bodo tudi naš večkratni državni prvak Alfonz Breznik (125, 350 in 500 cm), Leon Pintar in Adrijan Bernetič.

Prireditelji so poskrbeli za parkiranje 10.000 osebnih avtomobilov, skoraj 400 mil. likov in vojakov bo skrbelo za red ob progi, veletrogina LOKA pa bo postavila paviljone za jedila in pijačo po vsem prostoru. Pokrovitelj prireditve je »TRANSTURIST« iz Škofje Loke.

M. M.

Valvasor o naših trgih in gradovih

PUSTI GRADEC

Grad Pusti gradec. Otok. Pomen imena. Strašen umor očima. Morilec uide iz ječe že drugič in gre z golim mečem po Ljubljani. Ugonobil se je in umrl v ječi. Viteško dejanje Henrika Plasmanna. Kdo je danes lastnik gradiča.

Odengradec (po Kranjsko Pusti gradec) je gradič v Slovenski marki, ki jo danes prištevamo k Srednji Kranjski, stoji pa na lepem ravnam polju in rodovitnih tleh, enajst milij od Ljubljane. Kraj je lep in prijeten. Svoje nemško ime je grad dobil po Kranjskem imenu.

Grad, čigar prvi graditelj je nepoznan, je bil pred leti last gospoda Plasmanna. Tu se je leta 1654 dogodilo nekaj strašnega. Ko se je stari gospod Plasmann poslovil od življenja, se je njegova žena, vdova, poročila s preprostim človekom. Ta poroka je njegova najstarejša sestra Franca Plasmanna zelo bolela, in ko je ta omenjena leta 1654. leta prišel domov, je od svoje matere zahteval nekaj denarja. Mati mu je odvrnila, da ima zdaj njen mož, ki je pravkar z delavci na polju, vse v svojih rokah in da ona nima nobene pravice. Franc Plasmann je odjezdil na polje k njemu in mu s sabljo odsekal glavo, jo vzel v roko, in ko je prišel k svoji materi nazaj, ji jo je vrgel v obraz s temle besedami: »Ti, stara vlačuga! Tu imaš zdaj svojega moža! Zabavaj in ljubi se zdaj z njim, kolikor te je volja!«

Po umoru svojega očeta je Franc zbežal na Hrvaško, a tudi tu ni ostal dolgo varen, ker je zoper nekatere ljudi govoril različne sumljive stvari. Sicer pa je bil odličen vojak. Končno so moža zgrabili na Kranjskem in ga zaprli v ječo na Ljubljanskem gradu. Dolgo za tem, ko so ga prijeli, so izrekli nad njim obsodbo: sojen naj bi bil z mečem. Po sodbi so ga spravili v mestne ječe, Trance imenovane. Toda pobegnil jim je zdaj že drugič, ker mu je neki dober prijatelj skrivaj prinesel sabljo, s katero se je rešil ujetništva. Okoli enajste ure dopoldne je mož z golo sabljo v roki, ki jo je držal krišku, s počasnimi, a dolgi koraki odšel skozi Vicoedomska vrata. Zunaj pa ga je čakalo že nekaj naročenih konj, zajahal je enega izmed njih in tako ušel.

Z njim je sicer šla neka sodna deklica, a ko je mož skočil na konja, jo je pustil na cesti.

Nato je prišel na Hrvaško h grofu Frankopanskemu in je postal prefekt njegovih posestev, kakor Hrvatje to službo imenujejo, kar pa je toliko kot rentni mojster ali upravitelj posestev. Ker pa ni bil v redu in je svojem gospodu mnogo napravil, je moral v ječo, kjer je tudi umrl, ali bolje povedano, se ugonobil.

Ta Franc Plasmann je bil najstarejši izmed bratov. Drugi, Henrik Plasmann je bil prav tako dober vojak, ki se je v Krajinu zoper dednega sovražnika izkazal vselej junaškega. Kasneje je prišel v službo k saskemu volinemu knezu, ki ga je postavil za poročnika konjeniškega poveljnika Hrvaške kompanije. Ko je nekoč šel domov, ga je na meji napadel skupina Turkov, ki se ji je vleško upirali, ko je njegov konj oblezel pod njim mrtev, se je zatekel za neko drevo in se tu močno branil s sabljo pred veliko množico Turkov, katerih precejšnje število je ta junaki mož posekal na tla. Bil bi še več napravil, ko bi se mu na veliko nesrečo ne bila zlomila sablja pri držanju. Vendar zaradi tega se zmiraj ni bil zlojmljen njegov pogum in je hotel priti do sablje enega svojih sovražnikov. Ko se je sklonil, da bi pobral sabljo enega izmed Turkov, ki je ležal pred njim in ki ga je on prej pobil na tla, mu je neki Turek odsekal glavo. S tem je bil uničen tudi rod Plasmannov, ker je bil Henrik zadnji živi član te družine. Njegov mlajši brat, menih, je že prejel v samostanu dokončal svoje življenje.

Pozneje je gradič prišel v roko gospoda Silija. Sedaj pa je lastnica gradiča vdova po gospodu Karlu Vajkardu grofu pl. Burgstall, gospa Ana Zofija, rojena baronica Edling, ki ga je pred nekako desetimi leti kupila od imenovanega gospoda Silija.

O gradu »Pusti gradec« pri Dragatušu ni danes več nobenih sledov.

Poln vlak vojakov je padel v Sočo

Klančarjeva je dobila za možem 85 soldov podpore — Pri devetdesetih letih se razjezi le, če ne more vdeti šivanke — Jedilnik pred 100 leti

91 let bo dopolnila 23. maja letos Angela Klančar iz Velikega Osoinika pri Velikih Laščah. Mater sem našel doma, ko so kar brez oči delali zobotrebce. Povedali so mi, da vidijo in slišijo dobro — včasih se preveč, klinčke pa delajo od svojega desetega leta. Delali so, da so včasih delali klinčke iz topolovega lesa, bolj široke in obliki so jih; danes jih delajo iz leske, jih obrezujejo in so bolj okrogli.

Klančarjeva mati so doživela marsikaj: več žalostnega kot veselja.

● Ko jim je bilo 16 let, sta jim isto leto umrli oče in mati;

● Leta 1916 jim je na italijanski fronti izgnil mož — ostali so sami s štirimi otroki; najstarejšemu je bilo 10 let;

● Sestro jim je ubila strela, ko je šla z njive;

● Drugo sestro so skupaj s sinom 1942 ustrelili Italijani;

● Ena hčerko je po nesreči ustrelil njen mož, ko je po drugi vojni v stanovanju v Ljubljani čistil brozostrelko, itd.

Mož ni padel na fronti. Vlak, poln vojakov, je zaradi izdajstva padel naravnost v Sočo. Ondod je bil tudi moj bratranec. Nobenega vojaka ni bilo ven... Slabo podporo

so mi dajali za njim... 85 soldov na mesec... Z otroki pa so bili stroški...

● Česa ste pa v mladosti največ pojedli in spili?

● Za večerjo je bil v oblikih krompir ali močnik, za kosilo žganci in mleko, za zajtrk pa, kar je bilo, če je sploh kaj bilo. Kruha ni bilo in meso smo imeli le, če smo kiali prasiča... Zdal pa ostaja belega kruha in mesa...

Fili smo samo vodo. Ponjo smo morali s škafi ali bankami pot ure daleč... Zdal mi prija črna kava in kakšen kozarec vina...

● Kako pa to, da imate še danes tako lep obraz?

● Voda in mlilo sta mi pomagala. Z mažami se nisem nikoli packala.

● Bolni ste bili kdaj?

● Sem, vendar nisem šla nikoli k zdravniku. Ko sem bila še mlada, se mi je večkrat kar črno naredilo pred očmi

in sem skup padla. Največkrat v cerkvi.

● Zaradi slabe hrane, utrujenosti?

● Kje pa. Zaradi model čez pas in prsi smo imele močno stisnjeno obleko, pa mi je prišlo slabo.

● Kje ste bili najbolj daleč?

● Enkrat po prvi vojni v Postojni in pred kratkim na Bledu. Lepo je kam iti, če se pelješ s poštenimi ljudmi... Oh, kakšen je grad! Kar tako je bil gor... sturm zid. Le kdo si je upal tam graditi?

● Se kdaj razjezite?

● Redko. Samo če dolgo ne počijam lunke, ko brez oči delavam šivanko.

● Pogovarjal sem se že z več ženskami, ki so imele toliko let, kot vi in celo s stotimi leti. Vse ste imele precej skupnega: trdo življenje, slabo hrano, malo veselja in vse ste bile poročene, vendar dolgo brez moža, ki je nekaterim zgodaj umrl, drugim odšel na delo v tujino, najpogosteje v Ameriko. Kaj pravite na to?

● Kaj? Živimo pač tako dolgo zato, ker nimamo nikogar, da bi nas jezila

JOZE PRIMC

Angela Klančar je kljub visoki starosti še vedno zelo živahna. Pred fotoaparatom se je potrudila, da bi bil posnetek čim boljši, saj je urno zlezla celo na peč, da bi bila boljše osvetlitev in njena fotografija čim lepša. — (Foto: Primc)

Ko je bil zaloten, je grozil

Papež iz Ratja je Vovku grozil s sekiro

Da Karel Papež ni uživa alkohola, se je sodišče pričalo, saj je omenjeni še kot obtoženec na razpravo na

Združeno podjetje ISKRA — Kranj, Organizacija: Tovarna usmerniških naprav NOVO MESTO

proizvaja vse vrste usmerniških naprav za galvanike, telefonijo, kino, delavniške usmerniške naprave in naprave za polnjenje akumulatorjev.

občinsko sodišče prišel v njen. Pravi, da je vinjen napadalen, tako je bilo tudi 3. februarja letos. Tedaj se je zgodilo tole:

Dopolnil je šel mimo Vovkove hiše v gozd. Ko je lastnik gozda Ciril Vovk kmalu zatem slisal udarce s sekuro, je šel pogledat, kdo mu seka drevje. Zagledal je Karla Papeža s sekuro v roki, a ta je takoj zbežal, v gozdu pa se bila tri smreke obsekane.

Gospodar je bil jezen, zato je Papeža, ko je šel iz gozda spet mimo njegove hiše, vprašal, zakaj mu dela škodo. Papež pa je sedaj s sekuro v roki skočil proti Vovku. Gospodar je zbežal v kuhinjo, napadalec pa z njim. Odšel je šele na pripravljanje in prošnje Vovkove žene.

S tem da je Vovku grozil s sekuro, pa je Karel Papež zgrešil kaznivo dejanje ogrožanja varnosti, zato ga je sodišče obsodilo na 15 dni zapora, pogojno za 1 leto.

Nočni avtobusni „izlet“ končal v strugi Mirne

Stane Kavčič si je raztrgal hlače, na vozilu pa je bilo za 7 milijonov starih dinarjev škode

Mokronog ni dolgočasen kraj, odkar se je povečalo število kotičkov, kjer si žejni gasio žejo in zmešajo glavo. Šofer avtobusa SAP Stane Kavčič, doma iz okolice Novega mesta, si bo zadnji dve besedi dobro zapomnil.

8. maja popoldne se je z avtobusom vrnil iz Ljubljane v Mokronog, od koder naj bi jutraj znova odpeljal delavce na delo v Ljubljano. Zilica mu ni dala miru, v skupini 4 članov piske bratovščine je popival in igral kartanje do polnoči, vendar mu tudi to ni bilo dovolj.

Znano je, da stopi prijača nekaterim v noge, drugim v glavo, vedni pa v oboje. Vem, da gostilno in za ženske ni bilo treba dvakrat leti. Popolniti so se odpejali z avtobusom proti Trzinu in Sevnici.

Avtobus je še nekoliko zvozil mimo Trzinca in se blizu Jelovcu, toda na ovinku pred vasjo je zgrmel po bregu v strugo Mirne. Velika sreča je bila, da se potniki niso huje poškodovali in so jo razen šoferja nabrali peš nazaj proti Mokronogu.

Voznik je imel hudo raztrgane hlače in je prespal na

bliznjem kozolcu. Sevnški milici, ki je bila kmalu na kraju nesreče, se ni prikazal niti jutraj niti naslednji dan. Vse, kar so na kraju samem zvedeli od ljudi, je bilo to, da je iskal iglo in sukanec. Proti koncu tedna so ga dobili v Krškem, kjer je zdravnik ugotovil, da je do bil tudi pretres možganov.

Materijalna škoda je zelo velika. Komisija je ocenila, da je bil avtobus vreden 10 milijonov in da je zdaj vse skupaj vredno še 3 milijone starih dinarjev. Če ne bi ležal v strugi, bi pobrali samo vredne dele, uničeno karoserijo pa bi pustili.

Tako se je končal izlet, ki bi imel lahko še boljše posledice. Je kdo od pivcev prej pomislil, kako bo vrniti po vrnil toliko škodo, ki jo je povzročila lahkomišelnost in objestnost?

M. L.

To so posledice polnočnega »izleta«. (Foto: Legan)

Prvo betonsko »žičnico« za hmelj so ob koncu aprila postavili na šentjernejskem polju. Delo so v štirinajstih dneh opravili delavci iz Prekmurja, medtem ko bi z domačimi delavci to opravili v dveh mesecih. »Žičnica« pokriva 11 ha in 80 arov hmeljišča in je tretja največja v Sloveniji. — (Foto: Polde Miklič)

»NOVOLES« lesni kombinat Novo mesto - Straža

obvešča, da ima na razpolago

večje količine odpadnega furnirja,

ki je primeren za kurjavo.

Cena je 5 Ndin

za prostorninski meter.

Furnir lahko dobite vsak dan, razen nedelje, od 6. do 14. ure na obratno tovarne vezane plošč v Straži.

Kaznovana surovost do lastne žene

Ucman je brez vzroka svoji ženi zlomil roko

Na 7 mesecev zapora, pogojno za 2 leti, je občinsko sodišče v Novem mestu obsodilo Janeza Ucmna, delavca iz Velikega Cerovca, zaradi tega, ker je šel v svoji surovosti do žene tako daleč, da ji je z debelo letvijo zlomil roko.

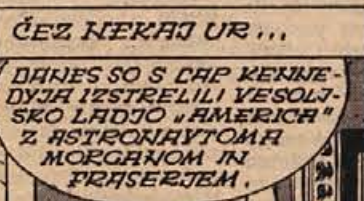
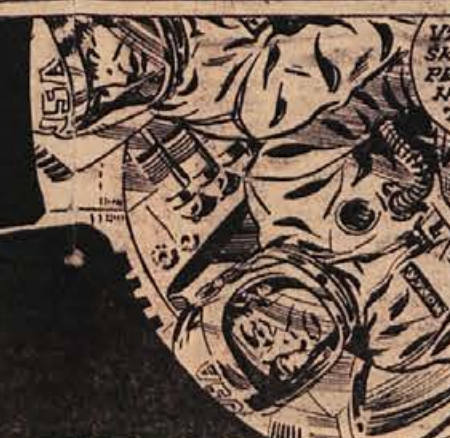
18. novembra lani je obtoženec žena Jožefa ribala pod, ko se je mož vrnil iz službe. To ga je tako razkačilo, kot je povedal v zagoni, da je prijel debelejšo letvijo in z njo udaril ženo tako močno, da ji je zlomil roko. Ribanje mu ni bilo po volji zato, ker je bil baje utrujen in bi šel rad ležat.

Janez Ucmn ima sploh navado s svojo ženo grodo ravnat. Večkrat jo pretepa brez pravega vzroka, posebno takrat, kadar je vinjen. Jožefa Ucmna je pred možovo surovostjo že večkrat morala bežati iz hiše in se zateči k sosedom.

Tetega dne, ko je poškodoval ženo, se je zvečer toli še lastne 70-letne matere. Prijel jo je in vrgel ob vrata, da je iz nosu krvavela, vendar ni

Rise in piše Bobo Debeljak

JEROME K. JEROME

(3)

NESPAMETNO je ubogati nasvete

Sramota, kako lahkomišelnosti so vozniki — res čudno, da ni še več nesreč. Mislim, da možak še danes ne ve, kaj se mu je pripetilo. Ozreči se nisem mogel, da bi videl, kako je bilo z njim. Samo začetek sem videl. Na pol poti po klanecu navzdol sem slisal nekega orožnika vpiti za menoj, brčnas zaradi prenege vožnje. Pol milje pred Cheshamom sva srečala gojenke neke dekliske šole, šle so paroma v gosjem redu. Stavim, da deklata še danes pripovedujejo, kaj so takrat doživeli. Stara jih je gotovo zbiralala najmanj dobro uro.

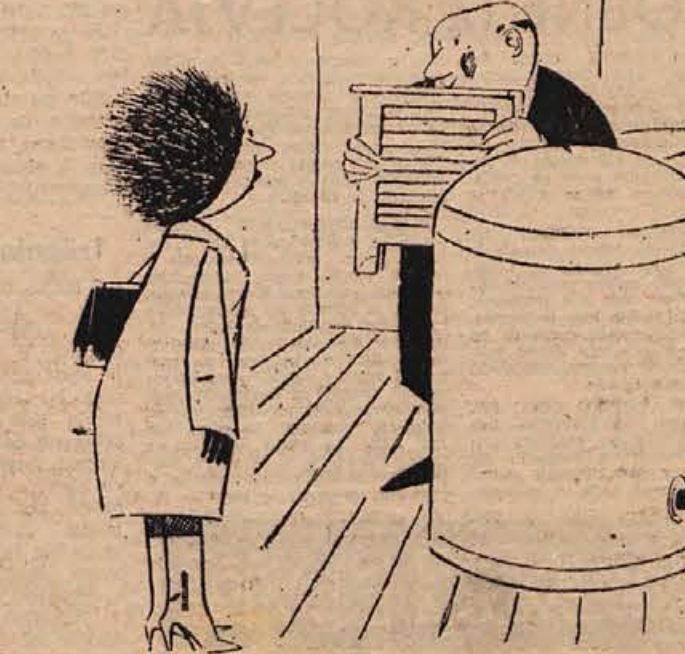
V Cheshamu je bil sejem in sem prepričan, da Chesham še ni videl tako živahnega tržnega dne. Skoz mesto sva dirjala gotovo s tridesetimi miljami na uro. Se nikoli nisem videl Cheshama tako obljudenega. Sicer je to prav zaspano gnezdo. Kakšno miljo onkraj Cheshama se je pokazal poštni voz. Zdal mi tega že ni bilo več dosti mar. Tako daleč je bilo že z menoj, da mi je bilo vseeno kaj se godi, bil sem samo še radoveden. Ko se nama je poštni voz približal na nekaj metrov je poni iznenada obstal, tako da sem se zvrnil s kolia in se znašel v vozi. Z voza nisem mogel, sedež je ležal na men. Nič drugega nisem videl kakor nebo in zdaj pa zdaj ponjavo glavo, ko se je vzpenjal na zadnje noge. Lahko pa sem slisal postiljonove opazke in sem spoznal, da tudi njemu ni nič kaj prijetno. Spravi vendar ta prekleti cirrus s pota! je vpil. Ko bi bil možak vsaj oči odprti, pa bi bil videl, da sem brez moči. Slisal sem, kako se njegovi konji vzpenjajo in brajo. Konji so pač takšni: če vidijo enega norca, se potem vsi igrajo norce.

Domov ga spravi in ga priveži k jaslom! je vpil postiljon. Potem je neko staro ženo prijel krč in se je smejala kakor hižena. To je ponija spet podkurilo in sva tekla, kolikor sem mogel presoditi po oblakih, kakršne štiri milje v galopu. Nato sem se domislil, da bi kazalo preskočiti ograjo, in ker je pač menil, da ga bo voz pri skoku oviral, ga je začel razbijati na drobne kose. Nikoli bi ne verjel, da lahko voz razdeneš na toliko delov. Ko je razen blatnika in polovice kolesa vse razdeljal, je zdrvel dalje. Ostal sem med potrditjo in si naposled vendar malo od-dahnil.

Nekoliko pozno popoldne je prišel poni domov, in potem sem bil vesel, da sem se ga znebil za pet funtov. Deset funtov sem moral plačati, da sem spet vse popravil. Se dandanašnji me ljudje dražijo s ponitjem in naše društvo abstinentov je iz tega napravilo celo pridigo. Tako je, če koga ubogaš.

Razumel sem njegovo tegobo in sem sočustvoval z njim. Tudi jaz sem moral trpeti zaradi podobnega nasveta. Imam med znanci borzijanica, ki ga tu pa tam srečam. Ena njegovih najgorejših želja je ta, da bi me osrečil. V ulici Threadneedle me je ujel. »Oh, prav vi ste mož, ki ga iščem. Ustanoviva majhno delniško družbo z omejeno zavezo.« Vedno ustanavlja majhno d.d. z o. z. in za vsakih sto funtov, ki jih vložijo vanjo, boš dobil tisoč funtov. Če bi bil jaz pristopil k vsem njegovim majhnim d.d. z o. z., bi bil danes vreden poltretji milijon funtov. Vendar nisem vstopil v vse njegove majhne d.d. z o. z. Le v eno sem šel, pred leti, ko sem še vedno v nji; prijatelj mi zagotavlja, da mi bo delež ob času prinesel tisočake. Ker pa potrebujem gotovino, rad prodam svoj delež katerega koli posteljaku, s popustom, toda v gotovini. Drugi moj znanec ima prijatelja, ki je v stikih v nekim vzrejalščem dirkalnih konj. Mislim, da ima mnogo ljudi takšne znanca. Ti so navadno tik pred dirkami čez vse priljubljeni, takoj po dirkah pa izredno omraženi. — Neki tretji dobrotnik se posebno rad posveča izboljšanju naše prehrane. Nekega dne mi je prinesel nekaj v nekovem zavojčku in mi ga stisnil v roko s takšnim obrazom, kakor da mi bo snel vso pezo skrbi z ramen.

(Nadaljevanje prihodnjic)

— S tem strojem za pranje perila vam dajemo tudi ta rezervni del...

St. 20 (947) ★

Delavki v obratu PAPIRKONFEKCIJE v Krškem. Podjetje praznuje letos desetletnico. Program za počastitev jubileja bo delavski svet vključil v praznovanje občinskega praznika. (Foto: J. Teppey)

ZAPUŠČENA KOTANJA BREZ ČOLNOV

Zakaj v ribniku ni vode?

Obetajoči načrti se še niso uresničili. Sezona turizma in izletništva se je pričela, toda ribnik je prazen. Kdaj bo oživel? Nasip bodo rekonstruirali, da ne bo več pušal vode. Po tolikšnem trudu res ne bi kazalo vreči puške v koruzo.

Ribnik ob Zdolški cesti, okoli katerega so turistični delavci lani razpletali toliko načrtov, sameva brez vode. Okoli njega še niso postavili nobenih paviljonov za postrežbo izletnikov. Morda jih je zadržalo to, ker voda odteka.

Nasip ne drži, morali ga bodo obnoviti. Ljudje celo domnevajo, da je potok, ki bo dotekal vanj, premajhen in da bi se ribnik potem spremenil v mlako. Ta skrb najbrž ni utemeljena, saj so od vsega začetka graditelji vedeli za količino vode, ki naj bi osveževala ribnik. Trenutno je vode manj, že zaradi dolge suše.

Res je pa tudi, da se ste-kajo v brestaniški ribnik kar

trije potočki in da se tam ni bati, da bi vode zmanjkalo. Najbrž ni nikogar, ki prizadevnim turističnim delavcem iz Krškega ne bi privoščil uspeha po tolikšnem delu in trudu, ki je bilo vloženo v novi ribnik. Ker turistična sezona že trka na vrata, bi bilo morda le dobro, če bi kaj več povedali o svojih načrtih za letos.

Jt

Mini bife so odprli

Gostinsko podjetje Turist-hotel SREMIČ je popoldne pred praznikom dela odprlo bife v novem poslopiju AGRO-KOMBINATA v Krškem. V njem postrežejo gostom s pi-jacami vseh vrst, s hladnimi jedili in toplimi malicami.

Bife bodo obiskovali predvsem poslovni ljudje, ki se ustavljajo v Krškem, za go-tovo pa vsi tisti, ki imajo opravke na avtomobilskem servisu.

Ze prve dni so imeli zelo dober promet, zato pričaku-jejo, da bo to ena najboljših poslovalnic podjetja SRE-MIČ.

Otvoritev sezone

26. maja popoldne bo v Krškem množičen nastop pl-onirjev v plavanju. Popoldne bo uradna otvoritev plavalne sezone v Jugoslaviji. Nastopili bodo najboljši plavalci jugoslovanskih klubov.

Sprememba priimka

Ko so Krškovaščani pred 1. majem slavili zma-go nad prahom na cesti proti Skopicam, je bil med njimi tudi odbornik Ivan Prah. Nekdo iz ve-sele družbe mu je tedaj predlagal, naj bi spre-me-nil priimek PRAH V AS-FALT. Seveda bi se mo-rali za to odločiti še dru-gi sovaščani, ki se tudi pišejo Prah.

Potni list za 50 din

Z zvišanjem takse za potne liste se je v Krškem v novim letom skoraj povsem ustavilo povpraševanje po vizumih in potnih listih. Medtem ko je bilo lani od januarja do mar-ca izdanih 1300 potnih listov in vizumov, se je letos to število skrenilo na 197. Od tega jih je 13 dvignilo potne liste še po stari tarifi.

Občinska skupščina bo ta-kso znižala, zato je v pri-hodnjih mesecih ponovno pričakovati večje zanimanje za prehod čez mejo. Taksa za potni list naj bi se zniža-la na 50 din, za vizum pa na 25 din.

ČESA POGREŠAJO GOSTINCI V TRGOVINAH Še nakupovat k sosedom?

Ni še dolgo tega, kar smo v listu omenjali, kako hitro so Krčani modernizirali svoje trgovine in celo prehiteli Brežice, kamor so ljudje ze-lo radi hodili nakupovat. Prav zaradi tega me je pre-senetilo, ko sem na obisku v hotelu SREMIČ zvedela, da gostinci tožijo nad slabo za-loženostjo trgovine v Krškem.

SREMIČ se na primer os-krbuje z mlekom in mlečni-mi izdelki, s sadjem in zele-njavo ter z mesnimi izdelki zunaj občine, za kar se mu povečujejo stroški. Zelenjavo in mesne izdelke redno dova-žajo iz Zagreba. Dovoz je drag, približno 17 par stroškov pride na kilogram pri-peljanih živil.

S svežim maslom in jogur-tom zalaga gostinsko podjet-je SREMIČ Ljubljanske mle-karne preko novomeške po-slovalnice. Maslo, mleko in mlečne izdelke dovažajo v Krško vsak dan, torej nikoli niso v strahu, da živila niso sveža.

Tudi za druge stvari so mi sobesedniki dejali, da jih po-grešajo v krških trgovinah in

da so te še najbolj založene z živili, čeprav prodajajo le omejen asortiment. Prav za-radi tega se mnogi Krčani še sedaj radi zapeljejo v Sevnico ali v Brežice, kjer so pač vajeni dobiti tisto, kar si želijo.

J.T.

Glas iz Črneče vasi

Veliko je stvari, ki jih prebivalci Črneče vasi našte-vajo v okviru potreb tega kraja. Predvsem želijo, da bi bilo poskrbljeno za prevoz šolarjev, da bi obnovili šolo v Črneči vasi, da bi uredili dostavo pošte v Prušnje vas, Vrtačo in Vrbje.

S predstavniki občinske skupščine bi se na posebnem sestanku radi pogovo-rili samo o davkih, želijo pa tudi razgovor s kmetijskim strokovnjakom, da bi jim obrazložil, kako je s kosta-njevim rakom pri nas.

Ljudska potrošnja v Krškem

Trgovskemu podjetju LJUDSKA POTROŠNJA je tovarna pohištva NOVA OP-REMA iz Slovenjega Gradca ponudila v odkup poslovno zgradbo na Vidmu. LJUD-SKA POTROŠNJA je zaradi ugodnih kreditnih pogojev ponudbo sprejela.

V novi prodajalni v so-sednjem mestu pričakuje LJUDSKA POTROŠNJA me-sečno od 80.000 do 100.000 dinarjev prometa. Ob tolik-šnem prometu bi lahko že v treh letih poravnali vse obveznosti.

KRŠKE NOVICE

KONČNO SO PRICELI DELATI. Po dolgem zavičevanju so pred dnevi začeli urejati naselje pri železniški postaji. Hkrati bodo as-faltili tudi vmesne ceste in pol-i. Z ureditvijo okolice bo mesto precej pridobilo.

V PETEK KRVODAJALSKA AK-CIJA. 17. maja bo v obratni am-bulantni tovarni papirja krvodajal-ska akcija, ki jo organizira Zavod za transfuzijo krvi SRS s pomočjo občinskega odbora RK. Po-magale so tudi sindikalne podru-žnice večjih delovnih organizacij, zato pričakujejo med darovalci krvi dober odziv. Kri bodo odvze-mali od 6. do 14. ure.

GOSTOVANJE AGRARIE. Keg-ljaci kmetijskega in trgovskega podjetja AGRARIA iz Brežic so v petek gostovali na krškem dvo-steznem kegljišču, kjer so tekmo-vali v dvokrojni borbeni partiji s

kegljaci iz CELULOZE. Zmagala je CELULOZA s 765:753. V prvem delu so bili boljše gostje s 400:353, v drugem delu pa domačini v raz-merju 412:353.

ZA PREDSEZONO DOBER O-BISK. Kopalnice je preteklo ne-deljo obiskalo približno 500 kopal-cev, pretežno iz Hrvaške, nekaj pa je bilo tudi domačinov. Toľiko kopalcev pa je za razmeroma zgodnjo kopalno sezono precej, za-to računajo, da bo letos preseženo število lanskeletnih obiskovalcev.

NADALJEVANJE ŠPORTNIH I-GER. Rudnik Senovo je bil letos organizator občinskih športnih iger v šahu. Nastopilo je devet ekip s 45 tekmovalci. Zmagala je ekipa CELULOZE pred ELEKTRO in Rudnikom Senovo. Med tekmo-vanjem je prišlo do raznih nevešč-nosti po krivdi tekmovalcev, zato so menili, da bodo morali v pri-hodnje tekmovali z urami.

LADO TRAMPUŠ: ZA PROIZVODNJO PAPIRJA ŠE VELJA ODREJANJE CEN

Izgube v papirni industriji naraščajo

V tovarni papirja v Krškem je poslovanje zado-vljivo, medtem ko ima vedno več podjetij te stroke že prisilno upravo. Zaloge se večajo, za kar je delno kriv uvoz tistih vrst papirja, ki ga izdelujejo domače tovarne dovolj in poceni. V škodo podjetij raste de-lež družbe pri dohodku, torej govorimo drugače, kot delamo. To je odstopanje od reforme.

Industrija celuloze in pa-pirja sodi v vrsto tistih in-dustrijskih panog, ki beleži-jo v zadnjih letih najhitrejši porast proizvodnje. Tudi aku-mulativnost te panoge je bi-la pred leti relativno visoka. To je spodbudilo pred-vsem politične činitelje, da so podprli gradnjo vrste no-vih tovarn celuloze in papir-ja v krajih, kjer ni bilo in-dustrije ali pa je bila ta sla-bo razvita.

Kljub porastu proizvodnje in nekdanje ekonomske zani-mivosti pa je industrija celu-

loze in papirja postala pred-vsem lani ena najbolj pro-blematičnih industrijskih pa-nog. Panoga kot celota je po-slovanje za leto 1967 zaključila z izgubo, ki znaša več kot sto milijonov dinarjev. Vzpo-redno z večanjem izgub — zlasti v novih tovarnah — se zmanjšuje akumulativnost tu-di v podjetjih, ki spadajo v skupino poslovno aktivnih proizvajalcev.

Razlogov za takšno stanje je več. Delno so k temu pri-pomogli tudi ukrepi go-spodarske reforme oziroma

nepripravljenost na te ukre-pe. Naglo razvijajoča se in premalo izkušena industrija celuloze in papirja se ni zna-la dovolj hitro prilagajati za-hitevam domačega in inozem-skega trga, kar je vplivalo na povečanje zalog. V zalogah pa so tudi nekurantni izdelki.

Lani povečani izvoz papir-ja in celuloze ni vplival na zmanjšanje zalog. Zaradi interesa uvoznikov se je uvoz celuloze in papirja povečal. Za neorganiziranost proizva-jalcev in izvoznikov, za ne-ustrezno kvaliteto in našo specifično jugoslovansko po-slovnost pa seveda ne more-mo kriviti reforme. Kvaliteta in izvozne cene so vzrok, da niso bile bolj izkoriščene možnosti na inozemskem tr-žišču, kar velja še posebej za področja s konverabilno va-

luto.

Pri izvozu na klirinško ob-močje bi panoga lahko dose-gla boljše rezultate, če ne bi bil izvoz v te dežele omejen z blagovnimi listami in iz-voznimi dovoljenji.

UVAŽAJMO TISTO, KAR POTREBUJEMO!

Upoštevač ljudske intere-se, se sprašujemo, če je bil ves uvoz upravičen. V pogle-du previsokih domačih cen pa uvoz gotovo ni utemeljen, ker je proizvodnja papirja še vedno pod kontrolo cen. Ne-katere domače cene pa so ce-lo nižje od svetovnih domi-clinskih cen. Toraj ne gre za nasprotovanje uvozu papirja nasprotno, najmanj proti uvozu tistih vrst papirja, ki dopol-njujejo domači asortiment,

temveč gre za to, da bi pre-prečili uvoz tistih vrst papir-ja, katerih je doma dovolj in ki jim ni kaj očitati niti gle-de kakovosti niti glede cene.

Za industrijo celuloze in papirja ne velja ugotovitev, da je v reformnem obdobju zastala. V času od 1964 do 1967 se je obseg proizvodnje v tej panogi povečal za pri-bližno 40 odst. Temu naspro-ti pa se je zniževala eko-nomičnost in rentabilnost, predvsem še akumulativnost. Slednji element je pomemb-na osnova za propagirano modernizacijo in nadaljnji razvoj proizvodnih zmoglj-i-vosti.

Pri obravnavi teh vprašanj se radi sklicujemo na druž-bo, če nastopijo težave. To se kaj rado dogaja v novih tovarnah. Res je, da je druž-ba omogočila izgradnjo no-vih tovarn celuloze in papir-ja, vendar pa družba ni od-govorna za to, če niso proiz-vajale izključno za tržišče, ampak tudi za skladišče. Mi-mo že omenjenega uvoza je

tudi to vplivalo na zaloge pol-izdelkov in končnih izdelkov, ki so od leta 1966 do 1967 na-rasle za okoli 200 odst.

DRUŽBA IMA PREVELI-KE ZAHTEVE

V pogojih, ko se izguba v industriji papirja iz leta v le-to povečuje in ko ima vedno več podjetij prisilno upravo, so rezultati poslovanja v to-varni papirja in celuloze v Krškem še kar primerlj. To pa ne pomeni, da smo z do-seženimi uspehi zadovoljni.

Lanska proizvodnja je prak-tično ostala na ravni 1966. le-ta. Ugotovljeno je precejšnje zmanjšanje rentabilnosti in ekonomičnosti poslovanja pri nespremenjeni produktivno-sti.

V primerjavi z letom 1966 je bil lani dosežen za 2 odst. nižji netoprodukt, delitev ne-toprodukta pa kaže težnjo k porastu družbenega deleža in k zmanjševanju deleža pod-jetja.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Spet udar na boštanjskem „mostu nesreč“

Svinca o zadnji hudi nesreči na ozkem in nevarnem boštanskem mostu čez Mirno tako rekoč se nismo pretopili, že moramo poročati o novi težki nesreči. V sredo, 8. maja, zvečer je Franc Lepšina peljal s tovornjakom TAM 4500 v zabojih čez 4600 steklenic piva iz Laškega proti Brezicam. Ko je pripehjal do mostu s hitrostjo 55 do 60 km, mu je počila desna guma znamke Borovo. Odrihl je težko ograjo, dolgo 25 m, in se prevrnil v strugo Mirne. 45-letni voznik se ni huje poškodoval, materialna škoda pa je velika. Da je počila guma, so potrdile priče, zato jo bodo poslali na strokovni pregled.

Bučka je Sevnico rešila zadrege

V soboto, 18. maja, bo v Sevnici krvodajalska akcija predvsem za članse delovnih kolektivov. Ker pa podjetji Liscia in Jutrarnka ta dan delata, vodstva pa se niso odzvala klicu organizatorja akcije, da bi imeli krvodajalci prost dan, je nastala nepredvidena ovira. Toda krajevna organizacija Rdečega križa z Bučke je Sevnico rešila zadrege in prijavila 47 krvodajalcev ter poslala že tudi njihove prijavnice. Rdečemu križu na Bučki in njegovemu predsedniku Ladu Hočevanju vsa pohvala za to zgledno dejanje!

Ustvariti več lastnih dohodkov

Svet za gospodarstvo je na zadnji seji ugotavljal, da bi bilo treba delo delavske univerze v Sevnici bolj usmerjati na pridobivanje lastnih dohodkov, kar bi zmanjšalo potrebo po pomoči občinskega proračuna. Gospodarske organizacije večkrat potrebujejo dopolnilno izobraževanje delavcev, za katere bi univerza organizirala več seminarjev, podjetja pa bi prispevala za plačilo teh stroškov.

Obisk zastopnikov RIS

Na željo sevniske občinske skupščine so v sredo 8. maja, obiskala Sevnico zastopniki in izvedenci republiške izobraževalne skupnosti. Ob tej priložnosti so se nadrobneje seznanili s težavami pri financiranju osnovnega šolstva v občini. Kazalo, da stanje vendarle ni tako kritično, kot je kazalo sprva. Nobena juha se torej ne použije tako vroča, kot je kuhana.

SEVNIŠKI PABERKI

■ PREDAVANJE O SRCU IN OZILJU. Jutri popoldne bo sevniki zdravnik dr. Jurij Pesjak predaval v gasilskem domu o boleznih srca in ožilja. Ker te bolezni vse bolj vznemirjajo svet, je prav, da se z njimi seznanimo čimveč ljudi.

■ ZAKAJ NI VEČ SERVISOV IN DELAVNIC. »Pomanjkanje prostora in ljudi, predvsem pa nezagotovljena donosnost sta kriva, da ni v Sevnici več servisov in delavnic,« je izjavil na petkovem posvetu gospodarstvenikov direktor Stanovanjskega komunalnega podjetja Mirko Dolinšek.

■ SUŠA JIM JE PRISILA PRAV. Večina ljudi, predvsem kmečkih, se prav gotovo ne vesili letošnje hude suše. Kovinskemu podjetju, ki mora večino del opraviti na prostem, pa je prišla prav, saj je le z njeno pomočjo lahko izpolnilo naročila odjemalcev.

■ NOVI PREHODI ČEZ CE

Zakup doma na Lisci

Odgovor na pismo Toneta Pivca iz Loke

Občni zbor planinskega društva je že lansko leto sklenil, da bo društvo oddalo Tončkov dom v zakup konfekciji Lisci. Ker pa v letu dni ni bila sklenjena pogodba o zakupu, smo o tem ponovno razpravljali na letošnjem občnem zboru.

Upravni odbor se je zavedal, da bo njegovo delo kritizirano, če bo dal postojanko v zakup ali ne. Če ne bi dal v zakup, bi bile zaprte vse poti, da bi se kje dobili kaj denarja za nadaljnje urejanje doma, ki

je star že 16 let in je bil izpostavljen mnogim vremenskim nepravilnostim.

Tončkov dom je dobro obiskana planinska postojanka, vendar traja glavna sezona le 4 mesece, saj je znano, da pozimi malokdo zaide na Lisco. Stroški vzdrževanja naraščajo, ker je koča oskrbovana vse leto. Doslej so podjetja in druge organizacije pri tem pomagale, občine Sevnica, Krško in Laško pa so se že pred leti obvezale, da bodo prispevale k vzdrževanju ceste na Lisco.

Ugotavljamo, da je zadnja leta članov društva, ki bi bili pripravljeni udeležiti se prostovoljnega dela, zelo malo; vsako leto pa so tudi manjši prispevki za dejavnost društva.

Opreme doma v letih od izgradnje nismo mogli bistveno izboljšati zato zahtevnejšim gostom nismo mogli ponuditi vsega tistega, kar želijo. Naš namen je ustvariti čimveč prometa, gostom pa omogočiti kar najbolj udobno bivanje. Planincev, ki bi peš prišli na Lisco in bi bili z vsem zadovoljni, ni več veliko, zato na njihov obisk ne moremo računati. To je dejstvo.

V zakupni pogodbi je poudarjeno, da bodo planincev še vedno ostale enake ugodnosti kot so jih imeli doslej, zakupnik pa se je pogodbeno obvezal, da bo razširil in povečal sedanji dom, ki je postal že premajhen, odkar je zgrajena cesta.

Upravni odbor PD »Liscia«

Enkratno doživetje v Zabukovju

Glavna prireditev za letošnjo kurirčkov pošto je bila prejšnji teden v Zabukovju. Ta vas je z vodjem podružnične šole tov. Kočevarjem pripravila tak spored, da so mnogi obiskovalci iz Sevnice menili, da središče občine takega skoraj ne bi zmoglo. Na svečanosti sta govorila najmlajši kurir v narodnoosvobodilnem boju Marjan Gabrič ter komandant TV postaje Joško Papež. Pionirji zabukovske šole so pripravili spored, nekdanji borci pa so poskrbeli za partizanski go-laz. Vodstvo občinske Zveze prijateljev mladine se vsem, ki so pomagali organizirati to lepo prireditev, javno zahvaljuje.

Mož je dovolj, samo metel ni

Mnogi gozdni požari, ki jih je povzročilo toplo marčevsko vreme, so znova opozorili, da naši gasilci povečini niso opremljeni za gašenje takih požarov. Pri sevniskih gasilskih zvezah se pritožujejo nad obratom GG Brežice, da ne naredi več za varnost pred gozdnimi požari. Tako pravi: Mi lahko ob nesrečah zberemo ljudi, kolikor jih je treba, toda od gasilcev ne moremo zahtevati, da bodo prirejali veselice, da bi kupovali kovinske metle, žage in drugo potrebno orodje; s klubom pa se taki požari ne dajo gasiti.

Zaprta cesta Sevnica-Planina

Letos mineva sto let, odkar je bila zgrajena cesta Sevnica-Planina. Zdaj je prav na meji med sevnisko in šentjursko občino porušen most in je cesta zaprta. Nihče se ne zveni, da bi most popravili, čeprav je sto let že častljiva starost in bi bil čas, da bi šel most v zaslužni pokoj.

STE. V času, ko ljudje odhajajo na delo ali z dela, je v Sevnici bilo že precej nesreč na cestah. Pred kratkim so na novo označili prehode, ki bodo omogočali bolj varen promet, seveda če jih bodo ljudje spoštovali.

■ KDAJ DO SEVNICE? Na obeh straneh železniške proge od Radeč do Brega so že postavljeni drogovci za elektrifikacijo proge. Od Brega naprej te dni že delajo jame za nove drogovce, pri tem pa uporabljajo poseben vlak.

■ OBVAROVANA CESTA. Delavci Splošne vodne skupnosti Dolenjske so pred nekaj dnevi že spustili Mirno pri Trzliču v novo strugo, tako da ne bo mogla več spredjati še tako ozke ceste Trzlišče - Sevnica.

■ GOSTOVANJE JANEZA MAHKOVICA. V nedeljo, 12. maja je v gasilskem domu gostovala zabavna skupina Janeza Mahkoviča.

S petkovega posveta o sedanjem stanju gospodarstva v občini (Foto: Vesel)

O TRENUTNEM GOSPODARSKEM STANJU V SEVNIŠKI OBČINI

„Slabše so prav tiste dejavnosti, od katerih smo največ pričakovali“

Gospodarstvo občine je lani doseglo večji napredek od republiškega

10. maja je bilo v Sevnici pomembno srečanje gospodarstvenikov iz vse občine, na njem pa so sodelovali tudi nekateri poslanci. Med njimi je bil tudi Bogo Gorjan, ki se je ravno vrnil z burnih razprav v zveznih organih o »paketu« novih gospodarskih ukrepov.

Predsednik ObS Franc Molan je zbranim posredoval vrsto podatkov o celotnem občinskem gospodarstvu, predvsem pa o gibanju prebi-

valstva in zaposlenosti. Poudaril je pomen kmetijstva ter opozoril na prepočasne integracijske tokove. Po mnenju predsedstva občinske skupščine

ne so dale slabše rezultate ravno tiste terciarne dejavnosti, od katerih je bilo pričakovati največji napredek.

Vlado Senčar, Franci Avsec, Joško Papež, tov. Stricelj in Maks Zemljak so govorili o odnosih matičnih podjetij do obratov v občini. Večina je menila, da imajo obrati premajhne pristojnosti, na koncu pa je bilo sklenjeno, da se bo v kratkem sestel aktiv komunistov gospodarstvenikov in se povezal s poslancem Viktorjem Avbljem, ki ta čas s svojo skupino raziskuje ta pomembna vprašanja.

V zelo zanimivi razpravi je sodeloval tudi poslanec Bogo Gorjan in pojasnil bistvo novih gospodarskih ukrepov, ki imajo namen povečati izvoz in konkurenčnost sposobnost naših podjetij. »Nove mere niso vračanje na staro in izraz poloma dosežanje gospodarske politike, marveč gre le za prilagajanje sedanjim razmeram in potrebam, ki imajo vzroke tudi v mednarodnem gospodarskem življenju,« je dejal tov. Gorjan.

Na vprašanje Franca Puhnerja, če se predlagatelji novih predpisov, po katerih bi bilo dovoljeno pokrivati razlike pri razprodaji nekupativnega blaga iz rezervnih skladov podjetij, zavedajo, da bodo s tem prizadeli dobri gospodarji, se je razvila razprava, kakršne želimo ob sprejemanju vsakega pomembnega predpisa. Pokazalo se je, da so mnenja različna in da se večina gospodarstvenikov strinja s Puharjevo pripombo.

Na petkovem posvetovanju so obravnavali še druga pomembna vprašanja, o katerih so govorili poslanci Maks Bile in Jože Bogovič ter drugi udeleženci: Ivo Pintarič, inž. Albin Ješelnik, Mirko Dolinšek, tov. Kranjc iz Liscia. Znova se je pokazalo, da so taki razgovori koristni in da prispevajo k sistemskim rešitvam. O nekaterih aktualnih gospodarskih zadevah bomo še poročali v posebnih sestavkih.

M. LEGAN

Prireditve v mesecu mladosti

Sportna tekmovanja bodo potekala tako rekoč ves mesec. Člani radio kluba so se 4. in 5. maja že pridružili zveznemu tekmovanju radioamaterjev z UKV oddajniki.

Da bi lahko vzpostavili kar največ zvez, so svoje naprave namestili celo na vrhu Liscia. Jutri bo v Sevnici na igrišču pri domu TVD Partizan občinski rokometni turnir: v

nedeljo, 19. maja, pa prav tam streliško tekmovanje z zračno puško, kar bo pomagalo pripraviti občinski streliški odbor.

Zadnji tekmovanji bosta v nedeljo, 26. maja. Ta dan bo v prostorih mladinskega kluba v Sevnici hitropotezni šahovski turnir, na katerem bodo sodelovali člani sekoj šahovskega kluba »Milan Majcen« ter zastopniki mladinskih aktivov. V prostorih VD Partizan se bodo pomerile ekipe v namiznem tenisu.

Razen teh športnih tekmovanj bo 19. maja v Sevnici tudi tribuna o delu in vključevanju mladine v specializirane organizacije in društva. Ta shod šteje v predkongresno dejavnost, o njem pa bomo še poročali.

Premalo razširjen partizanski tisk

Zavod Borec ima sicer tudi na območju sevniske občine svoje poverjenike, vendar je partizanski tisk še vedno premalo razširjen. Na občinskem odboru ZZB menijo, da bi bilo potrebno vzpostaviti tudi dopisniško mrežo.

K. Z.

M. L.

NEVEDNEŽI SO KAZALI NA NJIVO, REKOČ:

Poglejte, pozeblo mu je!

Med prvimi hmeljarji v vasi Arto ob Savi

Doslej vaščani Arta med Sevnico in Krškimi hmelja tako rekoč niso poznali. »Poglejte, Laknerju je že pozeblo, saj smo vedeli, da ne bo šlo,« so dejali nekateri. Mislili so, da je hmelj kot vinska trta, ki hrani rože za naslednja leta.

»Res je, tudi moj oče prej tega še ni poznal. Sam sem lani poskušal prvič in bil kar zadovoljen, čeprav bo najboljša rodnost šele prišla,« je za trenutek prenehal postavljati visoke drogovce 58-letni Anton Lakner, ko smo ga zmotili na polju.

»Sam se res nisem dosti spoznal na to. Vedel sem le, da je hmelj donosna poljščina in da je treba precej znati, če hočem imeti uspeh. Poskusil sem v sodelovanju s kmetijskim kombinatom in sem zadovoljen, saj so računali čisti in jasni,« je menil Anton.

Kmetijski kombinat Zasavje da Laknerju po pogodbi strokovno pomoč, gnojila, škropiva in škropilnico, kooperant pa odda avgusta zelen obran hmelj v sušilnico kombinata, nato pa naredijo končni obračun.

Lakner spet nadaljuje: »Sem srednji kmet. Letos bom imel nasajeno 45 arov hmelja. Zemlja ob Savi je sicer primerna, vendar je nevarnost za sušo, ker je lahka. Po dosežanjih izkušnjah je mogoče trditi, da poplave niso nevarne. Upam, da se bo hmelj obnesel obično bolje kot drugi posevki, ki so k hiši prinašali malo izrška.«

»Kaj pa je z znanjem o

Ded o hmelju še sanjal ni, oče Anton je postavil prve hmeljeveke, bo sin Alojz nadaljeval začeto delo? (Foto: Legan)

Koliko posameznim športnim društvom

3. maja se je v Trebnjem sestel odbor občinske zveze za telesno kulturo in razdelil letošnje občinsko pomoč telesnokulturnim organizacijam. Po predložitvi programov je bilo sklenjeno, da bo od skupne pomoči 20.000

novih dinarjev dobil TVD Partizan Mirna 8000 dinarjev, od tega za nogometno sekcijo 6000 dinarjev in 2000 dinarjev za smučarsko sekcijo. TVD Partizan Trebnje pa bo dobil 6000 dinarjev za odbojgarsko sekcijo. Mokronoško šolsko športno društvo bo dobilo 1250 dinarjev, druga šolska športna društva v Sentrupertu, Trebnjem, Velikem Gabru in na Mirni po 900 dinarjev, zvezi pa ostane še 500 dinarjev za svoje potrebe. Dogovorjeno je bilo tudi, da se bodo zastopniki zveze pogovorili z vodstvom občinskega sindikalnega sveta, da bi prispeval za nakup športnih rekvizitov, ki bi jih uporabljali tudi člani sindikata.

GG Brežice gradi cesto Šentrupert-Dole

Gozdno gospodarstvo Brežice je letos namenilo za popravilo gozdnih in vaških poti na območju trebanjske občine več kot v katerikoli drugi občini. Samo za odsek ceste Šentrupert - meja litijske občine je namenjeno 186.000 novih dinarjev, za potrebe kraljeve skupnosti pa je dano še 20.000 dinarjev. Nova cesta Šentrupert - Dole bo ljudem občutno skrajšala pot. Zdaj je preko Mirne dolga čez 25 km, ko bo zgrajena nova povezava, pa bo pot dolga le 10 km. Pred nekaj dnevi so kmetje volili člane sveta kmetov lastnikov gozdov in so se ob tej priložnosti nadrobneje seznanili z gospodarjenjem tega gozdnega gospodarstva.

Konferenca ZK o idejnosti pouka

V petek 17. maja, bo - v Trebnjem tretja seja občinske konference Zveze komunistov, ki bo obravnavala idejnost pouka v osnovnih šolah trebanjske občine. Podlaga za razpravo bo med drugim tudi pred kratkim izvedena anketa med prosvetnimi delavci.

Mirna: ustanovljen balinarski klub

Prejšnji teden so se na Mirni zbrali ljubitelji balnanja in ustanovili balinarski klub, ki bo deloval v okviru TVD Partizan. Na Mirni ima ta športna panoga precej pristašev, zato upajo, da se bo lepo razvijala.

vsak četrtek

anlena
ZA MLADE
PO SRCU

Pionirji trebanjske osnovne šole so v soboto, 11. maja, z lepim kulturnim programom sprejeli kurirsko pošto. O partizanskih kurirjih ter o svojih doživetjih jim je govoril član ZZB Stane Hribar. V ponedeljek dopoldne so pošto odnesli proti Velikemu Gabru. (Foto: Legan)

Zenske so bile ob drobilcu bolj pridne kot moški (Foto: Legan)

MAJSKO POPOLDNE MED LJUDMI NA REPČAH IN V TREBNJEM

Nekdaj so dobili le kolač vrvice, zdaj pa tudi drobilec in buldozer

Občina rada pomaga tistemu, ki je tudi sam voljan kaj narediti

Ko je trušč jeklenih čeljusti ponehal in so utrujeni možje sedli za mizo, je Jože Udovč, nekdanji borec za severno mejo, dejal: »Leta in leta sem sedel v občinskem odboru v Trebnjem, toda kaj več kot kolač zažigalne vrvice in nekaj razstreliva nismo dobili. Treba je bilo čakati na sedanje čase. Možje, priznajmo, kar je res, je res.«

Cez 40 domačij Vrhrebnjega, Repče, Vrhov in Šmavra so doslej povezovali le ozki kolovozi. Če je hotel veterinar, zdravnik ali kdo drug z Vrhrebnjega z avtomobilom v polnoprilni kilometer oddaljene Repče, je moral nazaj v

Trebnje in od tam v Repče, kar je štirikrat dlje. Ljudje so se tam stoletja mučili z vozovi, ko so spravljali les iz gozdov ali gnoj na njivo in v vinogradih v Šmaver.

Dovolj je tega: naredili bo mo primerno cesto. Vsi bo

mo poprijeli. Pika. Tako so sklenili letos in veliki kupi gramoz, ki so jih pripravili v toplih aprilskih in majskih dneh, dokazujejo, da so mislili zares.

»Ta narod je res priden kot črv, posebno hude so ženske,« je kimal strojnik ob drobilcu. Ko pa so jekleni zobje pohrustali zadnjo skalo, ki so jih navlekli od vsepovsod, in je pljaka poplaknila zajedljivi prah po grlih, so se utrujeni obrazi raztegnili v prešeren smeh.

»Vse je bilo ob drobilcu, samo Lazar, ta naš Lazar se je zmazal.«

»Je pa njegova žena naredila še zanj!«

»Vi, ki nosite tole škatlico s seboj, bi morali priti takrat, ko je Mihčev hotel pobrisati z dela. Počasi je metal lopato proti goščini in se delal, kot da pobira kamenje. Mi smo ga opazovali, ko pa je bil že skoraj na cilju, smo zavpili: Ho, Mihčev!«

Možje so se smejali, Lazar in Mihčev pa nista zamerila. Vsi so bili ponosni na opravljeno delo. Kamenje je pripravljeno; v petek, 10. maja, so pripeljali tudi buldozer. Če bodo složni in pridni kot doslej, bodo še letos imeli zgrajenih več kilometrov dobre ceste.

»Ni nam žal denarja za stroške drobilca in buldozera, če vidiva take ljudi,« sta se strinjala predsednik ObS Ciril Pevec in šef gozdnega obrata v Trebnjem Nace Dežman, ko smo se peljali z Vrhrebnjega proti Dobrniču.

M. L.

Kakšen je naš odbornik?

Te dni imajo vsi odbori krajevnih organizacij Socialistične zveze razširjene seje, na katerih se pogovarjajo o aktualnih zadevah. Pomembna točka vseh dnevnih redov je razen kulturno-prosvetne dejavnosti dela, z mladino, programa dela krajevne organizacije in sklepe tretje seje občinske konference SZDL, tudi ocena dela odbornikov. Ta ocena bo sestavni del analize o delovanju odbornikov trebanjske občine. Sestanki so v času od 10. do 19. maja. Danes bodo v Trebnjem, Mokronogu in na Mirni, v nedeljo pa zadnji v Dobrniču. Drugi so bili sklicani v začetku tega tedna.

Tudi v lovstvu gospodarski načrti

Te dni bodo začele lovske družine, ki jih je v trebanjski občini osem, sklepati pogodbe z občinsko skupščino, ki daje posamezna lovišča v gospodarjenje. Vse to bi sicer moralo biti že opravljeno, vendar je bilo več premaio razjasnjenih vprašanj, ki so preprečevala, da bi pogodbe že sklenili.

Lovske družine bodo morale na osnovi bonitete lovišča prispevati v lovski sklad, vendar še vedno ni jasno, ali bo ta sklad pri občini ali pri lovski podzvezi. Kot zahteva zakon, bodo morale družine do srede julija predložiti lovske gospodarske načrte, v katerih bodo pokazale, kako mislijo gospodariti v loviščih.

Dobrničan na Gardskem jezeru

7. maja je DELO objavilo izid nagradnega žrebanja za družinski izlet s TOVARISEM in KOMPASOM na Gardsko jezero. Med desetimi potniki, ki jih je izbral žreb, je tudi dobrniški učitelj Stanko Pleškovič. Hkrati je Pleškovič edini predstavnik Dolenjske v družinski potniškov, ki se bodo brezplačno popeljali proti Gardskemu jezeru.

Za dan borca bo odkrit spomenik v Dobrniču

4. julija bodo na pokopališču v Dobrniču odkrili spomenik padlim borcem. Šest stebrov tega spomenika bo simbolično prikazovalo šest brigad, ki so delovale na območju dobrniške doline. Na ta dan bo občinski odbor ZZB Trebnje priredil patrolni orientacijski pohod, ki bo imel cilj v Dobrniču.

TREBANJSKE IVERI

■ PREDVIDENA SE ENA SOLA. V kratkem bo na vpogled javnosti predlog zaščitnega načrta predela Trebnjega med osnovno šolo in bloki ter navzgor po dolini. Razen stanovanjskih hiš je predvidena še ena manjša osnovna šola, saj je sedanja že pretesna za tolikšno število otrok.

■ KJE PROSTOR ZA KOPANJE? Od kar je zrastle naselje pod pokopališčem in so se mnogi stanovalci že vselili, je Temečna nad mostom, kjer se ponavadi kopičijo vse bolj umazana zaradi kanalizacije, ki je speljana iz novega naselja. Ker bi bila napeljava kanalizacijskega voda mimo postaje do predvidene čistilne na

prave zelo draga, bi bilo verjetno vsaj začasno najbolje urediti skupno greznico.

■ SE ENA PRODAJALNA MESA. Kmetijska zadruga je začela v Kaliskovi hiši v Starem trgu urejevati novo prodajalno mesa, ki bo oskrbovala predvsem prebivalce tega naselja in okolice.

■ REKORDNO ŠTEVILO GLEDALCEV. Na nedeljski odbojgarski tekmi s Koevjem, v kateri so domačini zmagali z rezultatom 3:1, se je zbralo do sedaj največje število gledalcev. Bilo jih je samo nekaj manj kot 200. Tudi njim se je treba zahvaliti za tako učinkovito zmago.

Rodine: zahvala gasilcem za pomoč

Vaščani Rodin pri Dol. Nemški vasi se javno zahvaljujejo gasilcem Ponikev in Lukovka za pomoč v letošnji spomladanski suši. Ti dve društvi sta namreč v najhulših dneh rešili ljudi pomanjkanja vode, ko sta iz bližnjih izvirov načrpali vodo v vodnjake.

Ob tej priložnosti je bilo mimogrede tudi potrjeno, da so v okolici Rodin tako močni izviri, da bi bilo mogoče napeljavati vodo, kar je že stara želja tamkajšnjih ljudi. Zaenkrat pa bo verjetno še najbolje malo počakati, da bo jasno, kako bo z vodo preskrbljena Spodnja Temečniška dolina.

TREBANJSKE NOVICE

Pionirji obiskali miličnike

Kočevski delavci javne varnosti so v ponedeljek, 13. maja, zaključili praznovanje svojega praznika s slavnostno sejo sveta za splošne in notranje zadeve. Na njej je govoril o razvoju in delu organov javne varnosti komandir postaje milice Franc Jarc. Na tej seji so tudi izrekli pohvalo miličniku Maksu Vovku, vodji obhoda nega okolisa, ki že 20 let dela v vrstah kočevske milice. Za nagrado so ga obdaruili s fotoaparatom.

V soboto, 11. maja, pa so člani kolektiva postale milice Kočevje sprejeli 15 pionirjev iz Kočevja in Vasi-Fare. Pionirji so miličnikom čestitali za njihov praznik, miličniki pa so jih pogostili in jih seznanili s svojim delom.

Tekmi v počastitev tedna javne varnosti

V počastitev tedna javne varnosti je bilo 7. maja v domu telesne kulture v Kočevju tekmovanje v streljanju z zračno puško. Končni vrstni red ekip je bil: 1. Strelska družina Kočevje 580 krogov (od 800 možnih), 2. postaja milice Kočevje I. ekipa 502 kroga, Postaja milice Kočevje II. ekipa 484 krogov in Postaja milice Ribnica 435 krogov.

Istega dne sta se pomerili v šahu štiricilanski ekipi postaje milice Kočevje in postaje milice Ribnica. Zmagali so kočevski miličniki z rezultatom 3:1.

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

	Kočevje (cene v din za kg)	Ribnica (cene v din za kg)
krompir	0,89	0,90
avreže zelje	5,89	5,20
kislo zelje	1,96	3,50
		uvoženo!
kisla repa	1,96	—
fižol v zrnju	3,72—5,43	4,40
česen	10,70	—
čebula	2,70	2,80
solata	2,30—2,70	3,20—3,80
paradižnik	12	—
korenje	2,70	2,80
petersilj	5,20	—
grah	4,80	6,60
cvetača	3,80—5	—
por	3,75	4
spinacea	3,80	4
kumare	5,80	6,70
čestnje	3,90—4,80	4,50
jabolka	4,50	1,50—5
bruske	5,39	5
pomaranče	4,90—4,96	5
limone	4,85	5
banane	6,50	5,20
ribe	8,65	—
jajca (cena za kos)	0,32—0,42	0,54

DROBNE IZ KOČEVJA

■■■■ SOFERSKI TEČAJ BO KMALU KONČAN. Zveza soferjev in mehanikov SRS — podružnica Kočevje je organizirala že 16. januarja tečaj poklicnih soferjev za višjo kvalifikacijo. Redno in vztrajno ga je obiskovalo 45 tečajnikov. Tečajno snov so predelali, včeraj pa so se začeli že izpiti.

■■■■ RAZNE SADIKE SO PRODAJALI na tržnici domači in drugi prodajalci. Ljudje so kupovali predvsem sadike paradižnikov in zelja. Cene niso bile pretirane, ker so bile sadike lepe in krepke. Bilo pa je premalo dežja in bo treba posajene sadike dobro zalivati. Tudi sicer posevki zelo slabo uspevajo zaradi suše.

■■■■ PLANINSKO KOCO PRI JELENOVEM STUDENCU za Mestnim vrhom so marljivo planinci preuredili in popravili ter položili nove pode. Uredili so tudi prostor pred koco in ga opre-

Asfalterji podjetja Slovenija ceste iz Ljubljane že nekaj tednov asfaltirajo posamezne dele Kočevja. Tako so doslej asfaltirali Tomšičevo cesto in cesto na Trato, prav zdaj pa urejajo kar dva pločnika ob Reški cesti. Ta dela bodo veljala okoli 760.000 din, plačana pa bodo iz cestnega sklada, prispevka za uporabo mestnega zemljišča ter prispevkov podjetij in občanov Trate. Razen tega so delovne organizacije Hotel Pugled, Trgopromet, Restavracija in Elektro tudi same naročile asfaltiranje okoli svojih obratov in poslovalnic. Prav zdaj pa se Slovenija ceste dogovarjajo s SAP, da bi asfaltirali še okoli avtobusne postaje v Kočevju, kar je res nujno potrebno (Foto: Primo)

So človeške ribice povsem izginile?

V dveh jamah človeških ribic ni več — Pogovorili so se še o zaščiti ostalih naravnih, kulturnih in zgodovinskih zanimivosti

V zvezi s pripravami na dokončni sprejem urbanističnega programa občine Kočevje je bil pred kratkim sklican posvet predstavnikov društev in organizacij ter posameznikov, na katerem so se pogovorili o zaščiti arheoloških, etnografskih in zgodovinskih spomenikov oziroma zanimivosti ter naravnih lepote.

Na posvetu so ugotovili, da ima služba spomeniškega varstva evidentiranih 105 kulturnih spomenikov, ni pa še sklenjeno oziroma določeno, katere spomenike bi bilo potrebno obvarovati.

Prav zato so sklenili, naj Projektivni atelje Ljubljana, ki izdeluje urbanistični program, na podlagi razprave na tem posvetu in v sodelovanju z Zavodom za spomeniško varstvo določi spomeni-

ke, ki jih je potrebno ohraniti. Vseh 105 namreč ne bo potrebno zaščititi, pa tudi možnosti za zaščito vseh ni, ker ni dovolj denarja.

Poudarili so, da ni dovolj, če spomenike le zaščitijo, ampak je potrebno napraviti zanje tudi propagando, da si

Aprila manj nočnin

Do meseca marca letos je število nočnin v hotelu Pugled v Kočevju v primerjavi s istim obdobjem lani narasčalo, aprila pa je nenadoma padlo. V aprilu letos so zabeležili kar 150 nočnin manj kot aprila lani (april letos 515 nočnin, od tega 414 domačih in 101 tujih; aprila lani 665 nočnin, od tega 582 domačih in 83 tujih). Slabi letošnji april je pokvaril tudi uspeh prvih štirih mesecev letos, ko je bilo zabeleženih 2705 nočnin (2320 domačih in 385 tujih), v istem obdobju lani pa 2778 (2409 domačih in 370 tujih). Domačih nočnin so naštel torej kar 89 manj, tujih pa 15 več. V hotelu pravijo, da je ta neuspeh le navidezen, saj so imeli aprila lani 3 občanov ves mesec na stanovanju, letos pa ne.

Trčenje tečajnikov

7. maja ob 18. uri je na cesti pri Lazah v občini Kočevje trčil mopedist Janez Cestnik v tovornjak, ki ga je vozil Anton Vec. Oba vozila sta bila brez izpita in vozila pod nadzorstvom izprašanih soferjev, vendar je moped imel tablico »L«, tovornjak pa ne. Do trčenja je prišlo, kot kaže, ker je mopedist izsiljeval prednost. Mopedist in njegov sopotnik Karel Špehar sta obležala v nezavesti. Prepeljali so ju v ljubljansko bolnišnico. Škoda na vozilih je malenkostna.

„Prekinitev jela“ v kočevski „Jelki“

Delavci ITAS niso prišli na malico v »Jelko« ker menijo, da je preslaba, predraga in da je premalo — Restavracija pa ima z malicami izgubo — Razgovorov o družbeni prehrani v Kočevju je bilo precej, narejenega pa ni

V obratu kočevske Restavracije »Jelka«, kjer malicajo delavci ITAS, INKOP, Trikona in Kovinarja, je prišlo pretekli četrtek in petek do »prekinitve jela«. Člani kolektiva ITAS namreč niso hoteli malicati, ker je po njihovem mnenju (tako so nam povedali delavci Vlado Perič, Polde Eferle in Vlado Jurica) hrana predraga, preslaba in premalo je.

Še nekaj izjav v zvezi z malico:

Jože Horvat, predsednik sindikalne podružnice ITAS: »Malica stane 2,70 din in je po mnenju delavcev in tudi mojem predraga, preslaba in premalo kalorična. Naši delavci so mladi in potrebujejo več kalorij. Prav zato so 9. maja in danes (razgovor smo imeli v petek, 10. maja - op. pis.) sklenili, da ne bodo malicali v »Jelki«. Te akcije ni organiziral sindikat, ampak sami delavci, vendar so me o njej obvestili.

S tem so delavci hoteli doseči, da pride do resnih razgovorov z direktorjem Restavracije, ki naj bi poskrbel v obratu »Jelka« za boljše in cenejšo hrano. Razgovori bodo še v teh dneh.

Anton Benčina, INKOP: »Menim, da je za ta denar hrana zadovoljiva, sicer pa je premalo kalorična in ni prave izbire. Vendar pa gre vsak lahko z istim blokom jest na mesto v »Jelko« v Restavracijo, kjer so menda, kot smo prepričani, večji obkrogi in tudi hrana je boljša.

Miha Štefančič, sekretar v INKOP: »Včasih sem se tudi jaz hranil tam in ne verjamem, da bi kje za isto ceno bolje jedel. Vendar pa nekateri naši delavci trdijo, da je hrana premalo kalorična, premalo pestra, cena malice pa ni majhna. Prepričan sem, da bi se vse to dalo izboljšati.

Člani našega kolektiva se hranijo v »Jelki«, ker so skoraj primorani. Sami namreč plačajo le polovico malice, drugo polovico pa jim plača podjetje. Ta ukrep smo sprejeli zato, da bodo res jedli in ne porabili denar za druge namene.

Vendar pa ne smemo mimo dejstva, da v Kočevju nimamo pravega obrata družbene prehrane, čeprav je potreben. Tako ni poskrbljeno za tiste, ki si sami ne morejo kuhati. Tak obrat bi bil potreben posebno po uvedbi novega delovnega tedna, ko marsikatera družina, kjer sta oba starša zaposlena, ne bo mogla skuhati kosila. Restavracija je namreč gostinski obrat z rednimi dajatvami, zato ne verjamem, da bi lahko zagotovila dobro in hkrati ceneno prehrano.

Stane Trdan, direktor Restavracije: »Najprej menim, da ni prav, da se niso pred tem ukrepom organizirali pogovori z mano ali me vsaj obvestili. Naše podjetje se že tako težko prebija, zdaj pa smo morali vreči stran še 150 malic.

V »Jelki« je hrana enako kvaliteta kot v Restavraciji. Jedilnik je dovolj pester, saj se vsaka malica ponovi šele vsakih 14 dni. Tudi cena ni pretirana, saj na porabljeni material za malice pribijemo le 38 do 40 odstotkov režije, kar pokriva le stro-

ške za kurjavo in vzdrževanje lokala. Ostale stroške (osebne dohodke itd.) pokrivamo iz iztržka za prodane pijače. Vse to lahko knjigovodsko dokazemo.

JOZE PRIMC

Informacije o straniščih

Kočevska turistična informativna pisarna je prisiljena dati potnikom, izletnikom in turistom tudi dokaj nenavadne informacije, na primer: kje je kakšno stranišče? Potniki, posebno še potnice, menčaje okoli avtobusne postaje, dokler jih vedno hufša nujna ne prisili, da premagajo strahljivo in se pozanimajo, kje bi se lahko olajšali.

Turistična uslužbenca jim povesta, da so stranišča v bližnjih gostiščih: Restavracija, hotel »Pugled« in gostilna »Pugleda. Zraven pa pristavita, da je še najbližje javno stranišče, ki pa je žal — zaprto! To stranišče sta že pred meseci uredila skupno SAP in občinska skupščina, vendar še ni dosežen sporazum, kdo ga bo vzdrževal. Potniki pa trpijo!

Borci za severno mejo

V nedeljo, 19. maja ob 8. uri, bo občinska Zveza borcev za severno mejo iz Kočevja priredila v prostorih Društva upokojencev slovesnost, posvečeno 50-letnici bojev na Koroškem. Na slovesnosti bo o pomenu takratnih bojev govoril Peter Čero. Hkrati bodo borci za severno mejo, ki jih je v kočevski občini 36 (najmlajši je star 72, najstarejši pa 84 let), izvolili tudi nov odbor občinske zveze.

Pred podražitvijo kruha?

»Žito« zahteva večjo podražitev kot zasebni pek

»Žito« iz Ljubljane je predložilo občinski skupščini Kočevje vlogo za podražitev kruha. Za podražitev je dalo dve kalkulaciji oziroma inčiči. Po prvi in drugi naj bi se podražil črni kruh na 1,50 din. Razlika je le pri belem kruhu, ki naj bi se po prvi kalkulaciji podražil od 2 din na 2,30 din, po drugi pa na 2,20 din. Razlika v ceni med obema kalkulacijama je navedena in utemeljena tako: da bi po prvi kalkulaciji prelo odplačali nekatere investicije.

Vlogo za podražitev kruha je poslal tudi Martin Pre-

Borci gredo na izlet

Izlet v Loško dolino organizira krajevna organizacija Zveze borcev Kočevje-mesto. Izletniki si bodo ogledali Lož in muzej NOV, Stari trg, spomenik na Ulaki in še nekatere druge zanimivosti. Cerkljsko jezero, ribogojnico na Vrhniki in grad Snežnik. O partizanskih bojih v Loški dolini bosta udeležencem izleta govorila Ivan Zgonec in Matevž Hec. Izlet bo v začetku junija, organizacija Zveze borcev pa sprejema prijave do konca maja.

Priznanje 52 aktivistom RK

10. maja je bila v hotelu »Pugled« delovna in hkrati slavnostna konferenca občinskega odbora Rdečega križa Kočevje. Na njej je o dosežanjem delu govoril predsednik Franc Silc, z delom svetovne organizacije RK in RK Jugoslavije pa je prisotne seznanil sekretar republiškega odbora RKS Maks Klanjšek. Na konferenci so podelili 52 zaslužnim aktivistom Rdečega križa zlate in srebrne značke ter diplome in pohvale. Konferenca je potrdila skupina članov podmladka Rdečega križa iz osnovne šole Kočevje. Več o delu konferenca bomo poročali v naslednji številki našega lista.

KOČEVJSKE NOVICE

Mimo težav hodijo z zaprtimi očmi

Največja naloga sindikalnih podružnic je: ščititi svoje člane!

Kot zaključek razgibane dejavnosti sindikatov v predkongresnem času je bila v Ribnici 10. maja predkongresna konferenca ObčSS Ribnica. Na konferenci so potrdili predloge, ki so bili dani na sestankih skupin, ki so obravnavale predkongresno

gradivo. Po poročilu predsednika ObčSS Franca Zajca, se je razvila živahna razprava o raznih problemih, s katerimi se oziroma bi se morali ukvarjati sindikati. Ugotovljeno je bilo, da bi morale sindikalne podružnice bolj ščititi svoje člane, kadar se

jim godi krivica itd. V marsikaterem podjetju je sindikat le za to, da skrbi za razne proslave in izlete, v proizvodnjo, upravljanje in druge probleme podjetja pa se ne poglavlja. Za pasivizacijo sindikata so v marsikaterem podjetju krivi tudi odgovorniki, ker jim je pogodu, da sindikat ne vlika nosu v področje, ki ga štejejo za svojega.

Za delegata ribniških sindikatov na kongresu ZSJ so izvolili inž. Franceta Goršeta, ki je zaposlen v kmetijski zadrugi Ribnica.

Ribniški upokojeanci bodo obiskali Kumrovec

Upokojeanci iz ribniške občine bodo za 76. rojstni dan maršala Tita obiskali Kumrovec. Med potjo si bodo upokojeanci iz Ribnice, Sodražice in Loškega potoka ogledali tudi gradove v Podčetrtru in Olimju, atomske toplice, Bilejsko in Gadovo peč.

RAZGOVOR Z DIREKTORJEM KOVINSKEGA STANETOM ŠKRABCEM

Podjetje ne stoji tako slabo

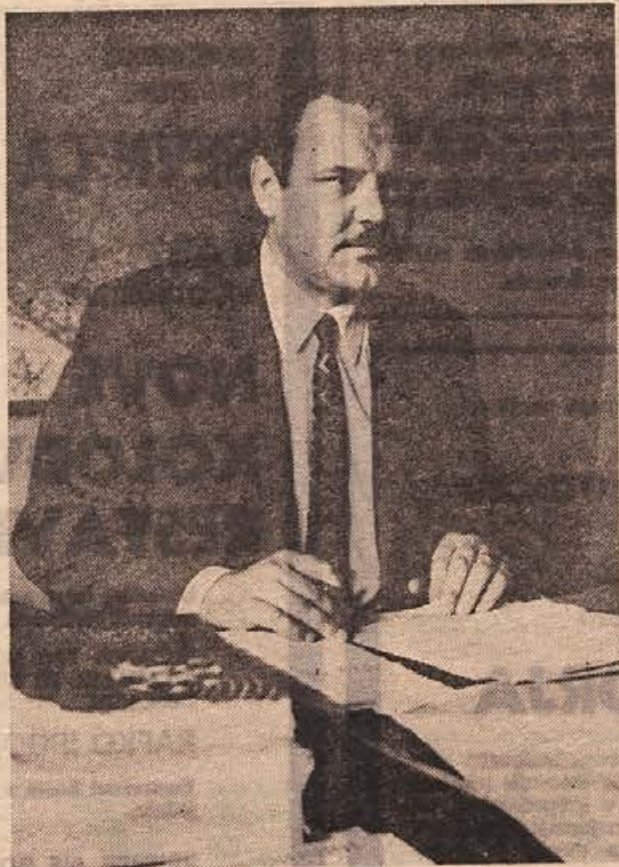
Izdelujejo nov proizvodni program, ki bo dokončan čez mesec dni — Nekatere službe bo treba strokovno okrepiti

V Kovinskem podjetju Ribnica je 6. maja prevzel posle novi direktor Stane Škrabec. Ze naslednji dan smo ga obiskali in ga vprašali, kaj meni o sedanjem položaju Kovinskega podjetja in o možnosti oziroma načrtih za rešitev podjetja iz težav.

»Po moji oceni naše podjetje ne stoji tako slabo, kot se o njem govorilo pred 4 do 5 meseci,« je začel direktor Stane Škrabec in nadaljeval:

»So možnosti, da se gospodarski položaj podjetja okrepi, seveda če si bo ves kolektiv za to prizadeval.

Sprejeti bomo morali tak proizvodni program, ki bo zagotavljal, da bomo imeli v bodoče dovolj dela. Program bodoče proizvodnje že izdelujemo, dokončali pa ga bo-

Stane Škrabec, novi direktor Kovinskega podjetja Ribnica (Foto: Primož)

mo približno v mesecu dni. Menim, da bomo morali predvsem ugotoviti možnosti za proizvodnje novih izdelkov. Sedanja proizvodnja po starem programu namreč na trgu nima bodočnosti. V tem programu pa bomo morali proučiti tudi sodelovanje s sorodnimi podjetji.

Nujno pa je, da strokovno okrepimo tehnično službo in razvojni oziroma konstrukcijski oddelk. Zato bomo morali dobiti še nekaj novih ljudi, med njimi tudi tehničnega

vodjo, ki bo moral biti dober organizator. J. Primož

Nevarnost preži za nepreglednim ovinkom

Naraščajoči promet vedno znova dokazuje, da cesta Ortnek — Velike Poljane ni najbolj varna. Ostri ovinek za ortneško graščino je močno nepregleden in nevaren. Nikjer ni table, ki bi vozniške opozarjale, da tu pada kamenje, tudi tu ni ogledala, ki bi vsaj nekoliko omililo nevarnost. Najbrž bo treba na tem delu ceste hujše nesreče, potem šele bodo postavili opozorilne table.

Člani ZROP bodo dobro pripravljeni

Rezervni oficirji in podoficirji v ribniški občini bodo strokovno izobraževanje, ki so ga imeli čez zimo, zaključili s praktičnimi vajami in s konkretnimi nalogami. Tu bodo pokazali, koliko so se naučili na zimskih predavanjih. Vsekakor je prav, da organizacija ZROP skrbi za strokovno usposabljanje svojega kadra, da bodo v primeru vojne pripravljeni braniti domovino. R.

RIBNIŠKI ZOBOTREBICI

■ NA NOVEM POKOPALIŠČU V HROVACI je krajevna skupnost Ribnica pred kratkim znova začela delo. Predvidevajo, da bodo dela letos končali in da bodo pokopajke pokopali na novem delu pokopališča še letos.

■ GOSTISCE PRI »CENETU« v Ribnici, ki je prešlo v zasebne roke, je začelo te dni poslovati. Lastnik lokala se trudi, da bi gostom ustregel z dobro pijačo in jedajo po zmernih cenah.

■ VINO JE ZACELA PRODAJATI čez cesto v posebnem prostoru Restavracija Ribnica. S tem je ustrezno potrošnikom, ki žele vino piti doma.

■ SPET RASTE IZ ZEMLJE NEKAJ STANOVANJSKIH HIS v

Najvažnejše: gradnja klubskih prostorov

V aprilu so imeli upokojeanci občine Ribnica svoje redne letne občne zборе. Na vseh zborih so se pogovarjali največ o težavah, ki tarejo upokojeance, o nizkih pokojninah in o novem pokojninskem zakonu. Sprejeli so tudi dveletni delovni program in se zavzemali za gradnjo klubskih prostorov, v katerih bi se zbirali. Volili so nove odbore, vendar pa so zaradi delavnosti nekaterih članov v večini primerov potrdili kar stare. Občni zbori so bili dobro obiskani, čeprav se je pokazalo, da se jih ne udeležujejo tisti upokojeanci, ki jo višje pokojnine.

V. P.

Izšla je druga številka »Naše vezi«

V dneh pred prvim majem je izšla letošnja druga številka »Naše vezi«, glasila delovnega kolektiva INLES iz Ribnice. Uvodnik je posvečen prazniku dela, 1. maju. Zanimiv je prispevek o poznavanju in osvajanju tržišča. Objavljeni so rezultati volitev (polovico novoizvoljenih članov) v organe upravljanja. Članek o gibanju osebnih dohodkov je po svoje zelo zanimiv, saj prikazuje rast oziroma nihanje osebnih dohodkov v INLESU. Tudi drugi prispevki so zanimivi. Časopis poživlja več fotografij.

—r

Tudi z reelekcijo je ostalo pri starem

Na nedavni seji izvršnega odbora občinske konference SZDL so uvodoma razpravljali o poteku reelekcije direktorjev delovnih organizacij v občini. Razen v enem so v vseh organizacijah, kjer je bila reelekcija, ponovno imenovali dosedanje direktorje. Dalj časa so se zadržali v razpravi o predlogu uvedbe splošnega zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja. Govorili so tudi o drugih nalogah Socijalistične zveze.

r.

Pota na Travno goro so oživela

Z nastopom pomladi in toplih dni so tudi pota na Travno goro oživela. Turisti radi obiskujejo dom na Travnici, ki je dostopen z dveh strani: z ribniške in sodražke. Cene so dostopne tudi tistim, ki imajo majhen zaslugek, saj stane dnevni penzijen le 23 din. Kdor si hoče privoščiti poseben komfort pa ima na razpolago brunarice. Tu stane penzion 30 ND. Brunarice so dobro opremljene, stanovalcem je na razpolago topla in mrzla voda itd. Pozabiti ne smemo tudi na prelepo okolico, ki kar vabi na sprehode po zelenih gozdovih, saj so v tem času najlepši.

Bo Ribnica brez kruha?

»Žito« iz Ljubljane zahteva, naj bi bil kruh, ki ga vozijo iz Ljubljane, še za 10 par dražji

Zvedeli smo, da »Žito« iz Ljubljane ni zadovoljno z odločitvijo občinske skupščine Ribnica, da ne prizna podražitev kruha za nadaljnjih 10 par pri kilogramu na račun prevoznih stroškov. Meni, da je celo zagrozilo, da ne bo več vozilo kruha v prodajalne v ribniški občini, če občinska skupščina njegovi zahtevi ne ugodí v celoti.

»Žito« pripelje v ribniško občino na dan 500 do 1000 kg kruha, ta prevoz pa jih velja 180 din. V Ribnici in Sodražici imajo tudi zasebne pekarnice, ki pa ne morejo napeči dovolj kruha za vse potrošnike. Prav zato se lahko zgodi, da bi ostal del potrošnikov brez kruha, če bi »Žito« svojo grožnjo uresničilo.

V materialu za občinsko sejo je bilo res predvideno, naj bi bil kruh »Žita« za 10 par pri kilogramu dražji (zaradi prevoznih stroškov) kot kruh domačih zasebnih pekarnic. Vprašanje pa je, koliko je v celoti opravičljiva ta zahteva na razliko v ceni kruha med domačimi peki in »Žitom«. Domači peki namreč res ne vozijo kruha iz Ljubljane, verjetno pa morajo plačati prevoz za moko. Verjetno bi bila tako velika razlika v ce-

ni upravičena predvsem za naselja izven Ribnice — pa naj bi tja vozilo kruh »Žito« ali pa domači peki.

Železniško vagonko naselje

Železniško vagonko naselje v Ortneku je bilo že nekaj let zapuščeno in ni bilo v ohras okolici. Železnica se je odločila odstraniti odslužene vagone. Ko bodo odstranjeni še zadnji ostanki »bosanskega naselja«, bo kotiček pod »virsko ograjco« prav lep.

Krma naprodaj

V zadnjih dneh so krožile po ribniških vaseh okrožnice, s katerimi je kmetijska zadruga Ribnica obveščala kmete, da je na zadržanih travnikih na voljo košnja, seveda proti primerni odškodnini. Zaradi zmanjšanja števila glav živine zadruga ne bo potrebovala toliko krme kot prejšnje leto. Kmetom se tako nudi priložnost, da si na ribniškem in sodražkem območju zagotovijo za živino dovolj krme.

Mladolentniki iz zapor v zapor

Vedno se pri sodniku zagovarja, da je bil zapeljan, zato so ga spet »zapeljali« v zapor

Komaj je starejši mladolentnik L. L. iz Ribnice prišel 4. maja iz zapore, že je še isti večer ob 21.20 vzel v Kočevju izpred bloka na Ljubljanski cesti 31 avto, last Jožeta Francija.

Z njim je nato skupaj z Jožetom Marnom iz Litije prevozil okoli 500 km. Čeprav nobeden ni imel voznškega izpita, avta nista kaj posebno poškodovala. Vozilo so miličniki našli 7. maja v Celju na Mariborski cesti.

Mladolentnega L. L. sta milica in sodišče obravnavala

Šolarji so obiskali spomenik padlih

Učenci osnovne šole iz Sodražice so letos lepo praznovali 27-letnico ustanovitve OF. V spremstvu svojih učiteljev so obiskali spomenik padlih borcev na Travnici. Spomenik so okrasili, zapeli nekaj pesmi in se spominjali vseh borcev, padlih širom po naši domovini. Popoldne so šolarji obiskali še dom na Travnici in si ogledali letovišne hišice — brunarice.

Vesna Lavrič, 3. razred ošn. šole Sodražica

Na lepo Grmado tudi slaba cesta

Prvi turisti, ki so izkoristili lepe in tople pomladne dni za izlete v naravo, so letos zgodaj obiskali tudi Grmado. V prvomajskih praznikih je bil avtokamp pod Grmado poln motornih vozil vseh znamk in z najrazličnejšimi registrskimi tablicami.

V maju je Grmado obiskalo mnogo turistov. Največ jih prihaja iz Ribniške, Ortnške in Dobropoljske doline, nekaj pa je bilo tudi od drugod. Skoda je, ker je cesta na Grmado slaba in odvrča vse tiste, ki prihajajo z vozili od drugod. Prav zaradi slabe ceste bo obisk Grmade slabši, kot bi bil lahko.

V. P.

j

Trgovsko podjetje

JELKA, RIBNICA, vas vabi v bife v Ribnici, kjer boste solidno in poceni postreženi z alkoholnimi in brezalkoholnimi pijačami, jedili in eks-pres kavo.

REŠETO

NAJVEČJA TRGOVSKA PODRUŽNICA V RIBNICI

Jutri sprejem štafete

Jutri, v petek, popoldne ob 17. uri, bodo na prostoru za jurjevanje v Črnomlju odpremili na pot republiško štafeto z voščili maršalu Titu za rojstni dan, obenem pa bodo sprejeli 25 lokalnih štafet iz podjetij, zavodov in organizacij. Na sprejemu bo izvedla osnovnošolska mladina v sodelovanju z dijaki gimnazije program. K sprejemu štafete so vabljeni vsi občani!

Semič: sejmišče bo asfaltirano

Na občnem zboru TVD Partizan je bilo sklenjeno, da bodo asfaltirali športno igrišče za šolo ter ga usposobili za igranje rokometu, košarke, odbojke in malega nogometa. V Semiču tak športni objekt vse bolj pogrešamo, zato smo se zanj skupno zavzeli. Zbrati je treba okoli 25.000 din. Prostovoljne prispevke so pobirali šolarji, našo akcijo pa so podprli tovarna Iskra, krajevna skupnost, Obrtni servis, podjetje PIONIR itd. Avtoprevoznik Anton Malnarčič je opravil tri vožnje zastoni, občani pa bodo pomagali tudi s prostovoljnimi delom. Graditi smo že začeli. Imamo okoli 100 kubičnih metrov kamna za podlago, asfalterska dela pa bo opravil obrat Cestnega podjetja v Črnomlju. Računamo, da bo igrišče že konec maja gotovo.

TVD Partizan se najlepše zahvaljuje za razumevanje vsem, ki v akciji sodelujejo.

Cisterna čaka ob cesti

V Starem trgu je kmetijska zadruga že leta 1965 uvedla zasilno prodajo goriv. Ker pa število motornih vozil narašča, vse več je tudi kosilnic, motornih žag in drugih kmetijskih strojev, prodaja goriv iz sodov ne ustreza več. Vaščani, krajevna skupnost in zadruga bi radi prodajo goriv bolje organizirali, vendar za to nimajo denarja. Podjetje PETROL je že lani poklonilo 5.000-litrsko cisterno, pripravljeno je dati še črpalko, vendar bi morali imeti vsaj še 2,5 milijona Sdin za postavitev trena. Ker tega denarja ne morejo zbrati, cisterna še kar čaka ob cesti na boljše čase.

BEGRAD bi lahko pospravil...

Odkar so lani preurejali trgovino na dragatuškem trgu, leži naokrog razna kramna, ki jo je tam pustilo črnomaljsko gradbeno podjetje. Na kup zdrobljene opeke so začeli iz trgovine nanašati še prazne škatle, tako da je navlake zmeraj več. Krajevna skupnost je že večkrat prosila podjetje BEOGRAD, naj za seboj pospravi, a ni nič zaleгло. Pred nedavnim krajevnim praznikom, ko je bila na trgu veselica, pa je bilo organizatorje le sram ropotije, in ker je nihče ni hotel pospraviti so tja nagnali šolarje, TI so papir in odpadke zažgali, kar je trdnjše materiala, pa še čaka na odvoz.

NOVICE
črnomaljske komune

Končno so prebivalci črnomaljske občine dočakali modernizacijo ceste med Črnomljem in Vinico. Cestno podjetje iz Novega mesta je začelo delati na več krajih, takole pa je bilo pred dnevi v Kanižarici (Foto: R. Bačer)

Navadiš se na spalnico poleg zbornice

Najmlajšim, ki so prvič zdoma, je najtežje – V domu so se učilnice ugnezdile kar med spalnice

Dijaški dom v Črnomlju je letos sprejeli le 46 gojencev, ki obiskujejo osnovno šolo, vajensko šolo in gimnazijo. Pred leti je bil dom, ki ima prostora za 130 gojencev, vedno prenatrpan, saj so morali iti vsi tisti, ki so hoteli dokončati šolanje, v Črnomelj. Zdaj je v črnomaljski občini 6 popolnih osemletk, in čeprav prihajajo v gimnazijo iz vse Bele krajine, je že več let zapovrstjo čutili, da vpis v prve razrede vidno upada.

Stavba dijaškega doma ni bila izkoriščena. Ko so preuredili nekatere spalnice v učilnice in kabinete, se je črnomaljska gimnazija preselila v to stavbo.

Dijaški hišni red se je moral prilagoditi novemu stanovanju. Gojenci v popoldanskih urah ne smejo v spalnice, ostajati morajo v učilnicah in jedilnici in se lahko mudijo v spalnici le po 8. uri zvečer, ko je že čas za počitek. Tudi preveč hrupni ne smejo biti.

Občinski svet za kulturo in prosveto ter družbeno-politične organizacije so predlagale, naj bi se gimnazija in dijaški dom združila, toda obe delovni skupnosti sta bili proti, češ da se z združitvijo ne bi rešilo finančno niti učno-vzgojno vprašanje.

V domu je tako ostalo vse po starem: dijaški hišni red

Še ni potrebe po novem delavniku

V črnomaljskem vrtcu, ki ga obiskuje 56 otrok, še vedno delajo po starem in še ne razmišljajo o novem delavniku. Doslej se v vrtcu še ni pokazala večja potreba po spremembi delovnega časa.

Črnomaljski vrtec je ena redkih otroških ustanov, ki ima poleg prikladne lege in lepo urejenih prostorov skoraj najnižjo vzdrževalnino. Matere plačujejo za svoje malčke, ki obiskujejo vrtec, 90 din na mesec. Kljub temu da v vrtcu delata le dve vzgojiteljici in imajo kar mešane skupine, potrebe po varstvu otrok v Črnomlju niso posebno pereče. V vrtcu namreč sprejemajo vse otroke, ki jih starši želijo poslati v varstvo.

in vzdrževalnina, ki znaša 200 din mesečno.

17-letni gimnazijec, ki je v domu že več let, mi je povedal, da se v sedmih letih najbrž hrana v domu ni spremenila. V domu je zanje dobro poskrbljeno, mi je zatrdil, in tudi spalnice poleg zbornice se po njegovem kmalu privadiš.

Tudi mlad vajenec iz Čr-

mošnjic se v domu dobro počuti. Povedal mi je, da hišni red ni presterog in da ga najbrž najhuje občutijo osnovnošolci, ki se včasih že sredi dopoldneva razživijo.

12-letna učenca osnovne šole v Črnomlju sta mi povedala, da sta prvič zdoma in da jima je včasih dolgčas. Po šolskem pouku se vrtneta v dom in se morata podrediti

ČLOVEŠKO TELO JE STROJ, KI GA NE GRE PREOBREMENJEVATI

Več skrbi za oddih delovnega človeka!

V Črnomlju so na širšem sestanku razpravljali o oddihu delovnih ljudi – Kolektivi naj priporočila upoštevajo!

V okviru predkongresne dejavnosti je v Črnomlju organizirala posvet komisija za oddih in rekreacijo pri občinskem sindikalnem svetu. Na sestanku so povabili tudi vse družbene organizacije, ki jim je ta dejavnost blizu, žal pa se mnogi vabljeni posveta niso udeležili.

Ugotovili so, da spremembe v gospodarskem sistemu zahtevajo od delovnega človeka mnogo večjo delovno sposobnost kot nekdanj, zato je treba delovnim ljudem omogočiti primerne delovne pogoje, pa tudi oddih, da bodo povečane napore lahko premagovali.

Sprejeli so priporočila delovnim organizacijam in sindikalnim podružnicam, naj v skladih skupne porabe zagotovijo nekaj namenskih in stalnih virov sredstev za oddih in rekreacijo. Ta sredstva naj bi v kolektivih razdeljevali po merilih, ki naj upoštevajo posameznikove potrebe, njegovo socialno stanje itd.

Nadalje priporočajo, naj bi kolektivi organizirali več enodnevni ali celo večdnevni skupinski izleti, da bi nudili svojim delavcem vsaj občasno razvedrilo. Razen tega bi lahko delovne organizacije v sodelovanju s športnimi

društvi organizirale vadbo v posameznih športnih panogah.

Ugotovili so tudi, da ima mladina precej možnosti za letovanje, če bi se bolj vključevala v dejavnost počitniške zveze.

Na posvetu so menili, da bi priporočila lahko v celoti uresničili, seveda pa bi morali v vsakem kolektivu zadolžiti posameznika ali skupino ljudi, ki bi načrtno in bolj kot doslej skrbela za oddih in rekreacijo zaposlenih.

Rdeči križ - še več kot prijatelj v nesreči

V počastitev mednarodnega dneva RK informativna konferenca s petletno bilanco dela

Zelo lepa udeležba na širši informativni konferenci, ki jo je v sredo, 8. maja, sklical občinski odbor RK v Črnomlju, je pokazala, da dejavnost RK ni stvar ozkega kroga ljudi.

V organizacijo je v črnomaljski občini včlanjenih več kot 6000 odraslih, podmladkarjev in mladine. V zadnjih letih se je število članstva občutno povečalo, obenem pa je bila pohvale vredna tudi vsa druga dejavnost organizacije.

Rdeči križ je organiziral 83 zdravstvenih predavanj za odrasle in 58 za mladino, razen tega je 475 članov obiskovalo zdravstvene tečaje. Sodelovali pa so tudi pri organizaciji letovanj za otroke, nudili so pomoč šolskim kuhinjam, v nekaj večjih zbiralnih akcijah pa so zbrali za Skopje, za poplavljenec ter za stradalce v Indiji okoli 14 milijonov S din.

Najbolj pomembno pa je bilo krvodajalstvo, o čemer je bilo na konferenci tudi največ govora. Vse od leta 1953 dalje sodelujejo občani črnomaljskega področja v kr-

vodajalskih akcijah. Odtlej je darovalo kri že 3197 ljudi, med temi pa je precej stalnih krvodajalcev.

Čeprav se organizacija zmeraj bori s finančnimi težavami in ne more pomagati vsem, ki bi to želeli, pa je nudila pomoč 67 socialno šibkim občanom. V sklop dejavnosti RK pa sodijo tudi akcije podmladkarjev, ki so bile ponekod prav uspešne. Razen tega, da so sodelovali pri urejanju okolice šol in skrbeli za čistočo, so nabirali še zdravilna zelišča, obiskovali so stare in bolne ljudi ter jim pomagali.

Prav v letošnjem tednu RK pa so se v Črnomlju lotili še dveh novih akcij: zbirajo podporne člane organizacije in pa stara oblačila, ki jih bodo razdelili siromašnim.

Za delo na polju, v tovarni ali pisarni se najboljše in najceneje oblečete pri

„Čeletekstil“ ČRNOMELJ

V ponedeljek začetek kulturne revije

Občinsko tekmovanje za razpisani županičev natečaj bo prihodnji teden zaključeno v Črnomlju na celotredenski kulturni reviji

Zaključna manifestacija, nad katero je prevzel pokroviteljstvo občinski sindikalni svet v Črnomlju, se bo začela v ponedeljek, 20. maja ob 20. uri v Prosvetnem domu. Po otvoritvi svečanosti bodo Semičani zaigrali Jurčičevega »Desetega brata«.

V torek, 21. maja, bodo ob 16. uri nastopili Dragatuščani s prireditvijo Bela krajina v pesmi, plesu in običajih. Ob 20. uri pa bodo Preločani predstavili »Moje dete«.

V sredo, 22. maja, bodo učenci osnovne šole Semič uprizorili »Pogumnega Tončka«. Ob 20. uri pa bodo di-

jaki gimnazije izvedli svojo prireditev »Mladost, podaj mi krila«.

V četrtek, 23. maja, bo ob 20. uri igralska skupina iz Vranoviča nastopila z igro »Otrok iz zadrega«.

V petek, 24. maja, bodo ob 16. uri igralci iz semiške Iskre pokazali Lipahov »Glavni dobitki«. Ob 20. uri pa bo »Pevsko-glasbeni večer«.

V soboto, 25. maja, bo ob 20. uri zaključna prireditev, na kateri bodo člani prosvetnega društva »Miran Jarca« iz Črnomlja uprizorili Gogoljevega »Revizorja«.

Zmagovalcem tega kulturnega tekmovanja bodo podelili priznanja, nagrade in diplome šole čez kakih 14 dni na občnem zboru občinske zveze kulturno-prosvetnih organizacij.

Za vse navedene prireditve so naprodaj abonmajske vstopnice po 20, 15 in 12 din. V knjižarni pa prav tako prodajajo tudi vstopnice za posamezne nastope.

»Z vodo bolj varčujemo kot z vinom«

V Beli krajini je bila zemlja nazadnje tako suha pred 16 leti, a niti takrat toliko vasi ni ostalo povsem brez vode. Tudi na Tanči gori ima večina gospodinjev prazne vodnjake. Eden izmed vaščanov, Anton Flek, je pretekli teden povedal:

— Pri vseh hišah z vodo bolj varčujemo kot z vinom. Vaščani plačujejo, da jim s traktorji dovažajo vodo bodisi iz črpalnice na Griču ali iz studenca v Neraju. Če bi v vasi izbruhnil požar, ne bi imeli s čim gasiti. Zelo smo prizadeti tako ljudje kot živali in posevki. Venomer se oziramo v nebo, a se dež noče narediti...

V nedeljo ponoči so Belokrajinci le dočakali nekaj dežja. Ni ga bilo sicer dovolj, vendar pa je bila ljudem ob toliki suši vsaka kaplja dobrodošla.

Mala šola tudi v Dragatušu

Letos aprila je osnovna šola v Dragatušu začela s poukom v mali šoli, kjer pripravljajo na vstop vse otroke, ki bodo jeseni postali prvošolčki. Malo šolo obiskuje 30 otrok, od teh je 28 takih, ki bodo v jeseni šli v šolo, dva pa hodita kar tako, iz samega veselja. Starši so bili za pouk zelo zainteresirani. Ko so jih poklicali v šolo na roditeljski sestanek, kjer so se o vsem dogovorili, so takoj pristali na plačilo 20 din šolnine. Malo šolo vodi učiteljica Pavlina Movrin. Pravi, da jo otroci z veseljem obiskujejo, pač pa da ji ne pravijo mala šola, temveč »predvojska«.

Sproščen pogovor med kmeti, predstavniki občine, zadruga in organizacij je pokazal, da urejanje lastninskih odnosov na Vinomeru in v Vidošičih ni neresljiv problem.

TOKRAT S KMETOVALCI ZA OKROGLO MIZO

Predvsem jih moti kratek odplačilni rok

Izjave šestih kmetovalcev, ki jih je obnova vinogradov na Vinomeru in v Vidošičih najbolj prizadela — Obnovo so pripravljene plačati, samo ne v tako kratkem času, kot ga zahteva zadruga — Zadržni svet bo na predlog predsednika občine o tem ponovno razpravljal

Poročali smo že, da je med kmetovalci metliškega področja vse več glasnih zahtev po vrnitvi vinogradov, ki jih je zadruga pred 4 leti zrigolala in obnovila, letos pa bodo prvič rodili. Ker je imela zadruga z obnovo vsakega hektara dokazanih 3.114.000 Sdin stroškov, je pripravljena vrniti zemljo, toda pod določeni pogoji.

Obnovljeni kompleks hoče zadruga na vsak način obdržati skupaj in ga obdelovati na sodoben način, v zameno pa nudi obrobne obnovljene parcele ali pa zemljo drugje, stroške obnove pa mora vsak plačati. Ko so začeli s kmeti sklepali dogovor, po katerem bi morali polovico stroškov obnove plačati takoj ob podpisu pogodbe, ostalo pa v treh mesecih, je med vinogradniki završalo. Zneski so precejšnji, toliko denarja pa zmore le redkokateri naenkrat potegniti iz žepa.

Glede na vse to smo preteklo sredo povabili na razgovor šest kmetovalcev, ki jih je obnova na Vinomeru in v Vidošičih najbolj prizadela. Razgovora so se udeležili tudi predstavniki kmetijske zadruge Metlika inž. Janez Gačnik in inž. Julij Nemančič, bivši direktor zadruge Franc Jakljevič, predsednik občinske skupščine Peter Vujčić, sekretar občinskega komiteja ZKS Franc Vrvišar in predsednik občinske konference SZDL Frank Molek.

Nekaj je kriva tudi trma

Najbolj »našpičena« proti zadrugi je bil Jože Matkovič iz Dobravice:

— Na Vinomeru sem imel 32 arov vinograda, kar mi je dajalo pretežen del zaslužka za preživljanje družine. Ze nekaj let nisem pridelal vina. Sem ob denar, zdaj pa hočejo, da bi v treh mesecih za obnovo plačal 960 tisočakov. Nisem jih od kod vzeti! Če ne bo zadeva do trgatve urejena, grem na svoje trgati! Zafrkavanja mi je dosti!

Inž. Gačnik pa je pojasnil še drugo stran zadeve: — Tovarišu Matkoviču smo ponujali v zameno že tri parcele. Ena je bila le 300 m stran od njegove zidanice, a nobene noče. Hoče vinograd tik zidanice, sredi obnovljenega kompleksa, tega pa mu ne moremo dati.

»Pogoji so prehudi«

Stanko Vraničar je kmet iz Čuril in je na Vinomeru izgubil največ hektar in 3 are vinograda:

— Od tega, kar sem imel

na Vinomeru, je bilo 80 arov zelo dobrega vinograda. Pridelal sem okoli 100 hl vina ali 2 litra na trto. To je predstavljalo moj glavni dohodek, ker imam doma le malo zemlje. Rad bi dobil vinograd nazaj, pripravljen sem plačati stroške za obnovo, samo v tako kratkem času denarja ne bom mogel spraviti skupaj.

»Z dveletnim odplačilnim rokom bi se strinjali«

Medtem ko so drugi pogrevali, kaj je kdo rekel pred 4 leti, ko so začeli obnavljati, in kaj je bilo takrat narobe, pa je Ivan Zupanič, trden kmet iz Primostka, ki je izgubil 36,5 arov vinograda, rekel:

— Pustimo, kar je bilo! Vsi vidimo, da je bila obnova koristna, zdaj pa se pomenimo tako, da bo prav za nas kmete in za zadrugo. Izgubil sem prvotno zemljo, plačam obnovo, toda najprej v dveh letih. Če bi rok za odplačilo od treh mesecev podaljšali na dve leti, bi se najbrž vsi strinjali.

»Ko se bodo navešli, bodo vrnili«

Stanko Bajuk iz Primostka je prav tako precej prizadet, vendar do zdaj lastninskih odnosov za zadrugo ni hotel urejevati, češ naj zadeva počka. Tokrat je izjavil, da bi seveda najraje imel svoje nazaj, sicer pa, je dejal: »Zadruga naj obdeluje moj vinograd še naprej. Ko se bodo navešli, bodo vrnili. Če bi se pa dogovorili za plačilo, v tako kratkem roku, kot je določeno, ne bi zmogel.

Nemančič in Vukšiničeva soglašata

Anton Nemančič iz Božakovega ter Vukšiničeva iz Zelenice sta bila prav tako mnenja, da je treba lastninske odnose čimprej urediti in da bi ljudje pristali na plačilo obnove, če bil bi rok daljši.

»Imamo slabe izkušnje«

Direktor zadruge je nato pojasnil, zakaj je zadržni svet določil trimesečni odplačilni rok: — Imamo slabe izkušnje. Pred leti je zadruga rigolala zemljo za vinograde na Malem vrhu in ustregla kmetom, da lahko obnovo odplačujejo na več let, zdaj pa imamo težave. Redki kmetje so, ki redno plačujejo nekaj tisočakov dolga, večino pa moramo večkrat terjati ali celo tožiti. Z denarjem, ki smo ga računali takoli dobiti od kmetov za obnovo, smo hoteli rigolati nove površine. Če bi odplačilni rok podaljšali, bi načrt propadel.

Glede očitkov, da nismo plačevali odškodnine za zemljo, pa tole: Ni res, da odškodnine nismo dajali! Kdor ji prišel v zadrugo, smo mu ponudili bodisi travnik za košnjo ali obdelovalno zemljo ali drug vinograd, a nekateri niso hoteli nič vzeti. Zakaj? Samo zato, da lahko rečejo: Nič nisem dobil.

»Ne vidim nepremostljivih težav«

V dveipolurnem razgovoru so sodelovali prav vsi prisotni. Povedanega je bilo marsikaj, toda vsega ni mogoče zapisati. Predlog predsednika občine Petra Vujčića pa se je zdel vsem sprejemljiv. Dejal je:

— Pri urejanju lastništva so velike težave, mislim pa, da niso nepremostljive. Predlagam, naj zadržni svet ponovno prouči pogoje odplačila za obnovo in skuša ustreči najbolj prizadetim čistim kmetom, da bi jim odplačilni rok podaljšali. Hkrati pa naj zadruga še naprej z vsakim prizadetim posebej ureja lastništvo. Od načela, naj obnovljeni kompleks ostane skupaj, pa ne smemo in ne moremo odstopiti. Obnova vinogradov je veljala 131 milijonov. Če bi zemljo razparcelirali, ka-

V Metliki so začeli graditi gasilski dom

V nedeljo, 12. maja, je pet najstarejših metliških gasilcev — častnih članov svečano zasadilo prve lopate za nov gasilski dom v Metliki.

Morda novo črpališče za vodovod

Če bo na voljo denar, bodo letos zgradili pri starem črpališču metliškega vodovoda še novo črpališče. V ta namen bo treba zgraditi tudi zbiralnik. V Metliki se porabi vedno več vode. Cevo vodi do dosedanjega črpališča z zbiralniki so premajhni, prav tako zbiralniki in vodovod ob povečani potrošnji le stežka zmagujejo potrebe. Z novim črpališčem in rezervoarji bi se razen drugega zmanjšali tudi stroški.

Ze ob devetih dopoldne je ta dan mesto razgibal dolg spreved gasilcev iz vseh gasilskih društev metliške občine, ki so z godbo na čelu in štirimi novimi brigadami odkorakali na gradbišče ob avtoservisni delavnici, kjer bo do prihodnjega maja zrasel nov dom metliških gasilcev.

Slovesnost je začel predsednik domačega društva Janko Bračič, nakar je spregovoril pokrovitelj slavlja predsednik občinske skupščine Peter Vujčić, ki je bil obenem tudi kum nove brigadne, ki jo je ta dan prejelo domače društvo. Predsednik upravnega odbora sklada za gradnjo gasilskega doma Franc Vrvišar je poudaril predvsem, da bo novi dom zgrajen z dveletnim občinskim samoprispevkom vseh posestnikov in zaposlenih na območju mesta. Govorili so še Ivan Drobnič, Ignac Štupar in predsednik občinske gasilske zveze Anton Vraničar, ki je povedal, da je republiška gasilska zveza sklenila sprejeti pokroviteljstvo nad velikim slavljem vseh slovenskih gasilcev, ki bo drugo leto v Metliki ob dograditvi doma in praznovanju 100-letnice metliškega društva, ki je hkrati najstarejše gasilsko društvo v Sloveniji.

Novi dom bo gradilo belokranjsko gradbeno podjetje BEGRAD iz Črnomlja.

V Metliki razstava

Grafični listi starih mojstrov

15. maja zvečer je bila v Belokranjskem muzeju odprta zanimiva razstava Grafični listi starih mojstrov, ki jo je domači muzej pridobil s posredovanjem Pokrajinskega muzeja v Celju. Spremo besedo na razstavi je imela kustodinja tega muzeja tov. Milena Moškono-nova, ki je napravila tudi izbor teh kvalitetnih listov, ki v originalnih odtisih in nekaterih starih kopijah prikazujejo razvoj grafične umetnosti v času od 15. do 18. stoletja. Med avtorji so zastopani najvidnejši svetovni predstavniki lesoreza, bakroreza in jedkanice: Nemec Albrecht Dürer, Holandca Lucas van Leyden in Rembrandt, Francec Peter Pavel Rubens, Francec Jacques Callot, Italijana Stefano della Bella in Tiepolo ter mnogi drugi.

Kvalitetno razstavo, ki je doslej tudi drugod doživela obudovanje in priznanja, naj si ne zamudi ogledati prav noben prijatelj umetnosti.

SPREHOD PO METLIKI

■ ZELENIČE PRED NOVIMI BLOKI so delavci Komunalnega podjetja v glavnem uredili in posadili razno okrasno grmičje in dreve. Zemlja pa je precej ilovnata in zato čakajo, da bodo z gradbišča, na katerem so te dni začeli kopati temelje za nov gasilski dom, pripeljali dovolj zemlje, ki jo bodo potem razsuli po bodočih zelenicah. Posadili bodo tudi travo, vendar šele zdaj ko je padel dež, na katerega je razpokana zemlja čakala skoraj dva meseca.

■ ZADNJI SEJEM V METLIKI je bil spet dobro založen in obiskan. Cene moki, žitu in semenju so bile iste kot na prejšnjem sejmu, le jajca so se nekoliko pocenila: prodajali so jih po 35 par. Veliko je bilo na trgu paradiznikovih sadik. Sprva so prodajalke zahtevale za vsak kos 25 par, na koncu sejma pa so prodajale sadiko tudi po 10 par.

■ SKORAJ 300 UČENCEV HRVASKIH šol iz bližnje okolice Metlike je ta teden obiskalo Metliko in si med drugim ogledalo kino predstavo in Belokranjski muzej. Mnogi učenci so bili na tem izletu prvič v kinu.

■ GASILSKA PIONIRSKA CETA v Metliki šteje letos blizu 40 pionirjev in pionirk, ki jih vodi tov. Miloš Tancik. Na rednih sestankih se spoznavajo z osnovami gasilskega dela, z gasilskim orod-

jem, s pravili požarne varnosti in drugim. Sami vneto vadijo z orodjem, plezajo, se spuščajo po vrvi itd. V kratkem bodo dobili tudi pionirske uniforme. Tov. Tancik upa, da bodo do praznovanja 100-letnice gasilskega društva v Metliki, ki bo drugo jesen, metliški gasilci pionirji že dobro izurjeni in bodo na telovadnem nastopu marsikaj pokazali.

■ NA METLIŠKI OSNOVNI šoli je bila minulo nedeljo orientacijska konferenca, naslednji dan pa roditeljski sestanek, na katerem so bili starši seznanjeni s šolskim uspehom pa tudi neuspehom svojih otrok. Starši tistih, ki letos dokončujejo osemletko, so se zanimali zlasti za pogoje vpisa v srednje šole, za polkice, stipendije itd.

■ CRNOMLJSKI BEAT AN. SAMBEL Pusskye je v nedeljo zvečer nastopil tudi v Metliki v dvorani Partizana. Nastopajoči so za dobro izveden program zlasti pri mladih poslušalcih pošli lepo priznanje.

V soboto velika proslava

V soboto, 18. maja, bo ob 20. uri v domu TVD Partizan v Metliki osrednja proslava v počastitev mednarodnega dneva Rdečega križa. Na proslavi bodo podelili tudi odlikovanja najbolj zaslužnim aktivistom RK. Ob tej priložnosti bodo učenke poklicne šole BETI uprizorile dobro naštudirano igro »Raztrgancja«. Vabljeni vsi občani!

70 milijonov čaka

Metliški most čez Kolpo bi morali že zdavnaj začeti popravljati, vendar z deli še niso začeli. Cestni sklad SRS je za popravilo tega mostu zagotovil že 70 milijonov dinarjev, medtem pa sosednja republika Hrvaška še ni rešila vprašanja sofinanciranja. Dokler svojega prispevka ne bodo zagotovili na Hrvaškem, bo tudi naših 70 milijonov čakalo. Čakajo pa tudi občani, posebno tisti, ki jih je zapora mostu za ves težji promet močno prizadela.

V nedeljo vabijo v Drašče

Krajevna skupnost v Drašičih namerava s pomočjo vaščanov in organizacij prirediti v nedeljo, 19. maja popoldne, veliko vrtno veselico, na katero vabijo vse prijatelje pristne belokranjske kapljice in dobre pečenke. Prireditelji obetajo veselo zabavo, na kateri tudi glasbe ne bo manjkalo. Če bo lepo vreme, bo veselica na prostem, sicer pa v novem gasilskem domu. Dobiček prireditve je namenjen ekskurziji domačih vinogradnikov, ki si nameravajo ogledati sodobno vinogradništvo na Stajerskem in v Avstriji.

Za 3-krat več zelenic v Metliki

Komunalno podjetje je uredilo letos zelenice pred novimi stanovanjskimi bloki na Cesti bratstva in enotnosti ter pred vinskoto kletjo. Metlika je dobila okoli 6 arov novih zelenic razen tega pa so zasajene s cvetjem mnoge okrasne gredice pred javnimi stavbami, kjer je opaziti tudi cvetje, zasajeno v na različne načine oblikovanih cementnih posodah. Ves v cvetju in lepo urejen je tudi nasad pred Zdravstvenim domom. Metlika je polna zelenja in cvetja, kar daje lepo spricevalo prizadevnosti komunalnega podjetja.

Drobne s Suhorja

■ PRETEKLI TEDEN se je na Suhorju prvič sestal novoizvoljeni odbor krajevne organizacije Rdečega križa. Za predsednico so izvolili Marijo Radkovič z Dol. Suhorja, obenem pa si zastavili obširen delovni načrt. Novi odbor je že začel s pripravami na krvodajalsko akcijo, ki bo 29. in 30. maja.

■ PODMLADKARJI RK na osnovni šoli Suhor pridno nabirajo zdravilna zelišča in tekmujejo med seboj kdo bo nabral več. Rezultati bodo objavljeni 25. maja, ko bodo na šoli spet priredili dan cvetja.

■ V NEDELJO, 12. MAJA je bil dobro obiskan roditeljski sestanek, na katerem je staršem govoril o vzgoji otroka v družini pedagog iz Ljubljane prof. Milojko Vidmar. S predavanjem so bili starši zelo zadovoljni.

metliški tednik

Ko se je Alenka po letošnjem taborjenju zelo pritoževala čez vodjo, ki se je sila razburjal, ker so nekateri fantje in dekleta »na svojo roko« odšli na dvodnevni izlet, sta roditelja porabila to priložnost za pogovor, ki naj bi ju opozoril na resnost takšne sproščenosti.

— Ne razumem te prav, zakaj se ti zdi zaskrbljenost vodje taborjenja tako nespametna, — je dejala mati.

— Oh, saj veš, šli so gotovo sami zaljubljeni, — se je ponorčeval Matjaž.

— No, ali je potem zaskrbljenost umestna ali ne? — je

zanimalo mater, kako bosta sodila otroka.

Matjaž se je na vprašanje samo namrgodil in zraven skomignil z rameni ter segel po časniku. Vendar se je materi zdelo, da je brezbriznost bolj hlinil, pri tem pa pogovor vneto vlekel na ušesa. Alenka je stvar vzela na moč resno. Trdila je, da nič posebnega, če so mladi ljudje tudi zaljubljeni.

— To se razume, Alenka, — je pritrjevala mati. — Na sploh ni nič čudnega, če je človek zaljubljen. In seveda prav tako ne, če se dekleta in fantje pri sedemnajstih ali osemnajstih letih radi yidijo. Tako je od nekdaj bilo, je in tudi bo. Taka je pot narave. Če samo pomislim, kako si se ti še pred enim letom ali dvema rada zmrdovala nad fanti, lahko kar sama na sebi ugotoviš, kako se človekovi pogledi na vrednost odnosov med spoloma v mladosti temeljito spremenijo.

— No, in če je vse tako naravno in prav, čemu potem tako razburjanje? — je deklet spet napeljala pogovor na prejšnje vprašanje.

če je življenje pretrdo. In zakonsko in družinsko življenje ter skrb za otroke je pretežno breme za premlade ljudi, ki se sami sebe ne morejo preživljati, nimajo še urejene svojega kotička in tisoč stvari, ki so za srečno sožitje med dvema človekoma tudi važne in potrebne.

»To vse sodi k poštenosti med mladimi ljudmi!«

— Oh, mama, ti pa tudi vidiš v vsakem nedolžnem izletu že ne vem kaj, — se je branila Alenka. — Saj so šli vendar samo na izlet, saj ni treba zmeraj misliti na to, da so ne vem kaj imeli med seboj. Odrasli gledate na to zmeraj skozi svoja očala...

France Slana: ALENKA

— Da, to je tisto. Zakaj se je potem vodja taborjenja razburjal, ali je bilo to potrebno ali ne? Denimo, da je bilo razburjanje morda res odveč, zaskrbljenost pa po moji sodbi nikakor ne. Vodja je zrel človek, ki pa je bil nekoč tudi sam mlad. Zato dobro pozna stvari, ki jih mladi ljudje po navadi ne poznate. Predvsem ne veste, da je ljubezen sicer res čudovita stvar, ki pa se kaj hitro sprevrže tudi v bolečino in celo v nesrečo, če ne ravnamo premišljeno. Ve tudi, da se predvsem mlad človek zelo hitro razvname in da je zlasti pri mladim človeku meja med spolnim vzburjenjem ter privolitvijo v osebne odnose med spoloma veliko ožja kot pa kasneje, v zrelejših letih. Zato mladi ljudje hitreje privolijo v nepremišljene spolne odnose kakor odrasli. V teh odnosih pa moramo vendar biti tudi premišljeni, če hočemo sebi dobro. Kar pogled malo okoli sebe, pa boš videla, da je res tako. Nezakonske matere so po navadi mlada in neizkušena dekleta. Zakaj? Ker so morda pokvarjena ali kaj? Niti najmanj. Ker so mlada, polna življenja, pa toliko manj polna življenjske modrosti, izkušnosti, previdnosti in razsodnosti. Torej vidiš, da življenje samo potrjuje to trditve. Kar spomni se na sosedovo Jasno. Se ni dokončala šolanja, in že je zanosila. In ti sama veš, da s svojim sedanjim življenjem ni najbolj zadovoljna. Vsaj začasno je morala pustiti šolanje in veliko vprašanje je, če bo kdaj dosegla poklic, ki si ga je želela. Z Matijo sta se sicer poročila, toda ona živi pri svojih starših, on pa pri svojih. Po pravici povedano: preden sta se odločila za odnose, nista o posledicah nič ali pa sta vsaj premalo premišljala. In tako sta si premlada naložila bremena, ki so pretežka zanju. Veliko vprašanje je, če jih bosta mogla nositi in pri tem ohraniti ljubezen in medsebojno naklonjenost. Ljubezen sicer res »gore« prestavlja, toda izkušnje kažejo, da se dostikrat tudi ohladi,

— To ti prav rada verjamem. Mladi ljudje po navadi mislijo tako. Toda ne pozabi tistega, na kar sem te že opozorila, da se namreč mlad človek kaj hitro spolno razvname. Zato je zanj že sama ugodna priložnost nevarnost. Saj poznaš pregovor, da priložnost napravi tatu. To seveda ne drži dobesedno, ker ne krade vsak, ki bi imel priložnost kaj ukrasti. Toda v pregovoru je vendar del resnice. To namreč, da se človek ob priložnostih teže vzdrži, kot če takih priložnosti ni. Zato je pametno, da se jim ne izpostavlja. In takile »izleti na svojo roko« pomenijo nepotrebno izpostavljanje. Mladi ljudje ne veste, da v vaših letih ni treba ne vem kaj, da izgubiš razsodnost.

Po navadi se začne že z na videz čisto nedolžnim približevanjem: najprej pomenki o ljubezni, potem nekaj stiskov rok, poljubov in objemov. To je v vaših letih nevarna igra, ki se ji ne kaže izpostavljati. Mislim, da spada k poštenosti, da deklet ne zapeljuje fantov s spogledljivim vedenjem, in seveda enako, da fant ne zapeljuje deklet. Da je posebno dekletom priporočiti večjo previdnost, je jasno. Dekle odnosi globlje zadevajo in imajo zanj daljnosežnejše posledice. Kar še enkrat se spomni Jasne. Njen otrok in njen zakon sta gotovo posledica takih nepremišljenih priložnosti in premalo pretehtanih odnosov. Veš, materinstvo in očetovstvo je lepa stvar, toda samo v primerih, ko smo si ga želeli. Brez tega pa je breme, ki ga prenašamo z nejevoljo in nestanovitnostjo. Razen tega pa je mlad človek še tudi hudo vihrav in nestanovit. Največkrat sploh ni zares zaljubljen v človeka, marveč v ljubezen samo v to čudovitost, o kateri je že toliko slišal in ki ga vabi v svojo zapleteno igro, se mu dobroka — a je v resnici še ne pozna. Ko se mu ponudi prva prilika za to, da bi jo okusil, že misli: »Tukaj je, to je!« Danes je do kraja prepričan, da je zaljubljen v tega oziroma to, jutri sreča drugega oziroma drugo, pa je

lahko vanj oziroma vanjo zaljubljen desetkrat bolj. To ni niti najmanj čudno in tudi ne napak. Kaj sem hotela s tem reči? Nič drugega kot to, da bi se vsak mlad človek tega svojega stanja moral dobro zavedati. Zavedati se, da je šele iskalec, ne pa, da je tisto, kar išče, že našel. Dokler pa je šele iskalec, ne more ravnati kot človek, ki je že našel in se odločil. V tem je jedro stvari. Dokler si nismo iz srca in prepričanja rekli: s to oziroma s tem bi hotel živeti, deliti dobro in zlo, ne bi smelo priti do spolnega občevojanja.

Da ju ne bi prva srečanja z življenjem razočarala...

— Beži, no, — je tedaj posegel v pogovor Matjaž in odložil časnik. — Kdaj pa lahko človek kaj takega sploh zanesljivo reče?

— Prav praviš, Matjaž. Tudi kasneje se še lahko zmotimo. Toda verjetnost je vendarle manjša. Tja do dvajsetega ali petindvajsetega leta smo že marsikoga srečali, se temu in onemu približali, se s tem in onim malo pobliže seznanili in zato malo starejši le lahko z večjo zanesljivostjo izbiramo in izberemo. Sami smo bolj ustaljeni, manj vihravi in zaletavi, manj nas omanja mamljiv zunanji blisk in podobno. manj nas obmamlja mimljiv »ujel« samo na lep obraz, mikavno postavo, zvonec smeh, oziroma dekle na fantovo duhovitost, široka ramena, obilno duhovičenje v družbi. Bolj znamo človeka oceniti kot celoto, začne nas bolj zanimati, kakšen je kot človek, kako v življenju premaguje težave, kako se bori, kakšna so njegova zanimanja, pričakovanja, kako se vede v veselju in težavah. Šele ko ugotovimo, da v najvažnejših življenjskih položajih ravna na način, ki nam je osebno všeč, ki nas ne bo dražil in odbijal, marveč privlačeval in pomirjal, se odločimo po tistih stvareh, ki so za skupno življenje res važne.

— Ti letaš visoko s pogoji, — se je nasmehnil Matjaž. — Kateri mlad človek pa bo tako dolgo čakal?

— Da, taki ste posebno fantje, — je rekla mati. — Fantje in dekleta imajo v vaših letih iskanja pogosto precej različne potrebe in želje. Medtem ko deklet pogosteje sanjari o tem, da bi srečala fanta, ki bi jo imel rad, ji govoril o ljubezni, jo občudoval, skratka uživa že zgolj v tem, da je fant »moro« nanjo, pa je fant pogosto precej manj romantičen. Večkrat se približuje dekletom samo zato, da bi zadostil svojemu čisto telesnim spolnim potrebam. Ko se mu to posreči, je njegova »ljubezn« naenkrat konec, ker je v resnici sploh ni bilo. Dekletu, ki pa je mislilo na nekaj povsem drugega, to lahko prinese bridko razočaranje... Če je bilo take vrste njeno prvo srečanje z moškim, lahko po tej prvi izkušnji povsem napak oceni odnose med spoloma sploh. Ne verjame nikomur več in ni zmožna nikoli ali vsaj dolgo ne več pravega zblizanja tudi ne s kom drugim. Razumela bosta, da pomeni torej tak odnos hudo zlorabo drugega človeka, pa tudi če recimo ni prišlo do zanositve. Mi smo s takim ravnanjem nekaj v njem ubili, ubili vero v najlepše, kar veže ljudi — vero v poštenje in ljubezen. S tem smo morda vzeli največ, kar človek sploh ima in more doseči.

Pravilna in potrebna prehrana

I. vitamine, topne v maščobah ali liposolubilne vitamine:

1. akseroftol ali vitamin A
2. kalciferol ali vitamin D
3. tokoferol ali vitamin E
4. menadional ali vitamin K

II. vitamine, topne v vodi ali hidrosolubilne vitamine:

1. B kompleks vitaminov
 - a) tiamin
 - b) riboflavin
 - c) niacin
 - d) piridoksin
 - e) antiperniciozni faktor
 - f) folna kislina
 - g) biotin
 - h) pantotenska kislina
2. askorbinska kislina ali vitamin C
3. rutin ali vitamin P

Opazili ste, da niso vitamini razdeljeni samo po abeceni, kakor včasih, pač pa da imajo še drugo ime. Razdelitev po abecedi se opušta, nadomeščajo jo imena njihove kemične sestave ali pa fiziološkega delovanja. Ker pa najdete tu ali tam še tudi abecedno imenovanje, sem zaradi večje jasnosti upošteval oboje. Pri vitaminu B opazite, da gre za kompleks vitaminov, in ne za enega samega. Omenil sem le najvažnejše, vseh nisem upošteval. Najdemo jih navadno skupaj, vendar je večkrat izražena posamezna avitaminoza, zato je prav, da vemo za delovanje.

Akseroftol je topen v maščobah. Zato ga najdemo v jetrih živali, posebno v ribjih, v ribjem olju, v jajčnem rumenjaku, surovem maslu in mleku. Kot provitamin A je v obliki barvila karotin v korenju, koruzi in vseh rumeno obarvanih površninah. Iz karotina naredi naša jetra akseroftol. Ta vitamin uravnava rast telesa, varuje kožno površino in površino sluznic, brani pred okužbami in skrbi za pravilno delovanje oči. Če ga manjka, nastopi pri otrocih zastoj v rasti, pri odraslih pa hujšanje, utrujenost, kurja slepota, sušenje ali celo popolna okvara roženice v očesu, okvara kože in neopornost proti boleznim. Največ takih pojavov je spomladi. S pravilno prehrano uredimo stanje, če pa ne gre drugače, ga predpišemo kot zdravilo.

Tudi kalciferol je topen v maščobah. Zato ga je največ v jetrih rib in drugih živalih, v surovem maslu, mleku in jajcih. Njegova provitamina sta ergosterin in dehidroholesterol, ki ju ustvarja človeški organizem in se pod vplivom ultravijoličastih sončnih žarkov spremenita v inercialni kalciferol. Kalciferol je protirahitični vitamin, ker pomaga kalciju in fosforju vgraditi v kosteh. Poleg tega pa še povečuje zmogljivost strjevanja krvi in sodeluje pri preprečevanju krčev, ki so posledica nepravilnega delovanja priščitničnih žlez. Za dojenčka potrebujemo 300 do 400 mednarodnih enot D vitamina na dan, enako dozo potrebuje otrok v rasti in razvoju, nosečnica in doječa mati. Če ga ni dovolj v hrani in če sončenje ni mogoče, potem ga damo še kot zdravilo.

Tokoferol se topi v maščobah. Pravimo mu tudi spolni vitamin ali vitamin plodnosti. Najdemo ga v kalčkih rastlin, v surovem maslu, mleku in nerafiniranih oljih. Ureja plodnost, vzdržuje nosečnost, pomaga spolnim organom. Avitaminoza privede do neplodnosti, nepravilnega razvoja spolnih organov, do nerednosti menstruacije. Dovolj ga je v zgoraj navedeni hrani in v črnem kruhu. Seveda ga po potrebi dodajamo kot zdravilo.

Velikan z nagradami

Čeprav vam trgovina ponuja že kar precejšnjo izbiro detergentov za različne vrste pranja, smo med njimi zlahka opazili še enega. Pojavil se je sicer šele pred nekaj tedni, toda že je prodrl v naše domove. To je Oskar total, detergent, ki nas spominja na Oskar novi, vendar imata skupno le to, da sta oba za ročno pranje in da ju izdeluje mariborska tovarna Zlatorog.

Institut te tovarne je namreč po temeljitih raziskavah v novem detergentu združil vse, kar je bilo doslej doganega o pralnih sredstvih te vrste. Znatno večji odstotek preborata in optičnih belil daje novemu detergentu Oskar total tiste sposobnosti, ki jih čisto pranje najbolj potrebuje. Oskar total se tudi močnejše peni. Spričo vsega tega je pranje zares prijetno, perilo pa snežno belo in mehko dehteče.

Poleg vsega tega je proizvajalec postavil v ospredje tudi skrb za perice. Novi detergent namreč vsebuje sestavino, ki varuje roke pred vsakim škodljivim vplivom. To je prav gotovo zelo razveseljivo, saj bistveno spreminja naš odnos do ročnega pranja.

Naj takoj omenimo še no-

vo, praktično, lepo in sodobno embalažo. Na eni strani prijetno učinkujejo žive barve, na drugi strani pa so izčrpana navodila za pranje belega in pisanega perila. Nedvomno je dokaj praktično tudi to, da lahko izbiramo med zavitki po 200 in 500 gramov.

Skratka: Oskar total zaradi svoje elementarne pralne moči igraje odstranjuje vsako umazanijo. Zato je Oskar total res velikan med detergenti. Prav zato je mariborska tovarna Zlatorog z njim zares uspešno povečala svojo družino kakovostnih in priznanih pralnih sredstev. S tem je ustregla vsem, ki ročno perejo vse, hkrati pa tudi tistim, ki večkrat morajo ročno prati posamezne kosce perila.

Da bi bilo zadovoljstvo popolnejše, se je proizvajalec odločil tudi za nagrade. V zavrtih detergenta Oskar total so kuponi z oznako nagrade. Vsak mesec bo Oskar total razdelil med svoje potrošnike 5 superavtomatskih pralnih strojev Gorenje in še 300 drugih nagrad.

Le eno je važno: ne sprejemo kuponov, ki jih moramo seveda takoj poslati na naslov: ZLATOROG, MARI-BOR.

Kaj pa pričeske?

Prav kot moda v oblačenju in ličenju obraza se tudi moda pričesk neprestano spreminja. Zadnja leta je imelo pomembno mesto toupiranje las, ki je lasem več ali manj škodovalo in so ga spretni frizerji že lani opustili. Letos pa je veliko novega prav v pričeski. Moda »Bonnie in Clyde« je pustila ostro sled tudi pri mojih pričesk. Vse so valovite, »kodrkove« je zelo veliko, lahko pa so lasje tudi kombinirano počesani: pol gladki, pol kodrani. To pride v poštev predvsem pri dolgih lasih; ti so od spredaj popolnoma gladko počesani nazaj in speti na vrhu glave odkoder padajo v velikih kodrih na vrat. Posebno v čišlih so kodri, ki so videti, kot da smo jih sneli iz navijača in pustili.

Pomembno mesto pri oblikovanju pričesk po letošnji modi ima lak za lase. Izbira pa je že velika, tako na domačem kot na tujem trgu. Pri nas smo dobili odlični lak za lase — Floid, ki ga po licenci pripravljata Krka, tovarna zdravil. Floid je pakiran v lični embalaži z razpršilecem, ki omogoča precizno razprševanje laka po laseh. Pohvale vredna lastnost Floida je, da ne masti in ne suši las, je prijetno, diskretno odišavljen. Prav ta mili vonj mu daje možnost, da ga uporabimo pri ženski pričeski prav tako kot pri moških. Floid je močan, rad pa se s krtačo izčese iz las, ne da bi jih kakor koli poškodoval.

Ko vzamete navijače iz las, lase počesite s krtačo v željeno obliko pričeske. Z glavnikom oblikujete pričesko do konca in pri tem ne pozabite na kodre. Sedaj šele, in ne že med česanjem, pride na vrsto lak za lase. Razpršilec naj bo 25 cm oddaljen od las, proč od ognja oz. velike vročine. Lak za lase nanesite enakomerno po vsej pričeski, da vam bo tako ostala trajnejše oblikovana v željeni smeri. Svetujem vam, da imate lak za lase Floid vedno v omari s kozmetiko. Če boste morali nepričakovano na važen sestanek in ne boste imeli časa za frizerja, vam bo pri domačem oblikovanju pričeske Floid zvest pomočnik.

Ph. Manja Pečnik

ZAHVALE

GOSPODU DOKTORJU
SAINT — GRACYJU!

Tehtal sem 250 funtov in mi nobeno odvajalno sredstvo ni več pomagalo. Tedaj mi je znanec, ki ga je sama božja previdnost poslala, dal vaš naslov, spoštovani gospod doktor. Ubogal sem vaš nasvet, uporabljal sem vaš sistem koristnih pohodov in sem po sedmih mesecih izgubil 34 funtov. Z odkritosrčnih veseljem se vam zahvaljujem.

LARTHUR,
trgovski nameščenec

GOSPODU DOKTORJU
HENRYJU DUTARSU!

Podpisani LARTHUR, trgovski nameščenec, izražam s tem gospodu doktorju Henryju Dutarsu svojo odkritosrčno hvaležnost. Zaradi napornih trajnih pohodov so mi sklepi in noge otekli. Srečna zvezda me je privedla k nekemu pacientu gospoda dr. Dutarsa. Ubogal sem njegov nasvet, vsak dan sem namakal svoje noge in sklepe po tri ure v raztopljeni glini. Po šestih

mesecih so otekline popolnoma splahnele.

LARTHUR,
trgovski nameščenec

GOSPODU DOKTORJU
TRACHETU!

Kopanje v raztopljeni glini skozi šest mesecev po tri ure na dan je povzročilo, da sem hudo obolel na dihalnih organih. Po srečnem domisleku sem se obrnil na vas, spoštovani gospod doktor, in sem po zaščiti Vašega zdravljenja z elektriko dosegel, da sem svoje trpljenje v enem letu skoraj docela odpravil.

LARTHUR,
trgovski nameščenec

GOSPODU DOKTORJU
OSKARJU BLOCKU,
SPECIALISTU ZA ŽIVČNE
BOLEZNI!

Ze več mesecev sem trpel na živčnih krizah, halucinacijah, nespečnosti in takem, kar vse je bilo zakrivilo zdravljenje z elektriko. Previdnost me je privedla k vam, velepoštovani gospod profesor. Vaše zdravljenje z bromom me je popolnoma ozdravilo. Do smrti Vam bom hvaležen.

LARTHUR,
trgovski nameščenec

GOSPODU DOKTORJU
HENRYJU DE
BEAUPLOREJU!

Moje življenje v preteklem letu je bilo eno samo trpljenje. Moj želodec je bil zaradi čezmernega uživanja broma v takšnem stanju, da sem se moral dati najhujšega. Nebo se me je usmililo in sem zvedel Vaše ime. Bolniška hrana, ki ste mi jo predpisali, je zahtevala zgolj močnate jedi, ki so mi prehrano dokaj izboljšale. Večno Vam bom hvaležen.

LARTHUR,
trgovski nameščenec

GOSPODU DOKTORJU
BEAUMARTINU!

Zelite poročilo o uspehih Vašega zdravljenja, da ga predložite Akademiji za zdravstvo. Tu ga imate! Samo ne vem, če bo ustrezno Vašim namenom.

Pred mesecem sem se prišel k vam zdraviti; ker sem se hranil zgolj z močnatimi jedmi, je moja telesna teža zrasla na 325 funtov.

Nasvetovali ste mi, naj nabavim konja in naj vsak dan nekaj ur jezdim. Res sem že v treh dneh izgubil sedemdeset funtov.

Da, resnično: natanko sedemdeset funtov. To lahko izpičam pred Akademijo. Vsekakor pa je treba za razumevanje tega naglega upadka na teži pripomniti, da imam le še eno nogo. Na svoji prvi ježi sem padel s konja in so mi morali levo nogo odrezati.

LARTHUR,
trgovski nameščenec

Humoreska
na francoski način

Magnetofon

Gigi je imela zaročenca in ljubila ga je. Tako zelo, da je nekajkrat na dan telefonirala v njegovo odvetniško pisarno, »samo da bi slišala njegov glas.«

A on, dobričina, se je sprijaznil s to malce neznošno kontrolo in z angelskim mirom odgovarjal na njena vprašanja. Sicer pa je bil pogovor vedno enak.

»Kako si kaj?«

»Dobro.«

»O, ljubi, gotovo imaš veliko dela?«

»Kajpada!«

»Si hud, ker te kliče?«

»Niti najmanj.«

»Boš prišel z avtobusom ali s tramvajem?«

»Ne vem... bom se videl...«

Toda lepega dne je mladi odvetnik spoznal neko plavalško. In ni se ji mogel odreči... Sestajala sta se pač, kadar ni zahajal k zaročeni, ki oziroma takrat, ko bi moral biti v pisarni. Toda kako rešiti problem s telefonom?

»Nič lažjega,« se je vmesal nekaj starejši in bolj »izkušena« odvetnikov družabnik. »Čemu pa služi magnetofon?«

»Točno,« je pritrdil dvakrat zaljubljeni mladenič, kupil magnetofon, posnel vsakodnevni pogovor z zaročenko in odgovorjanje prepustil družabniku.

Trik je vžgal. Zaročenka je vsako ali vsako drugo uro dvignila slušalko, zahtevala zvezo z zaročencem in takrat

se je začel vrteti magnetofonski trak.

»Kako si kaj?«

»Dobro.«

»O, ljubi, gotovo imaš dosti dela?«

»Kajpada!«

In razgovor se je avtomatsko ponavljal.

A kaj, odvetniki so čekali, posebno mlajši se radi hvalijo, in tako je neki zlobni anonimus obvestil zaročenko, da je mladega odvetnika videva z neko plavalško.

Užaljena zaročenka je pismo položila na mizo, segla po slušalki in zahtevala zvezo. Ko se je trak začel obračati, je hitela sikati:

»Vse sem zvedela.«

»Dobro.«

»Dobro? Torej je res, da me varaš?«

»Kajpada!«

»Potemtakem priznaš... Med nama je vse končano... Pa ti ni niti najmanj žal?«

»Niti najmanj.«

»To je torej tvoj odgovor! Ti si klinik, brezobzirnež...«

Razgovor je bilo konec, naše zgodbe pa ne. Zaročenka je prav tako imela »izkušena« svetovalca v osebi svoje matere. Razkurili sta se in sklenili, da bo poroka že prvo nedeljo.

Kaj pa odvetnik in plavalška. No, njuna idila je minila. On je razbil magnetofon, ona pa zaupno pripoveduje prijateljici, da je ločitev samo začasna.

Miodrag Todorović:

Majhna razprava o pljuvanju

»Kadarkoli pljunem, se že najde kdo, ki to napačno tolmači. Ljudje si kar izmišljajo razloge: pa za to... pa za ono... Toda jaz, bratec, pljujem iz povsem drugih razlogov. Zleze mi ne delajo, kakor je treba, mater mi... Mi ne verjamete?... Glej ga, mater mu... Kaj sploh imam pravico pljuniti, če se mi že zahoče pljuvanja?!«

»Meni boš to tvežil? Zleze, kaj?«

»Ampak, človek, verjemi mi...«

»Cisto prav imajo ljudje, ko te kritizirajo. Pljuvanje ni higienično...«

»Zato, bratec, se boš pa ti malce obrisal. Zakaj, bratec, ni vse v higieni... hočem reči, v dobesedni higieni... Poznamo še drugo higieno... moralno... Misli kar hočeš, toda kadar malce pljunem na določene reči, mi je precej laže pri duši.«

SMEH STOLETIJ

Nekega večera je Wells prišel v elegantno londonsko gledališče oblečen v navadno obleko. Vrtar ga je opozoril, da v taki obleki ne more v gledališče, rekoč:

»Poglejte, kako so oblečeni obiskovalci v parterju!«

Wells pogleda na globoke damske dekoltee in pravi:

»Ne, srajce pa ne bom slekel! Grem raje domov!«

Za časa bivanja v Ameriki je Wells kritiziral vse, kar so mu pokazali. Ko je pri nekem zajtrku grmel nad gospodarstvom trustov, so mu dejali:

»Gospod Wells, vam pa res ni prav nič všeč! Bodite pravični vsaj s prelepim kipom Svobode, ki ponosno dviga svojo glavo nad našim pristaniščem.«

»Zakaj pa ne?« je strupeno odvrnil Wells, »vsaj sta menda edino pri njem sledili vzorom drugih narodov, ki postavljajo najlepše spomenike svojim mrtvecem.«

Kralj George V. je bil v mladih letih mornar na križarki. Višji častnik mu je ukazal, naj izračuna položaj ladje. Ko je princ nalogo izvršil, se je častnik odkril in vzkliknil:

»Odkrijte se visokosti! Če smemo verjeti računu vaše visokosti, plovemo naravnost v westminstrsko katedralo...«

Angleški politik Amery je hotel med prvo svetovno vojno k vojakom. Poslali so ga na Flamsko k polkovniku, ki je poslanca bolj hladno sprejel.

»Kaj pa sploh znate pametnega?« ga je vprašal.

»Ne vem... Upam, da bom znal izvršiti, kar mi boste veleli.«

Polkovnik ni upal, da bi bil mož — civilist — za kako vojaško rabo, vendar mu je dal neko knjigo z naročilom:

»Tu imate odlično knjigo o Sebiži, ki jo je izdalo vojno ministrstvo. Pazljivo jo preštudirajte in mi pridite čez šest tednov poročati o njej. Po tem, kar mi boste povedali, bom spoznal, za kaj vas bom morebiti lahko uporabil. Boste zmogli?«

»Gotovo,« je zelo resno odvrnil Amery, »kajti to knjigo sem spisal jaz. Pisal sem jo tri tedne; upam, da jo bom lahko v šestih tudi prebral.«

ALPHONS DAUDET:

VILE

sredi teh gub iz dveh majhnih črnih oči pobliskavala zloba, kakor miglja z repom martinček iz luknje v starem zidovju.

»Kako vam je ime?« se je glasilo vprašanje.

»Meluzina.«

»Kako, pravite?...«

Zelo resno je odgovorila:

»Meluzina.«

Pod košatimi brki dragonskega polkovnika se je predsednik nasmehnil, toda ni trenil z očesom:

»Starost?«

»Ne vem več.«

»Kaj ste po poklicu?«

»Jaz sem vila!...«

Na mah so se občinstvo, sodni dvor in celo sam vladni poverjenik, skratka vsi so se silno zakrohotali; nje pa to ni nič zmedlo, in s svojim jasnim

in meketajočim glasom, ki se je dvigal visoko pod strop dvorane in plaval tam kakor zvok iz sanj, je starka povzela:

»Ah, kje so vile Francije? Vse so pomrle, dragi gospodje. Jaz sem poslednja; nobene ni več razen mene. Prav res, velika škoda je, zakaj Francija je bila mnogo lepša, ko je še imela svoje vile. Me smo bile poezija dežele, njena vera, njena npravnstvena preprostost, njena mladost. Vsi kraji, ki smo jih rade obiskovale, globine zaraščenih parkov, kamni ob vodnjakih, stolpiči starih gradov, megla po ribnikih in prostrane močvirne golčave so dobivale zaradi naše navzočnosti ne vem kaj čarobnega in vzvišenega. V fantastični luči legend so nas ljudje videli, kako hodimo skoraj prav povsod in kako se v blesku luninih žarkov vlečejo za nami krila ali pa kako tekamo po prstih čez travnike. Kmetje so nas imeli radi, častili so nas...«

V preprostih domišljijah se je z našimi čeli, ovenčanimi z biseri, z našimi vilinskimi palčicami in našimi začaranimi preslicami mešalo malce strahu z oboževanjem. Tako so naši vrelci ostajali zmerom čisti. Kmečki vozovi so se ustavljali na potih, ki smo jih me varovali. In ker smo vlivale ljudem spoštovanje pred vsem, kar je staro, me, ki smo najstarejše na svetu, so puščali, da so se gozdovi razraščali po mili volji od enega konca Francije do drugega in da so se kamni narušili sami od sebe.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Delo Alphonsa Daudeta, ki se je rodil 1840 v Nimesu in umrl 1897 v Parizu, štejejo v obsežno in rodovitno plast francoskega naturalizma. Prvi uspeh je dosegel z avtobiografskim romanom »Malček« (1868), nato pa je zaslovel z dvema zbirkami proze, izmed katerih je zlasti prva še dandanašnji ohranila v celoti svojo lepoto in pomen: »Pisma iz mojega mlina« (1869) in »Ponedeljske zgodbe« (1873). Spisal je vrsto romanov, med katerimi so najpomembnejši »Sapho« (1884), »Nabab« (1878), »Kralji v izgnanstvu« (1880), »Numa Roumestan« in »Jack«. Francoski humor predstavlja Daudetova trilogija o Tartarinu iz Taraskona, provansalskem bahaču, filistru, blebeteču, ki zlasti v prvi knjigi imenitno upodablja nekatere negativne in vendar po svoje prikupne lastnosti francoskih južnjakov. Daudet je med Slovenci po prevodih že dobro znan. Tole je njegova, kakor sam pravi, »fantastična povest«.

»Obtoženka, vstanite!« je dejal predsednik. Na osterudni klopi požigalk se je nekaj zganilo in neko obzobljeno in od mraza sklepetajoče bitje je stopilo korak naprej in se naslonilo na ograjo pred sodniško mizo. Bil je to sveženj cunj, preluknjanih cap, koščkov blaga, trakcev, suhih rož, starih peres in pod vsem tem reven, osušen obraz, ves ožgan od sonca, naguban in razpokan, kjer je

Svicaarska tovarna čevljev v bližini Basela išče

ŠIVILJE ZA ŠIVANJE ČEVLJEV

Dajemo naslednja zavarovanja: socialno, starostno in družinsko zavarovanje, kakor tudi zavarovanje zaradi nesreč pri delu. Nudimo stanovanje s tekočo toplo in hladno vodo.

— Treba nam je poslati dokumente: delovno potrdilo o zadnji zaposlitvi (prevajeno na nemški jezik), življenjepis s fotografijo in rojstni list.

Dokumente pošljite na naslov: Schuhfabrik MINERVA AG, CH 2900 Porrentruy, Schweiz.

Komisija za razpis delovnega mesta direktorja

HOTELA GRAD OTOČEC

razpisuje

PROSTO DELOVNO MESTO

DIREKTORJA

POGOJI: visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske smeri in najmanj 5 let delovnih izkušenj na vodilnem delovnem mestu v gospodarstvu, ali srednja strokovna izobrazba z najmanj osmimi leti prakse na vodilnem delovnem mestu v gospodarstvu.

Razen navedenih pogojev morajo kandidati obvladati enega izmed svetovnih jezikov.

Ponudbe je treba poslati v 15 dneh po objavi razpisa s kratkim življenjepisom in z dokazili o strokovni izobrazbi, delovnih izkušnjah in znanju svetovnega jezika.

»KERA — COMMERCE«

Podjetje za promet s keramiko, porcelanom, steklom in gradbenim materialom na veliko in malo ter nudenje uslug
Zagreb, Martićeva 8

išče

2 TRGOVSKA POMOČNIKA

za zasedbo delovnih mest v prodajalni v Brežicah.

POGOJI:

- za prvo mesto VKV ali KV trgovski pomočnik železarske stroke s poznavanjem sanitarnih naprav;
- za drugo mesto KV trgovski pomočnik steklarke stroke za prodajo stekla, kristala in porcelana.

Ponudbe pošljite upravi podjetja v 15 dneh po objavi. Naslov podjetja: »KERA-COMMERCE«, Zagreb, Martićeva 8.

ZDRAVILIŠČE ČATEŠKE TOPLICE

proda

na JAVNI DRAŽBI po sklepu delavskega sveta z dne 11. aprila 1968 naslednja osnovna sredstva:

1. dostavni avtomobil »KOMBI« IMV — rabljen
2. osebni avtomobil »ŠKODA« — rabljen
3. tri vodne črpalke »JASTREBAR« z elektromotorjem

Izključna cena:

pod 1. 6.500 din
pod 2. 4.500 din
pod 3. 800 din kos

Licitacija bo v Zdravilišču Čateške Toplice v četrtek, 23. maja 1968 ob 10. uri dopoldne.

Interesenti si lahko ogledajo vozila in črpalke v garaži zdravilišča vsak delavnik od 9. do 12. ure.

POISKUSITE NAŠE MESNE PROIZVODE

in ostanite tudi njihov potrošnik!

POSEBNO VAM PRIPOROČAMO:

- kranjske klobase
- lovsko salamo
- šunkarico
- vse ostale vrste klobas in salam

Za hrenovke, pečenice in safalade sprejemamo posebna naročila.

OBRAT
KLAVNICA
tel. 72-231

GOSTINSKO
PODJETJE

SEVNICA

VABI
NA OTVORITEV

NOVE KOLODVORSKE RESTAVRACIJE

Otvoritev bo v soboto, 18. maja 1968 — pričetek ob 19. uri.

ZABAVAL VAS BO PRIZNANI PLESNI ANSAMBEL IZ SEVNICE — PEL PA BO DOMAČIN

RAFKO IRGOLIČ

Postreženi boste s pristno kapljico in dobro jedačo.

PRIDITE, NE BO VAM ŽALI!

Oglašujte v DOLENJSKEM LISTU!

DRAŽBA

V stečajni zadevi podjetja

»KOVINA«, BIZELJSKO

bo dražba osnovnih sredstev, obstoječih iz zgradbe, strojev, orodja in materiala, v petek, 24. maja 1968, ob 9.30

na kraju samem na Bizeljskem.

Prodaja bo potekala po imovinskih kosih, in sicer najprej družbenemu sektorju, pol ure kasneje pa tudi zasebnikom.

Prodajni predmeti in cenitvene vrednosti so na vpogled na sedežu podjetja na Bizeljskem, popis predmetov in cenitvene vrednosti pa tudi pri podpisnem sodišču in pri stečajnem upravitelju Maksu Toplišku v Brežicah, Prvih borcev 11.

Pod cenitveno vrednostjo se ne prodaja.

OKROŽNO GOSPODARSKO SODIŠČE CELJE

Komisija za delovna razmerja pri skupnih službah

PTT PODJETJA, LJUBLJANA CIGALETOVA 15

objavlja

prosta delovna mesta:

2 diplomirana ekonomista

z nekaj prakse v gospodarski organizaciji, in

varnostnega inženirja

Za moške kandidate je pogoj odsluženi vojaški rok. Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Pismene vloge s kratkim opisom dosedanjega dela naj kandidati pošljejo do 25. 5. 1968 na

SKUPNE SLUŽBE PTT PODJETJA LJUBLJANA, CIGALETOVA 15/VI.

KRAJEVNA SKUPNOST MOKRONOG

obvešča konjerejce, da bo

v soboto, 18. maja,

PRVI KONJSKI SEJEM

v Mokronogu

V bodoče bo konjski in živinski sejem vsako tretjo soboto v mesecu — za prašiče pa vsak prvi četrtek v mesecu in tretjo soboto, kakor doslej.

Kupce in prodajalce, kakor tudi odkupna podjetja vabimo, da se sejmov udeležijo.

RAZPIS ŠTIPENDIJ ZA SREDNJE ŠOLE

V želji, da se izboljša narodnostni sestav starejšinskega kadra Jugoslovanske ljudske armade,

razpisuje

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT ZA NARODNO OBRAMBO SR SLOVENIJE

ŠTIPENDIJE

za šolsko leto 1968/69 za šolanje na srednjih šolah (gimnazije, pedagoške gimnazije, tehniške in njim sorodne šole elektrotehniške, strojne, kemijske, gradbene, geodetske in geološke semri).

Za štipendije se lahko potegujejo učenci slovenske narodnosti, ki se pogodbeno obvežejo, da bodo po končani srednji šoli vstopili v eno od vojaških akademij, ki si jo bodo sami izbrali.

Te akademije so:

1. vojaške akademije kopenske vojske (pehota, topništvo, oklepne enote, atomsko-biološko-kemična obramba, zveze in prometna služba),
 2. vojaška akademija za protiletalsko obrambo,
 3. vojaška pomorska akademija,
 4. vojaško-tehniška akademija visoke tehniške šole kopenske vojske,
 5. letalsko-tehniška vojaška akademija,
 6. mornariško-tehniška vojaška akademija
- Kandidati morajo izpolnjevati naslednje splošne in posebne pogoje:

a) Splošni pogoji:

- da so zdravi in sposobni za aktivno službo v JLA, kar ugotavlja vojaška zdravniška komisija,
- da so vzornega vedenja,
- da niso sodno kaznovani in niso v kazenskem postopku,
- da imajo priporočilo občinskega sveta za narodno obrambo.

b) posebni pogoji:

- za učence prvega razreda, da so končali osemletko najmanj z dobrim uspehom in so rojeni 1952. leta ali pozneje,
- za učence drugega razreda, da so končali predhodni razred z najmanj dobrim uspehom in so rojeni 1951. leta ali pozneje,
- za učence tretjega razreda, da so končali predhodni razred najmanj z dobrim uspehom in so rojeni 1949. leta ali pozneje,
- za učence četrtega razreda, da so končali predhodni razred najmanj z dobrim uspehom in so rojeni 1948. leta ali pozneje.

Za vojaško-tehniško, letalsko-tehniško in mornariško-tehniško vojaško akademijo se lahko prijavijo samo učenci tehniških šol strojne stroke, elektrotehniške stroke (šibki tok) in učenci gimnazij.

Prednost pri štipendiranju imajo učenci, ki se bodo po končani srednji šoli odločili za vstop v vojaško akademijo kopenske vojske in akademijo za protiletalsko obrambo.

Učenci, ki se žele udeležiti natečaja, vložijo prošnjo, kolkovano z 0,50 din, pri občinskem upravnem organu za narodno obrambo, kjer dobe tudi predpisani obrazec.

Prošnji je treba priložiti:

- overjen prepis šolskega spričevala predhodnega razreda,
 - potrdilo šole o vpisu v razred, katerega učenec obiskuje
 - izpisek iz rojstne matične knjige.
- Natečaja se lahko udeležijo tudi učenci osmih razredov osemletk, rojeni 1952. leta ali pozneje, še preden končajo šolo. Ti učenci prilože prošnji — poleg izpiska iz rojstne matične knjige — še overjen prepis šolskega spričevala za šesti, sedmi in I. polletje osmega razreda. Štipendija jim pripada od začetka pouka na srednji šoli, v katero se bodo vpisali.

Učenci, ki bodo sprejeti za vojaške štipendiste, bodo morali po končanem šolanju v eni izmed vojaških akademij ostati v JLA najmanj 10 let (87. člen zakona o JLA).

Medsebojna razmerja med štipenditorjem in štipendistom oziroma njegovim zakonitim zastopnikom se določijo s pismeno pogodbo, kjer se predvidi tudi eventualno vračanje štipendije, če štipendist ne bi izpolnil svojih pogodbenih obveznosti.

Učencem, ki bodo sprejeti za vojaške štipendiste, pripadajo med šolanjem na srednjih šolah naslednje štipendije:

- za I. razred 400 Ndin mesečno
- za II. razred 450 Ndin mesečno
- za III. in IV. razred 500 Ndin mesečno

Razen tega jim na začetku vsakega šolskega leta pripada denarno nadomestilo za nabavo šolskih pripomočkov v višini 250 Ndin za prvi, 270 Ndin za drugi ter po 300 Ndin za tretji in četrti razred.

Štipendije se izplačujejo v mesečnih obrokih za vse mesece v letu, začno pa se izplačevati od prvega naslednjega meseca po rešitvi prošnje, vendar ne pred 1. septembrom 1968.

Učence bo organ, pri katerem so vložili prošnjo, poslal na zdravniški pregled; pri njem bodo prejeli tudi rešitev prošnje in vsa pojasnila glede natečaja.

Natečaj traja do 15. avgusta 1968.

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT
ZA NARODNO OBRAMBO
SR SLOVENIJE

RADIO LJUBLJANA

PETEK, 17. MAJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.25 Anica Čepe poje slovenske narodne. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Ludvik Strobl: Navodila semenarjem pred potrjevanjem posevkov. 12.40 Iz kraja v kraj. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Turistični napotki. 15.25 Glasbeni intermezzo. 15.45 Kulturni globus. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Človek in zdravje. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Ivan. ko Krašovec. 20.00 Glasbeni cock-

tail. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.
SOBOTA, 18. MAJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.25 Dvajset minut z našimi ansambli. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 11.12 po domače. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Bogdan Zagari: Gozdarski in lovski muzej Slovenije. 12.40 Popevke iz studija. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Od melodije do melodije. 15.45 Naš podlistek — Drago Grah: Deveta nebesa — II. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Gremo v kino. 17.35 Igramo beat. 18.15 Pravkar pri-

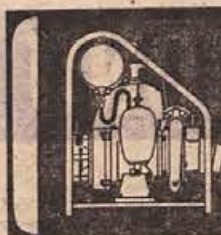
spelo. 18.50 S knjižnega trga. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Metko Štok. 20.00 Tekmovanje ansamblov. 21.30 Iz fonoteka radia Koper.

NEDELJA, 19. MAJA: 6.00—8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Branko Hribar: »Dež za Sanjo«. 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 10.00 Se pomnite, tovariši... Našim letalcem: a) Djordje Mila-nović: Neubogljivi strelec, b) Aca Blagojević: Izvidnik z neba. 11.00 —11.20 poročila — Turistični na-potki za tuje goste. 11.50 Pogovor s poslušalci. 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 13.15 Iz operetnih partitur. 14.30 —14.45 Humoreska tega tedna — E. Foster: Gospod Adreus. 15.05 Pojo znameniti operni pevci. 16.00 Radijska igra — Heinz Ho-sning: »Podoba in ogledalo«. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 V nede-ljo zvečer. 22.15 Srenadni večer.

PONEDELJEK, 20. MAJA: 8.05 Glasbena matineja. 8.55 Za mlade

radovedne. 9.45 »Za mlada grla«. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasve-ti — inž. Franjo Grum: Zrelost in hranilna vrednost trave ter delci za kladjo. 12.40 Slovenske narodne pesmi. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čes-titajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 18.15 »S'gnali«. 18.35 Mladinska oddaja: »Interna 469«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 minute s pevko Eldo Viler. 20.00 Skupni program JRT. 22.10 Radi ste jih poslušali.

TOREK, 21. MAJA: 8.08 Operna matineja. 8.55 Radijska sola za srednjo stopnjo. 9.40 »Cici-banov svete in »Pesmica za naj-miljšee«. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasve-ti — dr. Jože Maček: Preventiva oblike varstva poljščin spomladi. 13.30 Priporočajo vam... 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.40 V to-rek na svidenje! 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Igra simfonični or-kester RTV — Ljubljana. 18.45 Pota sodobne medicine — dr. Stane Stergar: O vzrokih slepote. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Mi-nute s pevko Marjano Deržaj.

MOTORNA ČRPALKA MP-300/20
24 MESECEV
GARANCIJE
•TOMOS• KOPER

20.00 Od premiere do premiere. 21.15 Deset pevcev — deset me-lodij. 22.15 Skupni program JRT — studio Zagreb.

SREDA, 22. MAJA: 8.05 Glasbe-na matineja. 9.10 Slovenski pevci in ansambli zabavne glasbe. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Milan Novak: Skropljenje poljščin z izboljšani-mi pripravami. 12.40 Igrajo pi-halni orkestri. 13.30 Priporočajo vam... 15.20 Glasbeni interme-zo. 15.40 V torek na svidenje! 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Mladina sebi in vam. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Vrhovi operne pou-

stvarjalnosti. 22.10 Za ljubitelje jazz.

ČETRTEK, 23. MAJA: 8.08 Oper-na matineja. 9.25 Slovenske na-rodne izjava ansambel orgle Mi-ska Hočvar. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični na-potki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Milan Novak: Skropljenje poljščin z izboljšani-mi pripravami. 12.40 Igrajo pi-halni orkestri. 13.30 Priporočajo vam... 15.20 Glasbeni interme-zo. 15.40 Vsak dan za vas. 17.05 Cetrkov simfonični koncert. 18.15 Turistična oddaja. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Lidijo Kodrič. 20.00 Cetrkov ve-čer domačih pesmi in napevov. 21.40 Glasbeni nohturno.

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 19. V.

9.10 KMETIJSKA ODDAJA V MA-DZARSCINI — Pohorje, Plešivec (Beograd)
9.30 DOBRO NEDELJO VOŠČIMO Z ANSAMBLOM MAHKOVIC IN STIRIMI KOVACI (Ljubljana)
10.00 KMETIJSKA ODDAJA (Zagreb)
10.45 RINGARAJA: Josip Jurčič (Ljubljana)
11.25 FILM ZA OTROKE (Ljubljana)
12.00 NEDELJSKA TV KONFE-RENCIA (Zagreb)
13.30 ODBOJKA MLADOST : 2E-LEZNIČAR (Zagreb)
14.45 DAN MLADOSTI V KUMROV-CU — rokometni finale (Zagreb)
15.40 OTROCI POJO (do 16.00) (Zagreb)
16.10 TV KAZIPOT (Ljubljana)
16.30 TITOVA STAFETA V ZA-GREBU — prenos (Zagreb)
17.45 KMEČKA OHČET — posne-tek sobotne prireditve (Ljubljana)
18.50 VIJAJAJA (Ljubljana)
19.10 ILEGALA — poljski serijski film (Ljubljana)
19.45 FILMSKA BURLESKA (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.45 CIKCAK (Ljubljana)
20.50 TV MAGAZIN — zabavno glasbena oddaja (Zagreb)
21.50 SPORTNI PREGLED (JRT)
22.20 TV DNEVNIK (Beograd)

PONEDELJEK, 20. V.

9.40 TV V SOLI (Zagreb)
10.35 RUSCINA (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZO-BRAZBE (Beograd)
15.45 RUSCINA — ponovitev (Zagreb)
16.10 ANGLESCINA (Beograd)
16.45 KULTURNA PANORAMA V MADZARSCINI — Pohorje, Plešivec (Beograd)
17.00 POROČILA (Zagreb)
17.05 MALI SVET — oddaja za otroke (do 17.30) (Zagreb)
18.25 SLOVENSČINA (Ljubljana)
19.20 PORTRET DR. PROF. JANE-ZA MILČINSKEGA (Ljubljana)
19.40 DOKUMENT DANASNIJH DNI: Ugrabitve na Siciliji (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.35 SVET NA ZASLONU (Ljubljana)
21.30 Benjamin Ipavec: SERENA-DA — baletna adaptacija (Ljubljana)
21.50 BORBENA ČETVORKA — re-portaža o letalstvu (Skopje)
22.10 SAHOVSKI KOMENTAR BRASLAVA RABARJA (Zagreb)
22.25 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

TOREK, 21. V.

9.40 TV V SOLI (Zagreb)
10.30 ANGLESCINA (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZO-BRAZBE (Beograd)
14.50 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb)
18.00 OBREZJE — oddaja za ita-lijansko narodnostno skupino (Ljubljana)
18.25 FILM ZA OTROKE (Ljubljana)
18.40 NAS ČAS — MLADOST (Ljubljana)
19.05 V SREDIŠČU POZORNOSTI: Hltre ceste (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 BEOGRAJSKA POMLAD — festival zabavnih melodij (Beograd)
23.15 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

SREDA, 22. V.

17.05 MADZARSKI TV PREGLED — Pohorje, Plešivec (Beograd)
17.20 POROČILA (Beograd)
17.25 LUTKE (Sarajevo)

17.45 KJE JE, KAJ JE (Beograd)
18.00 PO SLOVENIJI (Ljubljana)
18.15 VIJAJAJA (Ljubljana)
18.20 ZDRUŽENJE RADOVEDNE-ZEV — oddaja za otroke (Zagreb)
19.05 ZGODBA O JAZZU (Beograd)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.35 (NE)ZNANA TALJA: Sloven-ske vezi s hrvatskimi in srbskimi gledališči (Ljubljana)
21.55 SAHOVSKI KOMENTAR BRASLAVA RABARJA (Zagreb)
22.10 BELFEGOR — serijski film (Ljubljana)
23.00 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

ČETRTEK, 23. V.

9.40 TV V SOLI (Zagreb)
10.35 NEMSCINA (Zagreb)
11.00 ANGLESCINA (Beograd)
14.50 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb)
16.10 OSNOVE SPLOSNE IZOBRA-ZBE (Beograd)
17.10 TIKTAK: Medvedov godrnjav-ček II. del (Ljubljana)
17.30 PIONIRSKI TV STUDIO (Ljubljana)
18.00 PO SLOVENIJI (Ljubljana)
18.15 PROPAGANDNA ODDAJA (Ljubljana)
18.20 V NARODNEM RITMU (Beograd)
18.45 PO SLEDEH NAPREDKA (Ljubljana)
19.05 FESTIVAL POPEVK V BRA-SOVU (Beograd)
19.45 VIJAJAJA (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.15 Rotterdam: EVROPSKI NO-GOMETNI FINALE — prenos EVR
22.00 ZABAVNO GLASBENA OD-DAJA (Ljubljana)
22.30 ZADNJA POROČILA (Ljubli-na)

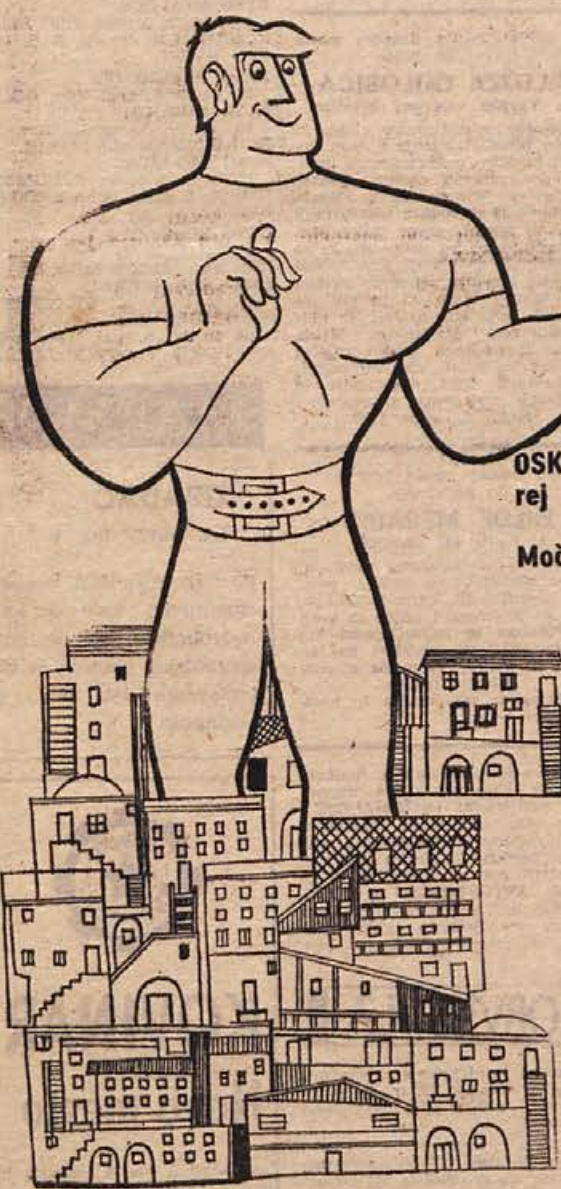
PETEK, 24. V.

9.40 TV V SOLI (Zagreb)
14.50 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb)
16.10 FILMI IZ PRODUKCIJE ZA-STAVA FILMA (Beograd)
17.50 DECEK IZ DZUNGLE — se-rijski film (Ljubljana)
18.20 MI MLADI (Ljubljana)
19.05 DOKUMENT DANASNIJH DNI: Tabletomanija (Ljubljana)
19.20 TV POSTA (Ljubljana)
19.35 HOMO SAPIENS — eksperi-mentalni film (Ljubljana)
19.55 VIJAJAJA (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 CIKCAK (Ljubljana)
20.35 SEDMI KONTINENT — ju-goslovanski celovečerni film (Ljubljana)
22.05 SAHOVSKI KOMENTAR BRASLAVA RABARJA (Zagreb)
22.30 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)
KONCERT RESNE GLASBE (Beograd)

SOBOTA, 25. V.

9.40 TV V SOLI (Zagreb)
14.35 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb)
16.25 SPOMINI NA TITA (Beograd)
16.55 FINALE JUGOSLOVANSKE-GA ROKOMETA (Zagreb)
17.20 TV KAZIPOT (Ljubljana)
17.45 POPOTOVANJE JAMESA COOKA — serijski film (Ljubljana)
18.35 SPREHOD SKOZI ČAS (Ljubljana)
19.00 VIJAJAJA (Ljubljana)
19.15 TV DNEVNIK (Ljubljana)
19.04 PREDAJA TITOVE STAFETE reportaža (Beograd)
20.00 PROSLAVA DNEVA MLADO-STI S STADIONA JA (Beograd)
21.30 VIDEOFON (Zagreb)
21.50 STOTNIKOVA HČI II. del (Ljubljana)
23.10 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

Oskar VELIKAN MED DETERGENTI

OSKAR TOTAL pomeni napredek v pralni moči, to-rej napredek v popolnejšem doseganju snežne beline perila z ročnim pranjem.

Moč OSKARJA velikan premaga moč sivine, orumene-losti in umazanije.

OSKAR po pravici velikan med detergенти

OSKAR čaka na vas v vaši trgovini.
OSKAR z novo močjo,
OSKAR v novih zavitkih,
OSKAR, ki vas nagraduje.

In nagrade so velike: vsak mesec pokloni OSKAR svojim kupcem — 5 pralnih strojev GORENJE, 3 00 drugih nagrad, ki vas bodo zagotovo presenetile!
Sodelovanje za nagrado je namreč čisto preprosto: Ko dobite v zavitku OSKARJA nagradni kupon, ga s svojim naslovom pošijite na naslov ZLATOROG, MARIBOR, in nagrado vam bodo poslali na dom.

TOVARNA **Zlatorog** MARIBOR

ENOSTAVNO — TRPEŽNO
prenovite sami svoje stanovanje z
vodnimi
zidnimi
barvami

DOMOFOR HITRO...
POCENI

ZAHTEVAJTE JIH V VSEH
TRGOVINAH Z BARVAMI

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

KRONIKA NESREČ

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 17. maja — Mojca
Sobota, 18. maja — Erik
Nedelja, 19. maja — Vitoslava
Ponedeljek, 20. maja — Bernard
Torek, 21. maja — Dan letalstva
Sreda, 22. maja — Milan
Četrtek, 23. maja — Zeljko

PREKLICI

Tone Ambrožič, Luterško selo 3, Otočec, preklicujem vse neresnične besede, ki sem jih izrekel proti Vi-ki Vovko in Branku Zontu.

Marija Bele, Kot 86, Semič, prepovedujem pašo kokoši po mojem vinogradu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Anton Gotlib, Herinja vas 4, Otočec, prepovedujem hojo in pašo kokoši in živine po mojem svetu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Alojz Mesojedec, Bršljin 55, prepovedujem pašo kokoši na mojem vrtu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Jože Kos, Črnašnja, p. Stopiče, prepovedujem hojo in pašo kokoši in živine po moji njivi in kose-lici. Kdor tega opozorila ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Tone Medja, Radovlje 33, p. Šmarjeta, prepovedujem hojo in pašo kokoši (perutnine) ter povzro-

čanje karkršnekoli škode po moji zemlji v Mladi gori, par. št. 1375/1310. Prepovedujem tudi vožnjo po njivi v Zagorici, par. št. 1019. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal. Preklči-velja neprekinjeno.

CESTNIKE

Dragi mami in stari mami Cili Kacin iz Regerče vasi 93 pri No-rem mestu želijo a njeno 70-letni, oo obilo sreče in mnogo zdravje ter mirnega življenja sinova Franci in Marjan z družino in njeni prijatelji.

Dragemu zetu Valentinu Zupaniču iz Budjanje vasi za njegovo 26. pomlad vse najlepše, predvsem pa želimo njemu in njegovi ženi oz. roma hčerki ali sestri Martini srečo pot v tujino ter veliko družinskega razumevanja. Očka, mamica, brat in sestre.

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi mojega moža

IVANA MIKLIČA
iz Rudnika — Trdnjava pri Kočevju

se zahvaljujem vsem, ki so mi kakorkoli pomagali v zadnjih dneh njegovega življenja. Posebno se zahvaljujem dr. Rupniku za vso skrb in lajšanje bolečin mojega pokojnega moža, sosedom, posebno družini Gore, in drugim prijateljem. Zahvaljujem se upra-

vi Rudnika Kočevje, vsem darovalcem vencev, rudarski godbi, gov. Figerju za poslovljene besede in vsem drugim, ki so ga spre-mili do njegovega poslednjega doma.

Zalujoči: žena in drugo sorodstvo

Ob bridki izgubi naše ljube mame in stare mame

MARIJE KIC
iz Podgore št. 1

se zahvaljujem vsem, ki so jo spremlili na zadnji poti in ji da-rovall vence. Posebno zahvalo smo dolžni vsem sosedom, krajevni konferenci SZDL Straže, podjetju GORJANCI, podjetju NOVOLES in g. župniku za spremstvo.

Zalujoči: mož, hčerka Marica, Tončka z družino, sin z dru-žino, sestra in brat z družino.

Osnovna organizacija Zveze glu-kih Novo mesto se zahvaljuje dru-žini dr. Sajeta, Novo mesto, Cankar-jeva 35, za darilo namesta vena na grob pokojne Franciške Cibic.

Ob težki izgubi našega dragega moža in očeta

IVANA BUCIKA

iz Mihelje vasi 10 pri Črnomlju se zahvaljujem vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti, mu daro-vall vence in cvetje. Posebno se zahvaljujem darovalcem vencev, sindikalni podružnici in oddelku za upravno-pravne zadeve, občinski skupščini Novo mesto, sindi-kalni podružnici šole Stična, kolektivu Komunalnega podjetja Črnomelj, kolektivu ELEKTRO — poslovnica enota Črnomelj, ZB Pe-trova vas. Posebna hvala Gasil-skemu društvu Petrova vas in gos-podu župniku za njihove poslo-vilne besede.

Zalujoči: žena Franciška, hčer-ki Milena in Anica z družina-ma, sinovi Lojze, Ivan, Jože in France.

Ob bridki izgubi dragega moža, očeta in brata

ALOJZA GOLOBIČA

iz Vavpce vasi pri Semiču se iskreno zahvaljujem vsem, ki so mu lajšali trpljenje v času bo-lezni, posebno medicinskemu oseb-ju in strojnemu osebju splošne bolnice v Novem mestu. Hvala sosedom, ki so nam v težkih urah stali ob strani, vsem prijateljem in sorodnikom ter znancom, ki so ga spremlili na zadnji poti in mu darovali številne vence in cvetje, prav tako pevcem, ki so mu za-peli ob odprtem grobu, in du-hovniku za spremstvo. Hvala vsem, ki so nam izrekli sožalje ali nam kakorkoli stali ob strani.

Zalujoči: žena, sin, sestre in bratje ter drugo sorodstvo.

Semič, 6. maja 1968

Ob bridki izgubi hčerke in zaročenke

HILDE MESARIČ

iz Strug pri Makolah

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so jo spremlili na zadnji poti, nam pismo ali ustno izrekli so-žalje in ji darovali vence in cvet-je. Posebno se zahvaljujem kolektivu INIS za udeležbo na po-grebu in vence. Vsem še enkrat: Iskrena hvala!

Zalujoči: ata, mama in zaro-čenec Lojze.

Solstva Posebne šole v Smitelu se prav lepo zahvaljuje nasled-njim podjetjem: OPREMALESU v Gotni vasi, Centru za rehabilita-cijo invalidov, Vodovodnemu pod-jetju, Mesariji, Slavku Moretu, Industriji obutve, LABODU, PIO-NIRJU, AVTOSERVISU in NOVO-TEHNI, ker so z razumevanjem sprejeli na delovno prakso go-jenca 8. razreda tukajšnje šole.

OBVESTILA

Dom na Frati prireja plesno pri-reditev v nedeljo, 19. maja. Zaba-vali vas bodo Fantje iz Straže. Vabljeno!

Ce se še niste odločili, vam pri-porocam, da se odločite, da dopust prekivate pod slikovitim STORZI-CEM. Oglasite se na naslov: Franc Rahberger, Zg. Bela 61, p. Pred-dvor nad Kranjem.

Ob bridki izgubi našega ljubljene-ga sina in brata

STANETA KUMERJA

se iskreno zahvaljujem sorodnikom, prijateljem in znancom, kolektivu IMV, gimnaziji, Turistični zvezi, stanovalcem 4 stolpcev na Mestnih njivah za daro-vano cvetje in vence ter izkazano pomoč in tola-žilne besede, mladincem za častno stražo in poslo-vilni govor pri odprtem grobu.

Zalujoči: oče, mama, bratje in sestra

Novo mesto, 13. maja 1968

OBLAČILA OCISTI takoj! Pralni-ca in kemična čistilnica Novo me-sto, Germova 5.

SCETKE ZA LOSILCE in za sesalce za prah obnovi ščetarstvo Armic, Ljubljana, Tržaška 52.

ZAHVALA

V zadnji številki smo na tej strani objavili proš-njo morebitnemu najditel-ju svetlomera Lunasix. Takoj naslednji dan je prišel v naše uredništvo Janez Blažič s Smitelske 13 iz Novega mesta in pri-nesel pogrešani instru-ment. Tovarišu Blažiču se za njegovo pozornost tudi: javno zahvaljujem!

UREDNIŠTVO DL

KINIO

KINO BREŽICE:
17. in 18. 5. franc. film DRUGI DIH. 19. in 20. 5. franc.-ital.-nem. film ANGELIKA IN KRALJ. 21. in 22. 5. amer. barv. film ZLATA MRZLIKA.

KINO ČRNOMELJ:
17. in 19. 5. ital. barv. film ADIOS GRINGO. 21. in 22. 5. jug. film DO ZMAGE IN NAPREJ.

KINO JADRAN, KOČEVJE:
17. do 19. 5. amer. barv. film PROFESIONALCI. 20. in 21. 5. do-mači barv. film DOKTOR HOMER. 21. in 22. 5. nem. film SMRTONO-SNI ZRAK. 23. 5. domači film LJUBEZENSKI PRIMER POŠTNE USLUZBENKE.

KINO KOSTANJEVICA:
19. 5. ital. film HERKUL OSVA-JA ATLANTIDO. 22. 5. češki film IN PETI JEZDEC JE STRAH.

KINO METLIKA:
17. do 19. 5. ital. film SEDEM ZLATIH MOZ. 20. do 23. 5. amer. film BAMEL.

KINO MOKRONOG:
18. in 19. 5. angl. film OBIJAC. KINO RIBNICA.

18. in 19. 5. amer. barv. film ZA LJUBEZEN ALI DENAR.

KINO SEVNICA:

18. in 19. 5. amer. film GERONI-MO. 22. 5. franc. film KROG LJU-BEZNI.

KINO SODRAŽICA:

18. in 19. 5. jap. barv. film HI-ROŠIMA, ŽALOST MOJA.

KINO SENTJERNEJ:

18. in 19. 5. na SVIDENJE.

KINO TREBNJE:

18. in 19. 5. ital. barv. avant. film TABOR V ČRNEM GOZDU.

GRADAC

tel. 76-177. lok. 8

Po konkurenčnih cenah izdelujemo vse vrste nagrobnikov, spomenikov, spominskih obeležij in vsa teracerska dela hitro in kvalitetno.

KOVINAR

Novo mesto

priporoča svoje izdelke in usluge.

Motoristu je zaprla pot

6. maja dopoldne se je pripetila prometna nesreča na križišču Ljubljanske in Grajske ceste v Kostanjevici. Kolesarka Danica Stern iz Griča se je peljala po Ljubljanski cesti proti domu. Ko je pripe-ljala v križišče, je vozila skrajno po levi strani in zavijala na Grajsko cesto. Iz nasprotni smeri je privozil motorist Jože Kuplenik iz Kostanjevice. Ko je kolesarka za-gledala motorista, je zavozila čez cesto in s tem zaprla pot motoristu, da sta trčila. Pri padcu je ko-lesarka dobila težje poškodbe in so jo odpeljali v novomeško bolniš-nico. Na kolesu je za okrog 50 din škode.

Na tovarnjaku je počila guma

8. maja zvečer se je pripetila prometna nesreča v Sp. Boštanju. Voznik tovarnjaka avtomobila Franc Lepšin iz Sentjerneja je vozil poln avtomobil piva iz Laskega v Brežice. Ko je pripeljal v Sp. Bošta-nju na most čez Mirno, mu je po-čila desna prednja guma. Avtomobil je zaneslo v zidano ograjo mo-stu, od tam pa ga je odbilo, da se je prevrnil po nasipu 4 m pod ce-sto. Telesnih poškodb ni bilo. Na avtomobilu je škoda za okrog 8.000 din, medtem ko škoda na tovoru še ni znana.

Mopedistu je zaprl pot

6. maja zvečer se je pripetila prometna nesreča na Kolodvorski ulici v Sevnici. Mopedist Nande Cesar iz Lončarjevega doma se je peljal po Kolodvorski ulici proti domu. Ko je pripeljal čez Kvedrov trg do ovinka, je z dvorišča gostil-ne Kragel pripeljal voznik oseb-ne avtomobila Jože Zibret iz Brezovega in mu zaprl pot. Pri trčenju je mopedist utrpel le manj-šo telesno poškodbo. Materialna škoda na obeh vozilih znaša okrog 700 din.

Na parkirnem prostoru ga je zadel

10. maja zvečer se je pripetila lažja prometna nesreča na parkir-nem prostoru pri bencinski črpal-ki na Catežu. Voznik tovarnjaka avtomobila Ernest Scaglioni iz Ita-lije je pripeljal iz Ljubljane. Na parkirnem prostoru je vozilo za nekaj časa parkiral. Za njim je pripeljal tovarni avtomobil s pri-kolico Ciri Zenko iz Brezja pri Hrušovu. Tudi on je nekaj časa parkiraj, potem pa odpeljal naprej. Med speljavanjem je s prikolico zadel v zadnji del vlačica. Teles-nih poškodb ni bilo, materialne škode pa je za okrog 600 din.

Pri prehitovanju ga je podrl

11. maja dopoldne se je pripe-tila prometna nesreča na mostu čez Krko in Savo v Brežicah. Jakob Zupan iz Osredka je šel peš po desni strani ceste od Cateža proti Brežicam. Za njim je pripeljal s osebnim avtomobilom Milko Me-jovšek iz Zagreba in ga pri prehi-tevanju zadel s desnim žaromet-om, da je padel po cesti in se poškodoval po obrazu. Odpeljali so ga v brežiško bolnišnico. Na avto-mobilu je za okrog 30 din škode.

Pri Soteski se je prevrnil

13. maja se je Jože Gliha iz Zu-žemberka peljal z osebnim avto-mobilom v Novo mesto. Na ovinku pri Soteski ga je zaradi neprimer-ne hitrosti zaneslo s ceste, nakar se je dvakrat prevrnil. Voznik je bil laže ranjen, škoda pa so oce-nili na 6.000 dinarjev.

S tovarnjakom podrl drog

17-letni J. J. iz Sentjerneja se je 12. maja z domačim tovarnjakom odpeljal v Dolenjo Staro vas. Za-radi neizkušnosti in prehitre vož-nje je tovarnjak zanesel v elek-trični drog. Vozilo je drog podrla, nato pa obstalo. Zaradi okvare na električnem omrežju so tok iz-ključili.

Pred Šmarjeto treščil v mopedista

9. maja se je Zagrebčan Dubrav-ko Smiljančič peljal z osebnim av-tomobilom iz Mokronoga v Šmar-jeto. Na ovinku pred Šmarjeto, kjer je hitrost omejena na 30 km na uro, je vozil neprimerno hitro in podrl mopedista Franca Katiča iz Krškega, ki se je pripeljal na-proti. Mopedist je obležen neza-vesten. Škode je bilo za okoli 300 dinarjev.

Mopedist obležal med kolesi tovarnjaka

Jože Klemenčič iz Hrušice se je 9. maja z mopedom peljal po Za-grebški cesti v Novem mestu. Za njim je vozil tovarnjak Novomeš-čan Marjan Kovčič. Klemenčič je nameraval pri Kotarjevi ulici zaviti na levo, zato je nakazal spremem-bu smeri in zavil na sredino ceste. Nenadoma se je ozrl nazaj in za-peljal spet na desno stran, tokrat pred Kovačev tovarnjak, ki je mopedista podrl. Klemenčič je imel srečo v nesreči, da je oble-žen med kolesi, pa ga tovarnjak ni povozil.

Na ovinku v nasprotni avto

12. maja sta se pri Črmošnjicah na ovinku srečala z osebnima av-tomobili Jože Zagar iz Karte-ljevega in Anton Vukšinič iz Ljub-ljane. Zaradi neprimerne hitrosti je Zagarja zaneslo v Vukšiničovo vozilo. Škoda so ocenili na 800 dinarjev.

Drago plačan trenutek spanja

Jože Selko iz Čužne vasi se je 12. maja peljal z mopedom z Broda proti Srebrničam. Za trenutek je zadremal, to pa je bilo dovolj, da je na ovinku zapeljal s ceste in se prevrnil na travnik. Škoda so oce-nili na 500 dinarjev.

Mopedist v kmečki voz

Jože Nahtigal z Drečjega vrha se je 12. maja peljal z mopedom iz Mokronoga proti Belemu griču in med srečanjem zadel vprečni voz Staneta Kneza z Velikega Cirkna, ki je zavil z leve na desno polo-vico ceste. Mopedist in sopotnik sta padla. Škoda so ocenili na 250 dinarjev.

Še o požaru v Čelevcu

Poročali smo že, da je 17. aprila dopoldne zgorela slam-nata streha stanovanjske hi-še Jakoba Novaka v Čelevcu 14 pri Zburah. Požar naj bi bil nastal zaradi tega, ker so iskre iz dimnika padale na slamnato streho.

7. maja je pogorelec Jakob Novak v našem uredništvu trdil, da mu je hiša zgorela zato, ker je sosed Alojz Ivan-čič iz Mokronoga v bližini sežgal grmičevje. Novak je povedal, da je Ivančič pred 50 ljudmi priznal, da se je hiša vnela od njegovega og-nja.

Medtem so organi javne varnosti iz Novega mesta vzroke požara znova raziska-li in ugotovili, da je bila ra-zen opisane še druga, vendar pa manj verjetna možnost za požar Novakove hiše. Malo je verjetno, da bi iskre od grmičevja, ki ga je Novakov sosed zažgal 15 m od hiše, mogle padati na slamnato streho, zlasti še, ker takrat ni bilo vetra. Tako je rečeno v sporočilu UJV v Novem mestu.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinska konfe-renca SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Miloš Jakopec, Marjan Legan, Marija Padovan, Jože Primc, Jožica Teppey in Ivan Zoran. Tehnični ure-dnik: Marjan Moškon.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 70 par (70 starih din) — Letna naročnina: 32 N di-narjev (3200 S din), polletna naročnina 16 novih dinarjev (1600 Sdin); plačljiva je vnaprej — Za ino-zemstvo: 50 novih dinarjev (5.000 Sdin) oz. 4 ame-riške dolarje ali ustreznega druga valuta v vredno-sti 4 ameriških dolarjev — Tekoči račun pri podr-SDK v Novem mestu: 521-8-9 — NASLOV URED-NSTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal: 33 — Telefon (068)-21-227 — Nena-ročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska: ČP »Delo« v Ljubljani

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

ISCEM frizersko pomočnico. Fri-zerski salon Marija Ožbolt, Krško.

DEKLE kakršnekoli starosti, ki ima veselje do otrok, ali star-jejšo žensko takoj sprejemam za varstvo in pomoč v gospo-dinjstvu. Golob, Trdnova c. 41, Novo mesto.

SPREJMEM samostojnega klepar-skega pomočnika, po možnosti tudi vodovodnega instalaterja za Kranj. Alojz Smolej, kle-parstvo in vodovodne napeljave, Kranj, Staneta Žagarja c. 5.

FRIDNO, skromno in pošteno de-kle sprejemam v manjšo gostin-stvo za pomoč v kuhinji in strešbi. Ponudbe na naslov: go-štišče »Murka«, Kamnik.

V SLUŽBO SPREJMEM dva kle-par-skega pomočnika in dva vajen-čca. Martin Miakar, Kleparstvo, Ljubljana, Titova 239.

V SLUŽBO SPREJMEM dekle, ki je vajeno dela na kmetiji. Vse ostalo po dogovoru. Franc Šif-ter, Zabnica 55, p. Zabnica na Gorenjskem.

STANOVANJA

PRODAM takoj vseljivo dvosobno stanovanje s kopalnico, vrtom, kletjo in dvoriščem, ki se da preurediti v garažo. Plačilo v gotovini. Ogled vsak dan od 15. ure dalje. Alojz Jarc, Slakova 4, Novo mesto.

SOBO IN KUHINJO oddamo žen-ski ali zakoncema za pomoč v gospodinjstvu pri petčlanski dru-žini. Naslov: Velenca Jančar, Za-log 97 pri Ljubljani.

JANEZ KASIC, Trbine 1 pri Mir-ni, prodam vseljivo hišo na Mirni 3. Prodaja je ugodna. In-teresi naj se zgledajo na moj naslov.

MOTORNA VOZILA

PRODAM motorno kolo »Jawa«. Vidic, PIONIR, Novo mesto.

PO ZELO UGODNI CENI prodam dobro ohranjeno motorno kolo znamke Tornos »Pucha 175 ccm. Lojze Črnič, Boginja vas 7, p. Gradac v Beli krajini.

PRODAM motor NSU »Maxe«, do-bro ohranjen. Ivan Miklavc, Glav-ni trg 30, Novo mesto.

PRODAM dobro ohranjen spaček, letnik 1961, prevoženih 60.000 km. Janko Vizjak, Brežice.

MOTOR DKW 250 ccm, dobro ohranjen, prodam po zelo ugod-ni ceni. Milan Pavlija, Brežice, Jurčičeva 21.

PRODAM tovarni avto »Alfa 900« ali zamenjam za osebnega. Na-slov v upravi lista (833/68).

PRODAM

PRODAM travnato košnjo. Brod 44, Novo mesto.

PRODAM košnjo sena, otavo in nemško deteljo. Pipan, Brod 6, Novo mesto.

UGODNO PRODAM dobro ohran-je, kombiniran otroški voz-ček. Legan, Trebnje 11.

PO UGODNI CENI prodam gumi vos 5 ton v dobrem stanju. Jo-

že Medic, Podturen 21, Dol. Top-lice.

PRODAM zadidljiv štedilnik na dva in pol plošči (rabljen). Klju-čavničarstvo, Resljeva 2, Novo mesto.

PRODAM električni šivalni stroj znamke »Wictoria«. Ogled vsak dan. Vlada Avgustin, Dol. Topli-ce 9.

PRODAM kozolet — dvojnik. Ivan Počrvina, Jurka vas 10, Straža.

PRODAM popolnoma nov pletilni stroj znamke »Empisal-302«. Udovič, Cegelnica 22, Novo me-sto.

PRODAM lepo ohranjeno kuhinjsko opremo s kredenco, pomi-valno mizo in vzdiljiv desni šte-dilnik. Bršljin 4, Novo mesto.

PRODAM VINO — cviček ali me-njam za mesalec »Sonce« ali »Vile«. Naslov v upravi lista (811/68).

15- in 16-COLSKI gumi voz ugod-no prodam. Bulic, Jurčkova pot 73, Ljubljana.

PRODAM nov inozemski športni voziček. Tratnik, Glavni trg 32, Novo mesto.

ZARADI SELITVE prodam 6 oken-skih karnis, otroško posteljo z mrežo in žimnico in kuhinjsko pohištvo. Anica Bucik, Valanti-čeva 8, Novo mesto.

PRODAM srednje veliko posestvo s kmečkim milinom ob glavni cesti na Dolenskem. Naslov v upravi lista (823/68).

PRODAM dobro ohranjen ogrod-je za levi štedilnik. Pavla Pen-ca, Novo mesto, Koštalova 3.

PRODAM levi štedilnik, malo rab-ljeno otroško posteljo in pri-kolico za moped. Marija Pevec, Partizanska 2, Novo mesto.

PRODAM kompletan čebelnjak s topilnico, točilnico na 3 sate ter vsem orodjem in pripomočki za uspešno čebelarjenje. Drago Gre-gorč, Dol. Toplice 81.

PRODAM POSESTVO — skupno ali posamezno. Jože Vrtičič, Zi-hovo selo 6, Otočec.

POCENI PRODAM več garnitur za gumi vozove. Franc Glavan, Ja-mna pri Dvoru, p. Žužemberk.

POCENI PRODAM več garnitur raznih nosilnosti. Jože Račič, Gorica 11 pri Krškem, p. Le-skovec.

TAKOJ PRODAM POHISTVO za-radi selitve: spalnico, dnevno sobo, televizor in hladilnik. Dr. Milica Murganič, Zdravstveni dom Brežice.

RAZNO

DEKLE 21 LET želi spoznati fan-ta s službo, ki bi se hotel po-ročiti na manjšo kmetijo. — Ponudbe pošljite na upravo lista pod »Tiha sreča«.

ZLATO DARILO po najnovejši modi vam izdela zlatar v Go-spodski 5 v Ljubljani (poleg uni-verze).

DENAR IN CAS vam morda ne dopuščata zdravljenja v zdravi-lišču. Z majhnimi stroški lahko doma zdravite bolezni jeter, žolca in črevesja, čire, zaprtja in hemoroide z rogaškim DO-NAT vrelcem. Zahtevajte ga v svoji trgovini, ta pa ga dobi v Novem mestu pri HMELENIKU — tel. 21-129 in STANDARDU (MERCATORJU) — tel. 21-158.

11. MAJA 1968 dopoldne sem izgu-bil cerado in vlečno vrv od Tr-bovelj preko Radeč, Bučke do Sentjerneja. Poštenega najditelja prosim, da mi ju proti nagradi vrne. Golob, Sentjernej 74.